

TÖRÖKVÉSZ ÚTI ÁLTALÁNOS
ISKOLA

PEDAGÓGIAI PROGRAM

2013

Tartalomjegyzék

Küldetésnyilatkozat	3
I. Bevezetés	4
1. Adatok	4
1.1. Az iskola hivatalos neve és címe:	4
1.2. Jogállása:	4
1.3. Fenntartója:	4
1.4. Az intézmény felügyeletét gyakorló szerv:	4
1.5. Az alapító okirat kelte:	4
2. Törvényi előírások	4
2.1. A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény pedagógiai programmal kapcsolatos rendelkezései:	4
2.2. A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet pedagógiai programmal kapcsolatos rendelkezései:	6
2.3. A Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet pedagógiai programmal, helyi tantervvel kapcsolatos rendelkezései:	11
2.4. Az iskolában a Az országos szintű (központi) szabályozás dokumentumai	12
2.5. Helyi szintű szabályozás dokumentumai	13
3. Iskolánkról	14
II. Iskolánk nevelési programja	15
4. Pedagógiai alapelveink	15
5. Az iskolában folyó oktatási és nevelési munka céljai, feladatai, eszközei, eljárásai	18
5.1. Iskolánk általános nevelési céljai	18
5.2. Nevelési feladataink	19
6. A személyiségfejlesztés feladatainak megvalósulását szolgáló tevékenységi rendszer és szervezeti formák	21
7. Közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladataink	24
8. Az iskolai egészségnevelési program	25
9. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv	28
10. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő programok	30
11. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje	31
11.1. A beszéd fogyatékos, beszéd- és nyelvi fejlődésben akadályozott tanulók fejlesztésének elvei, céljai és feladatai és fejlesztési programja	33
11.2. A hallássérült (süket, nagyothalló) tanulók iskolai fejlesztésének fejlesztésének elvei, céljai és feladatai és fejlesztési programja	34
11.3. Az autizmus-spektrumzavarokban szenvedő tanulók speciális fejlesztésének elvei, céljai, feladatai és módszerei	38
11.4. A pszichés fejlődés zavara miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott tanulók iskolai fejlesztésének elvei, céljai, feladatai és módszerei	43
12. A sikeres pályaválasztás, továbbtanulás érdekében kifejtett munkánk	47
13. A pedagógusok helyi intézményi feladatai	48
14. Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnökök feladatai	51

15. Az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok – A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái	61
16. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai	65
17. Az iskolába jelentkező tanulók felvételének és átvételének elvei.....	67
III. Iskolánk helyi tanterve	68
18. A választott kerettanterv, az iskolában tanított kötelező és nem kötelező (választható) tantárgyak és óraszámok (óraterv)	68
19. Az alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei	70
20. Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei.....	71
21. A tanulók tanulmányi munkájának, magatartásának és szorgalmának ellenőrzése és értékelése	72
22. Az otthoni, napközi, tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai	78
23. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja	79
24. A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek	80
25. A pedagógiai program érvényességével, módosításával, nyilvánosságával kapcsolatos egyéb intézkedések.....	81
25.1. A pedagógiai program érvényességi ideje	81
25.2. A pedagógiai program értékelése, felülvizsgálata.....	81
25.3. A pedagógiai program módosítása	81
25.4. A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala.....	82

KÜLDETÉSNYILATKOZAT

Van egy hely, ahol 6-14 éves korig a gyerekek képességeit, készségeit úgy fejlesztik, hogy amikor innen kikerülnek, felkészültek a további tanulásra, és a társadalomba való majdani beilleszkedésre.

Ez a mi iskolánk.

Van egy hely, ahol fontos a test, a lélek és a szellem harmonikus fejlesztése, mert nélküle nem létezhet társadalmi jövőkép: harmonikus és építő kapcsolat a környezettel.

Ez a mi iskolánk.

Van egy hely, ahol gyermekközpontú a nevelés, és a pedagógusok hisznek a nevelés csodájában.

Ez a mi iskolánk:

a Törökvész Úti Általános Iskola

I. BEVEZETÉS

1. ADATOK

1.1. Az iskola hivatalos neve és címe:

Törökvész Úti Általános Iskola
1025 Budapest, II. Törökvész út 67-69.

1.2. Jogállása:

Állami iskola

1.3. Fenntartója:

Klebelsberg Intézményfenntartó Központ
1051 Budapest, Nádor utca 32.

1.4. Az intézmény felügyeletét gyakorló szerv:

Klebelsberg Intézményfenntartó központ
1051 Budapest, Nádor utca 32.

1.5. Az alapító okirat kelte:

2. TÖRVÉNYI ELŐÍRÁSOK

2.1. A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény pedagógiai programmal kapcsolatos rendelkezései:

„4. § E törvény alkalmazásában

32. tanítási nap: az egyes osztályokban a tanítási órák, továbbá az iskola pedagógiai programjában rögzített, a tanítási órák keretében meg nem valósítható osztály- vagy csoportfoglalkozás, így különösen a tanulmányi kirándulás, környezeti nevelési program, a kulturális, sportrendezvény megtartására fordított nap, ha a foglalkozási órák száma eléri a hármat,

5. § (4) Az iskolai nevelés-oktatás tartalmi egységét, az iskolák közötti átjárhatóságot a Nemzeti alaptanterv (a továbbiakban: Nat) biztosítja, amely meghatározza az elsajátítandó műveltség tartalmát, valamint kötelező rendelkezéseket állapít meg az oktatásszervezés körében, így különösen a tanulók heti és napi terhelésének korlátozására.

26. § (1) A nevelő és oktató munka az óvodában, az iskolában, a kollégiumban pedagógiai program szerint folyik. A pedagógiai programot a nevelőtestület fogadja el és az

intézményvezető hagyja jóvá. A pedagógiai program azon rendelkezéseinek érvénybelépéséhez, amelyekből a fenntartóra, működtetőre többletkötelezettség hárul, a fenntartó, működtető egyetértése szükséges. A pedagógiai programot nyilvánosságra kell hozni.

(2) Az iskola pedagógiai programjának részeként, ha e törvény másként nem rendelkezik, a miniszter által kiadott kerettanterveket kiegészítve helyi tantervet készít. A helyi tanterv megnevezi az oktatásért felelős miniszter által kiadott kerettantervek közül választottat és rendelkezik a kerettantervben meghatározott, a kötelező és nem kötelező tanórai foglalkozások időkerete legfeljebb tíz százalékának felhasználásáról. A kollégium az érdekelt iskola pedagógiai programját figyelembe véve készíti el a pedagógiai programját.

(5) Az iskola pedagógiai programját vagy annak módosítását a jóváhagyást követő tanévtől felmenő rendszerben vezetheti be.

27.§ (11) Az iskola a nappali rendszerű iskolai oktatásban azon osztályokban, ahol közismereti oktatás is folyik, megszervezi a mindennapos testnevelést heti öt testnevelés óra keretében, amelyből legfeljebb heti két óra

a) a kerettanterv testnevelés tantárgyra vonatkozó rendelkezéseiben meghatározott oktatásszervezési formákkal, műveltségterületi oktatással,

b) iskolai sportkörben való sportolással

b) iskolai sportkörben való sportolással,

c) versenyszerűen sporttevékenységet folytató igazolt, egyesületi tagsággal rendelkező vagy amatőr sportolói sportszerződés alapján sportoló tanuló kérelme alapján a tanévre érvényes versenyengedélye és a sportszervezete által kiállított igazolás birtokában a sportszervezet keretei között szervezett edzéssel váltható ki.

46. § (3) A gyermeknek, a tanulónak joga, hogy

d) részére az állami iskola egész pedagógiai programjában és tevékenységében a nevelés-oktatás során a tájékoztatás nyújtása és az ismeretek közlése tárgyilagosan és többoldalú módon történjék,

(6) A tanuló joga különösen, hogy

b) válasszon a pedagógiai program keretei között a választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá pedagógusok közül,

51. § (1) Ha az általános iskola a felvételi kötelezettsége teljesítése után további felvételi, átvételi kérelmeket is teljesíteni tud, a további felvételi kérelmek teljesítésénél előnyben kell részesíteni a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeket, tanulókat. A további felvételi kérelmekről az intézmény pedagógiai programjában foglaltak szerint kell dönteni.

(3) A többcélú intézményben általános iskolai tanulmányaikat befejező tanulók a pedagógiai programban meghatározottak alapján folytatják tanulmányaikat a megfelelő iskolatípus szerinti nevelés-oktatásban.

54. § (1) A pedagógus – a (3) bekezdésben meghatározott kivétellel – a tanuló teljesítményét, előmenetelét tanítási év közben rendszeresen érdemjeggyel értékeli, félévkor és a tanítási év végén osztályzattal minősíti. A tanuló magatartásának és szorgalmának értékelését és minősítését az osztályfőnök – az osztályban tanító pedagógusok véleményének kikérésével – végzi. Az érdemjegyekről a tanulót és a kiskorú tanuló szülőjét rendszeresen értesíteni kell. A félévi és az év végi osztályzatot az érdemjegyek alapján kell meghatározni. Az évközi érdemjegyeket és az év végi osztályzatokat szóbeli vagy írásbeli szöveges értékelés kíséri. Az iskola az osztályzatról a tanulót és a kiskorú tanuló szülőjét félévkor értesítő, év végén bizonyítvány útján értesíti. Értesítő gyakrabban is készülhet az intézmény pedagógia programja szerint.

(4) A második évfolyam végén és a magasabb évfolyamokon félévkor és év végén a tanuló értékelésére – jóváhagyott kerettanterv vagy az oktatásért felelős miniszter engedélyével – az iskola pedagógiai programja a (2) bekezdésben meghatározottaktól eltérő jelölés, szöveges értékelés alkalmazását is előírhatja. Ha az iskola nem alkalmazza az (1)-(2) bekezdésben meghatározottakat, de arra iskolaváltás vagy továbbtanulás miatt szükség van, vagy a szülő vagy a tanuló kérésére köteles a félévi és az év végi minősítést osztályzattal is elvégezni. Az iskola által alkalmazott jelölés, értékelés érdemjegyre, osztályzatra való átváltásának szabályait a helyi tantervben kell meghatározni.

96. § (6) A tanulók tankönyvellátását szolgáló központi költségvetési támogatás terhére a készségfejlesztő speciális szakiskolai nevelés-oktatáshoz és a fejlesztő iskolai oktatáshoz a szakmai munkaközösség és az iskolai szülői szervezet egyetértésével a pedagógiai programban foglaltak megvalósítását szolgáló, a tankönyvjegyzékben nem szereplő könyvek, munkafüzetek, feladatlapok, digitális ismerethordozók is beszerezhetők tankönyv helyett, ha az iskolában a nevelő és oktató munkához részben vagy egészben nem alkalmaznak tankönyvet.

97. § (14) Az iskola 2012. december 31-ig felülvizsgálja a pedagógiai programját, annak érdekében, hogy a kerettantervről szóló jogszabály, valamint e törvény rendelkezéseinek megfeleljen.”

2.2. A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet pedagógiai programmal kapcsolatos rendelkezései:

„**4. § (1)** A nevelési-oktatási intézmény szervezeti és működési szabályzatában (a továbbiakban: SZMSZ) kell meghatározni

o) annak meghatározását, hogy hol, milyen időpontban lehet tájékoztatást kérni a pedagógiai programról,

7. § (1) Az iskola pedagógiai programja meghatározza

a) az iskola nevelési programját, ennek keretén belül

aa) az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelveit, értékeit, céljait, feladatait, eszközeit, eljárásait,

ab) a személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatokat,

ac) az alapfokú művészeti iskola kivételével a teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatokat,

ad) a közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatokat,

ae) a pedagógusok helyi intézményi feladatait, az osztályfőnöki munka tartalmát, az osztályfőnök feladatait,

af) a kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendjét,

ag) a tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendjét,

ah) a szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formáit,

ai) a tanulmányok alatti vizsgák és az alkalmassági vizsga szabályait, valamint középfokú iskola esetében a szóbeli felvételi vizsga követelményeit,

aj) a felvétel és az átvétel – Nkt. keretei közötti – helyi szabályait, valamint szakképző iskola tekintetében a szakképzésről szóló törvény felvételre, átvételre vonatkozó rendelkezéseit,

ak) az alapfokú művészeti iskola kivételével az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai tervet,

b) az iskola helyi tantervét, ennek keretén belül

ba) a választott kerettanterv megnevezését, ideértve bármely, az oktatásért felelős miniszter által kiadott vagy jóváhagyott kerettantervek közül választott kerettanterv megnevezését,

bb) a választott kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelező tanórai foglalkozások, továbbá a kerettantervben meghatározottakon felül a nem kötelező tanórai foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyagát, az ehhez szükséges kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható tanórai foglalkozások megnevezését, óraszámát,

bc) az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elveit, figyelembe véve a tankönyv térítésmentes igénybevétele biztosításának kötelezettségét,

bd) a Nemzeti alaptantervben (a továbbiakban: NAT) meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályait,

be) az alapfokú művészeti iskola és a kollégium kivételével a mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módját, ha azt nem az Nkt. 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezik meg,

bf) a választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályait,

bg) középiskola esetén azon választható érettségi vizsgatárgyak megnevezését, amelyekből a középiskola tanulóinak közép- vagy emelt szintű érettségi vizsgára való felkészítését az iskola kötelezően vállalja, továbbá annak meghatározását, hogy a tanulók milyen helyi tantervi követelmények teljesítése mellett melyik választható érettségi vizsgatárgyból tehetnek érettségi vizsgát,

bh) középiskola esetén az egyes érettségi vizsgatárgyakból a középszintű érettségi vizsga témaköreit,

bi) a tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módját, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formáit, valamint a magatartás és szorgalom minősítésének elveit,

bj) a csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elveit,

bk) a nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyagot,

bl) az alapfokú művészeti iskola kivételével a tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszereket,

bm) az alapfokú művészeti iskola kivételével az egészségnevelési és környezeti nevelési elveket,

bn) a gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedéseket,

bo) a tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elveket,

bp) a nevelőtestület által szükségesnek tartott további elveket,

c) szakképző iskola esetén a szakmai programot,

d) amennyiben az általános iskola egész napos iskolaként működik, az oktatásért felelős miniszter által kiadott, vagy saját maga által kidolgozott és az Nkt.-ben meghatározottak szerint jóváhagyott nevelési-oktatási programot.

(2) Az iskola valamennyi évfolyamát átfogó helyi tantervet használ.

(3) Az iskola pedagógiai programja – a szakképzés kivételével – meghatározza az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályait, szükség esetén különbözeti vizsgával, egyéni segítségnyújtással, türelmi idő biztosításával vagy évfolyamisméltéssel.

(4) A nevelőtestület és az intézményvezető döntése alapján a pedagógiai program tartalmazza az iskolában alkalmazott sajátos pedagógiai módszereket, beleértve a projektoktatást is. A projektoktatás során a témaegységek feldolgozása, a feladat megoldása a tanulók érdeklődésére, a tanulók és a pedagógusok közös tevékenységére, együttműködésére épül a probléma megoldása és az összefüggések feltárása útján.

(5) Az iskola pedagógiai programjában meg kell határozni

a) az iskolai írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatások, az ismeretek számonkérésének rendjét,

b) az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elveit és korlátait.

(6) Ha az általános iskolában a NAT Művészetek műveltségi területen vagy az annak megfelelő tantárgy keretei között emelt szintű oktatás folyik, továbbá ha a szakiskola vagy a szakközépiskola művészeti szakmai vizsgára készít fel, az iskola, valamint az alapfokú művészeti iskola pedagógiai programja előírhatja, hogy a tanuló a kötelező tanórai foglalkozások keretében tanítási napokon nyolc és tizenhat óra között köteles részt venni művészeti próbákon és előadásokon. Az alapfokú művészeti iskola e feladatkörében a tanulók közismereti iskolai feladatait figyelembe véve határozhatja meg a kötelező részvételt a művészeti próbákon és előadásokon.

(7) Az iskolában a szakképzési évfolyamon folyó szakképzés szakmai programjának elkészítésére a szakképzésre vonatkozó jogszabályok rendelkezéseit kell alkalmazni.

(8) Az iskola a szakmai előkészítő ismereteket a központi program, kerettanterv vagy a NAT, továbbá az érettségi vizsga vizsgatárgyainak követelményei alapján építi be a helyi tantervébe.

11. § (1) A sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók

a) óvodai nevelése esetén az óvoda pedagógiai programja a sajátos nevelési igényből eredő hátrányok csökkentését szolgáló speciális fejlesztő tevékenységet,

b) iskolai nevelése és oktatása esetén a helyi tanterv a fogyatékoság típusához és fokához igazodó fejlesztő programot is tartalmazza.

(2) A helyi tanterv, a szakmai program az egyes évfolyamok követelményeinek teljesítéséhez egy tanítási évnél hosszabb időt is megjelölhet.

13. § (1) Az iskolában a helyi tanterv alapján kell megszervezni a tanulók, az egyes évfolyamok, ezen belül az egyes osztályok, valamint az osztályokon belüli csoportok tanítási óráit. A tanítási órák megszervezhetőek különböző évfolyamok, különböző osztályok tanulóiból álló csoportok részére is.

(2) A tanulói részvétel szempontjából a tanítási óra lehet kötelező, kötelezően választandó és szabadon választható tanítási óra.

(3) A helyi tanterv határozza meg, hogy melyek azok a kötelező tanítási órák, amelyeken egy adott osztály valamennyi tanulója köteles részt venni, valamint hogy melyek azok a kötelező tanítási órák, amelyeken a tanulónak a választásra felkínált tantárgyak közül kötelezően választva, a helyi tantervben meghatározott óraszámában részt kell vennie.

65. § (5) A tanulmányok alatti vizsga követelményeit, részeit, így különösen az írásbeli, a szóbeli, a gyakorlati vizsgarészeket, az értékelés szabályait az iskola pedagógiai programjában kell meghatározni.

81. § (1) Az iskola a pedagógiai programjában meghatározott mérési időszakban és mérési módszer alkalmazásával tanévenként, valamennyi évfolyamára kiterjedően, a nappali oktatás munkarendje szerint felkészülő tanulók részvételével megszervezi a tanulók fizikai állapotának és edzettségének mérését, vizsgálatát. A mérés, vizsgálat lefolytatható egyszeri alkalommal és megszervezhető legfeljebb két hónapig terjedő időszakra is. A tanulók fizikai állapotának és edzettségének mérését, vizsgálatát az iskola testnevelés tantárgyat tanító pedagógusa végzi.

(2) Az (1) bekezdés szerint lefolytatott mérés, vizsgálat eredményeit a vizsgálatot végző pedagógus a mérésben érintett tanulónként, osztályonként és évfolyamonként rögzíti, az eredményeket a testnevelés tantárgyat tanító pedagógusokkal közösen elemzi és meghatározza a tanuló fizikai fejlődése szempontjából szükséges intézkedéseket.

82. § (1) Az óvoda, az iskola és a kollégium a pedagógiai programjának legalább egy példányát oly módon köteles elhelyezni, hogy azt a szülők és a tanulók szabadon megtekinthessék.

(2) Az óvoda, iskola, kollégium vezetője vagy az általa kijelölt pedagógus köteles a szülők, tanulók részére tájékoztatást adni a pedagógiai programról.

(3) Az SZMSZ-t, a házirendet és a pedagógiai programot a nevelési-oktatási intézmény honlapján, annak hiányában a helyben szokásos módon nyilvánosságra kell hozni.

118. § (3) A szakmai munkaközösség véleményét – szakterületét érintően –

a) a pedagógiai program, továbbképzési program elfogadásához,
be kell szerezni.

121. § (7) Az intézményi tanács véleményt nyilváníthat a nevelési-oktatási intézmény működésével kapcsolatos valamennyi kérdésben. Ki kell kérni az intézményi tanács véleményét a pedagógiai program, az SZMSZ, a házirend, a munkaterv elfogadása, továbbá a köznevelési szerződés megkötése előtt.

128. § (1) A teljes körű egészségfejlesztés célja, hogy a nevelési-oktatási intézményben eltöltött időben minden gyermek részesüljön a teljes testi-lelki jóllétét, egészségét, egészségi állapotát hatékonyan fejlesztő, a nevelési-oktatási intézmény mindennapjaiban rendszerszerűen működő egészségfejlesztő tevékenységekben.

(2) A nevelési-oktatási intézmény által működtetett teljes körű egészségfejlesztés olyan folyamat, amelynek eredményeképpen a pedagógusok a nevelési-oktatási intézményben végzett tevékenységet, a helyi pedagógiai programot és szervezeti működést, a gyermek, a tanuló és a szülő részvételét a nevelési-oktatási intézmény életében úgy befolyásolják, hogy az a gyermek, a tanuló egészségi állapotának kedvező irányú változását idézze elő.

(5) A nevelési-oktatási intézmény teljes körű egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatait koordinált, nyomon követhető és mérhető, értékelhető módon kell megtervezni a helyi pedagógiai program részét képező egészségfejlesztési program keretében.”

2.3. A Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet pedagógiai programmal, helyi tantervvel kapcsolatos rendelkezései:

„7. § (1) A nemzeti köznevelésről szóló törvény 27. § (1) bekezdés szerinti tanórai foglalkozások megszervezhetőek a hagyományos, tantermi szervezési formáktól eltérő módon, így különösen projekt oktatás, erdei iskola, múzeumi foglalkozás, könyvtári foglalkozás, művészeti előadáshoz vagy kiállításhoz kapcsolódó foglalkozás formájában is, amennyiben biztosított az előírt tananyag átadása, a követelmények teljesítése, a tanítási órák ingyenessége, a tanulói terhelés korlátozására vonatkozó rendelkezések megtartása.

(2) Ha az iskolai nevelés-oktatást összevont osztályban szervezik meg, a tanórai foglalkozásokat az osztatlan nevelés-oktatás sajátosságainak figyelembevételével, a közös és az osztott órák arányát meghatározva kell beépíteni a helyi tantervbe.

(3) Ha az iskola emelt szintű oktatást szervez, az emelt szintű oktatásban érintett évfolyamokon és tanulócsoportokban

a) idegen nyelv, matematika, magyar nyelv és irodalom, továbbá nemzetiségi nyelv és irodalom esetén legalább heti öt,

b) minden egyéb tantárgy esetében legalább heti négy tanórai foglalkozást kell biztosítani.

(4) Ha az iskola emelt szintű oktatást szervez, az emelt szintű oktatásban érintett évfolyamokon és tanulócsoportokban több tantárgy együttesét érintő komplex emelt szintű oktatás esetén legalább egy érintett tantárgyra vonatkozóan, legalább a 11–12. évfolyamon a (3) bekezdés szerinti követelményeket kell érvényesíteni.

8. § (1) A tanuló kötelező és választható tanítási óráinak száma – ha e rendelet másképp nem rendelkezik – egy tanítási napon nem lehet több

a) hat tanítási óránál az első–harmadik évfolyamon,

b) hét tanítási óránál a negyedik évfolyamon,

c) hét tanítási óránál az ötödik–nyolcadik évfolyamon,

d) nyolc tanítási óránál a kilencedik–tizenkettedik évfolyamon.

(2) Két tanítási nyelvű iskolai oktatásban, továbbá ha az iskolában nemzetiségi nevelés-oktatás folyik, az (1) bekezdésben meghatározott tanítási órák száma eggyel megnövelhető.

(3) A tanuló kötelező és választható tanítási óráinak összege – ha e rendelet másképp nem rendelkezik – egy tanítási héten a nemzeti köznevelésről szóló törvény 6. melléklet B és D oszlopában az adott évfolyamra meghatározott időkeretet

a) az első–negyedik évfolyamon legfeljebb kettő,

b) az ötödik–hatodik évfolyamon legfeljebb három,

c) a hetedik–tizenharmadik évfolyamon legfeljebb négy,

d) két tanítási nyelvű iskolai oktatásban, továbbá ha az iskolában nemzetiségi nevelés-oktatás folyik,

da) az első–nyolcadik évfolyamon legfeljebb négy,

db) a kilencedik–tizenharmadik évfolyamon legfeljebb öt tanítási órával haladhatja meg.

9. § (1) A 8. §-ban a tanuló napi és heti terhelésével összefüggésben meghatározottak alkalmazásakor figyelmen kívül kell hagyni

a) az egyházi iskolában szervezett hitoktatás tantárgy,

b) a tanuló heti kötelező tanóráinak száma és az osztályok engedélyezett heti időkerete különbözete terhére megszervezett egyéb foglalkozások,

c) a nemzeti köznevelésről szóló törvény 7. § (6) bekezdése szerinti sportiskolában a mindennapos testnevelési órákat meghaladó többlet testnevelési óra, valamint a mindennapos testnevelés keretében szervezett iskolai sportköri foglalkozások,

d) a nemzeti köznevelésről szóló törvény 27. § (5)–(8) bekezdése alapján szervezett foglalkozások,

e) a nemzeti köznevelésről szóló törvény 6. melléklet E oszlopában foglaltak alapján szervezett egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs, rehabilitációs tanórai foglalkozás óraszámait.

(2) Azokon a tanítási napokon, amikor a tanuló a tanév rendjében meghatározott mérési feladatok végrehajtásában vesz részt, más tanórai foglalkozáson való részvételre a művészeti és a testnevelési órák kivételével nem kötelezhető.

10. § (1) Ez a rendelet 2013. szeptember 1-jén lép hatályba, rendelkezéseit első alkalommal a 2013/2014. tanévben az iskolai nevelés-oktatás első, ötödik és kilencedik évfolyamán, ezt követően minden tanévben felmenő rendszerben kell alkalmazni.

2.4 Az iskolában a Az országos szintű (központi) szabályozás dokumentumai

- ↪ A közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény, és annak az 1996., 1999. évi módosítása.
- ↪ A 243/2003 (XII. 17.) Kormányrendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról, és a 202/2007. (VII.31.) módosító Kormányrendelet
- ↪ 24/2003.(VIII. 19.) OM. rend. A kerettantervek kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 28/2000.(IX. 21.) OM. rendelet módosításáról.
- ↪ A 11/1994. (VI.8.) többször módosított MKM rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről
- ↪ 2002. évi IX. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény módosításáról
- ↪ 1993. évi LXXIX. törvény a közoktatásról a 2003. évi LXI. törvény és 2006. évi módosításaival egybeszerkesztve

2.5. Helyi szintű szabályozás dokumentumai

☞ A Budapest Főváros II. kerületi Önkormányzat Intézkedési Terve

☞ Az iskola:

- Alapító Okirata
- Pedagógiai Programja, ennek részeként Helyi Tanterve
- Minőségirányítási Programja
- Szervezeti és Működési Szabályzata
- Házirendje

A 2003-ban és 2006-ban módosított közoktatási törvénynek és a törvényi rendelkezésnek megfelelően az oktatási intézményeknek felül kell vizsgálni korábbi pedagógiai programjukat. A törvény 8/A § (2) bekezdése egyértelműen leírja, hogy az iskolában a nevelő-oktató munka a pedagógiai program alapján folyik. A pedagógiai program magában foglalja a nevelési programot és a helyi tantervet.

A pedagógiai program meghatározza:

☞ Az iskola nevelési programját, ennek keretén belül

- az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelveit, céljait, feladatait, eszközeit, eljárásait,
- a személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatokat,
- a közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatokat,
- a beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai feladatokat,
- a tehetség, képesség kibontakozását segítő tevékenységeit,
- a gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos pedagógiai feladatokat,
- a tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő programot,
- a szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységet,
- a pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzékét,
- a szülő, a tanuló, a pedagógus együttműködésének formáit, továbbfejlesztésének lehetőségeit.
- az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési programját, az egészségnevelési programban az egészségfejlesztéssel összefüggő iskolai feladatokat, beleértve a mindennapos testedzés feladatainak végrehajtását szolgáló programot.

☞ Az iskola helyi tantervét, ennek keretén belül

- az iskola egyes évfolyamain tanított tantárgyakat, a kötelező és választható tanórai foglalkozásokat és azok óraszámait, az előírt tananyagot és követelményeit,
- az alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elveit,
- az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételeit,
- az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményeit és formáit, a tanuló magatartása, szorgalma értékelésének és minősítésének követelményeit és formáját
- az iskolai írásbeli beszámoltatások formáit, rendjét, korlátait, a tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepét, súlyát,
- az otthoni (napközis és tanulószobai) felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elveit és korlátait.
- a tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszereket

3. ISKOLÁNKRÓL

Iskolánk épülete a Budapest II. kerület zöldövezeti részében helyezkedik el. 1958. szeptember 1-én nyitotta meg kapuit. 1993-ban az épület egy aulával, tornateremmel és több osztályteremmel is bővült.

Környezetünkben társasház, családi ház és többszintes panelépület egyaránt megtalálható.

Iskolánk 55 éves múltja arra kötelez bennünket, hogy a nevelő és oktató munkánkban nagy figyelmet fordítsunk közvetlen lakóhelyünk és történelmünk, hagyományaink megismertetésére és megőrzésére.

Iskolánk életében nagy szerepet kap a hagyományossá vált tevékenységi formák, közös emlékek megőrzése, felelevenítése, melyek az egymást követő évfolyamok életritmusát adják. A hagyományok nemcsak közös sikerek eredeti cselekvésekben nyilvánulnak meg, hanem azokban a magatartási és viselkedési formákban, szokásokban is, melyekkel a kulturális értékeket tovább visszük, illetve befogadjuk.

A haza iránti szeretet felébresztésére a különféle világnézetű emberek cselekvő együttélésének gyakoroltatására.

Iskolánk közvetlen közelében található természetvédelmi területek (Szemlőhegyi- barlang, Ferenc-hegy kiserdeje) sok lehetőséget kínálnak a gyermekeknek a természet közvetlen megismerésére.

Intézményünk nyolc évfolyamos általános iskola.

Körzetünkben élő családok szociális anyagi és kulturális helyzete nagyon különböző. Ezt a sokféleséget kell jó nevelő és oktató munkával közös nevezőre hozni, melyet jól képzett, az újra mindig nyitott és gyermekszerető tantestület biztosít.

A pedagógusok, a szülők célja azonos: jól képzett, művelt a társadalomba majdan jól beilleszkedő, hazaszerető, és boldog embereket nevelni.

II. ISKOLÁNK NEVELÉSI PROGRAMJA

4. PEDAGÓGIAI ALAPELVEINK

*„Az iskola épülete, termei, falai csak hideg kő, téglá,
Szükség van a lélek melegségére, a gondolatok, a tudás,
a tapasztalatok átadására, együttes élményekre.
Az iskola ettől válik emberivé, közösséggé.”*

Nevelési program
Iskolánk nevelőtestületének hitvallása

A Törökvész Úti Általános Iskolában tanító pedagógusok a mindennapi nevelő és oktató munkájukban az alábbi pedagógiai alapelveket tartják fontosnak, és szeretnék megvalósítani.

A) Iskolánkban oldott, humánus légkör megteremtése, ahol tanulóink jól érzik magukat.

Ennek keretében:

- ☞ a tanuló személyiségének tiszteletben tartása
- ☞ a nevelés-oktatás folyamatában lehetőség teremtése a tanulók számára saját tapasztalatok megszerzésére, megértésére, általánosítására
- ☞ a tanulók egyéni képességeinek figyelembe vétele az oktatás során
- ☞ folyamatos visszajelzés a tanulói teljesítményekről, ezek változásairól
- ☞ jóindulatú segítségnyújtás a tanulmányi munkában és egyéb a gyermek életét érintő problémákban
- ☞ „A speciális nevelés alapeszménye, olyan elfogadó környezet kialakítása, ami a sérült gyermek erőseit, sikeres próbálkozásait értékeli, máságát elfogadja, a sajátos értelmi és személyiség állapotához igazodó nevelést, oktatást helyezi előtérbe, és ez a sérült gyermek harmonikus személyiségfejlődését eredményezi.”
- ☞ megfelelő bizalom és szeretetteljes emberi kapcsolat kialakítása:
 - tanuló és tanuló
 - tanuló és pedagógus
 - szülő és pedagógus
 - pedagógus és pedagógus között

B) A tanulók teljes személyiségének fejlesztése

Ennek érdekében:

- ☞ tervszerű nevelő és oktató munka
- ☞ a tanulói és gyermek-közösség kialakulásáért és fejlődéséért
- ☞ együttműködés a szülőkkel melynek során tiszteletben tartjuk minden fél lelkiismereti és politikai meggyőződését
- ☞ a biológiai, a fiziológiai, a pszichológiai és a társadalmi törvényszerűségek figyelembe vétele és összehangolása a nevelés és oktatás során.

- ☞ erősíteni kívánjuk tanulóink körében a becsületes munkára való törekvést, melyet szorgalommal és tanulással szeretnénk elérni.
- ☞ törekszünk arra, hogy diákjaink észrevegyék a jót, értékeljék és képesek legyenek felismerni a rosszat.
- ☞ az emberek közötti érintkezés helyes, memóriának kialakítására törekszünk.
- ☞ hagyományaink ápolásával nemzeti történelmünk eseményeinek megismertetésével tápláljuk a gyermekekben a haza, szülőföld iránti szeretetet.

C) Fontosnak tartjuk a szülőkkel tartott kapcsolat, melynek révén részt veszünk lakóhelyünk életében is.

Ennek érdekében:

- ☞ rendszeres kapcsolatot tartunk a családokkal
 - ☞ minden lehetőséget felhasználunk arra, hogy iskolánk életéről, tevékenységéről, eredményeiről minél több információ álljon a környezetünk rendelkezésére (honlap, mozgófaliújság, Budai Polgár, DÖK- faliújság)
 - ☞ Ápoljuk és bővítjük eddigi kapcsolatainkat kerületen belül és kívül
 - ☞ Részt veszünk különböző rendezvényeken, vállaljuk versenyek lebonyolítását: Bolyai és Zrínyi matematikaverseny, kerületi komplexversenyek, Herman Ottó természettudományos versenyek, sportversenyek
-
- ☞ A nevelés és oktatás során semlegesség a vallási és világnézeti kérdésekben
 - ☞ Felelősségvállalás a tanulók testi, értelmi, érzelmi, erkölcsi fejlődéséért, a gyermek- és tanulói közösség kialakulásáért és fejlődéséért, s ennek érdekében együttműködés a szülőkkel, mely során tiszteletben tartjuk minden fél lelkiismereti, világnézeti, politikai meggyőződését.
 - ☞ A biológiai, a fiziológiai, a pszichológiai és a társadalmi törvényszerűségek figyelembe vétele és összehangolása a nevelés és oktatás során
 - ☞ Oldott, humánus hangulat megteremtése iskolánkban, melyben diák, szülő, pedagógus együtt, egymással, alkotó módon tud együttműködni.
 - ☞ A gyermekszereteten alapuló és gyermeki jogokat tiszteletben tartó gyermekközpontú pedagógia, melyet, az egyéni sajátosságokat figyelembe vevő bánásmód és felelősség jellemez.
 - ☞ Olyan pedagógiai légkör megteremtése, melyben a pedagógus és a növendék egyenrangú félként vesz részt és ezzel összhangban a pedagógusnak vezető szerepe van a tanulók aktivitásának kibontakoztatásában, tevékenységének megszervezésében, személyiségük fejlődésének támogatásában
 - ☞ A különböző közösségek (környezet, társadalom, család, iskola, osztály) gazdag hatásrendszere biztosít terepet - a pedagógusvezető, irányító, kezdeményező szerepe mellett – a tanulók önállóságának, öntevékenységének, önkormányzó képességének kibontakozásához
 - ☞ A nevelés-oktatás folyamatában lehetőség teremtése a tanulók számára a saját tapasztalatok megszerzésére, megértésére, általánosítására.
 - ☞ A tanulók érdeklődésének felkeltése. Támaszkodás mindazon tapasztalatokra, információkra és ismeretekre, amelyeket a tanulók iskolán kívül, mindennapi életükben szereznek be. Építés a korábban, ill. más tárgyakból elsajátított tudásra. A tudás persze nem csak lexikális ismeretekből tevődik össze, hanem képességekből, kompetenciákból is.

Fontosnak tartjuk ezek sokirányú fejlesztését, elmozdulást az oktatásközpontú pedagógia felől a tanuló- és tanulásközpontú felé.

- ↪ Igényesség, határozott követelmények támasztása a tanulókkal szemben, egyúttal lehetőség nyújtása a tanulók önállóságának, kezdeményezőkézségének, kreativitásának kibontakoztatására.
- ↪ Folyamatos visszajelzés a tanulói teljesítményekről, ezek változásairól, javításuk akadályairól.
- ↪ A speciális nevelés alapeszménye, olyan elfogadó környezet kialakítása, ami a sérült gyermek erőseit, sikeres próbálkozásait értékeli, másságát elfogadja, a sajátos értelmi és személyiség állapotához igazodó nevelést, oktatást helyezi előtérbe, és ez a sérült gyermek harmonikus személyiségfejlődését eredményezi.
- ↪ Az intézmény, mint befogadó intézmény vállalja a sajátos nevelési igényű tanulók sérülés specifikus ellátásához nélkülözhetetlen többlétszolgáltatások biztosítását a sajátos nevelési igény típusának megfelelő gyógypedagógus foglalkoztatását, a kiegészítő pedagógiai szolgáltatásokat: fejlesztő, korrekciós, habilitációs, rehabilitációs és terápiás célú gyógypedagógiai ellátást,
- ↪ A tanítás-tanulás folyamatában maximálisan figyelembe veszi az egyes tanuló sajátos nevelési igényét, sérülés specifikus szükségletét és ennek érvényét szerzi az egyedi sajátosságokhoz igazított differenciált tartalmak, módszerek, eszközök alkalmazásával.

5. AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ OKTATÁSI ÉS NEVELÉSI MUNKA CÉLJAI, FELADATAI, ESZKÖZEI, ELJÁRÁSAI

5.1. Iskolánk általános nevelési céljai

Az iskola átfogja, befolyásolja a fiatalok egész élettevékenységét. Az iskolába lépő kisgyermekben óvja, védi és továbbfejleszti a megismerés, a megértés és a tanulás iránti érdeklődését, nyitottságát

A társadalmi jövőkép szempontjából olyan **testben és lélekben harmonikus egyéneket nevelünk**, akik kiegyensúlyozott kapcsolatban állnak környezetükkel, képesek a társadalomba való beilleszkedésre.

Célunk, hogy az intézményünkben tanuló, különböző képességű, érzelmi feltöltődésű, testi fejlettségű és kultúrájú gyerekek személyiségük fejlesztésével, a **jövő társadalmának hasznos, kiegyensúlyozott tagjai legyenek.**

Integrált nevelés, oktatás

Iskolánk oktató-nevelő munkájának egyik legfontosabb feladata a másság elfogadása, egymás iránti empátia, tolerancia. Folyamatos kapcsolattartás a szülők közösségével, hogy fogadják el ezeket a gyerekeket. Nevelőink a tananyag feldolgozásánál figyelembe veszik az SNI-s tanulásra jellemző módosításokat, együttműködnek a különböző szakemberekkel, javaslataikat, iránymutatásaikat elfogadják, beépítik a pedagógiai folyamatokba.

Szakértői bizottság véleményére alapozva, egyéni fejlesztési terv alapján haladnak a tananyagban.

Céljaink

- ↳ A tanulók képességeinek kibontakoztatásával, tehetséggondozással, a hátrányok leküzdésével egyenlő lehetőségeket biztosítani az általános műveltség alapjainak elsajátításához, az esélyegyenlőség fokozásához.
- ↳ Tanulóink egyéni fejlesztésének fokozottabb mérvű biztosítása az oktatásirányítás és saját diagnosztikus méréseink eredményének figyelembevételével. Tanítványaink tudásának, képességeinek, egész személyiségének olyan irányú fejlesztése, amely fizikailag, és szellemileg egészséges, a környezetünkkel (természeti és társadalmi környezettel egyaránt) harmóniában élő felnőtté váljanak. Ehhez az alábbi kulcskompetenciákat igyekszünk fejleszteni:
 - anyanyelvi kommunikáció – hallott és olvasott szöveg értése, helyes és kreatív nyelvhasználat
 - idegen nyelvi kommunikáció – idegen nyelvű szöveg értése, helyes és kreatív nyelvhasználat, kultúrák közti kommunikáció iránti érdeklődés
 - matematikai kompetencia – problémamegoldás, matematikai modellek alkalmazása
 - természettudományos kompetencia – természetben, ember és természet között lezajló folyamatok, emberi tevékenység okozta változások magyarázata
 - digitális kompetencia – információs technológia magabiztos és kritikus használata, információ keresése, tárolása
 - hatékony önálló tanulás – szükségleteket és lehetőségeket figyelembevevő, idővel és információval hatékonyan gazdálkodó ismeretszerzés, -alkalmazás
 - szociális és állampolgári kompetencia – közösségi beilleszkedés, konfliktusmegoldás

- kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia – kreativitás, kockázatvállalás a saját lehetőségek figyelembevételével
- ☞ A gyakorlati képzés feladatának ellátásával hozzájárulunk a tanárjelöltek leendő hivatásukra való felkészítéséhez.
- ☞ A fogyatékból eredő hátrányok megelőzése, csökkentése, kompenzálása, a képességek kibontakoztatása, társadalmi beilleszkedésük sérülés specifikus szempontú támogatása.
- ☞ Összhang megteremtése, hogy a sajátos nevelési igényű tanuló ugyanolyan ellátásban részesüljön, mint más gyermek problémája figyelembe vétele mellett.
- ☞ Biztosítani szeretnénk számukra:
 - a fejlesztés segítse számukra az önállóságot, a társadalmi beilleszkedést
 - rehabilitációs célú fejlesztő terápiák
 - a tanulót a nevelés, oktatás, fejlesztés ne terhelje túl.

5.2. Nevelési feladataink

“Nevelni annyit tesz, mint emberré tenni.”
(Juhász Gyula)

A nevelés a pedagógus legfontosabb tevékenysége. A tanulók cselekedeteit meghatározza az az értékrendszer, amelyet a nevelőtestület közvetít a gyermekek, szülők felé.

A nevelő és oktatómunka feladata, a legfontosabbnak tartott értékek elsajátítását elősegítése. Fontos és kiemelt értékek a tantestületünk szerint:

- ☞ Az élet tisztelete, a természeti környezet megóvása, az állatok és növények megóvása
- ☞ Az élő és élettelen természet csodáinak és szépségeink állandó megújulásának észrevétele
- ☞ Az egészség megőrzésének megóvása (testi és lelki), Az egészséges életmód iránti igény
- ☞ Önellátásra való képesség kialakítása, a test és a lélek edzése.
- ☞ Felelősségvállalás saját sorsa iránt, önismeret, a saját személyiség kibontakoztatásának igénye
- ☞ Nyitottság: élményekre, tevékenységekre, barátságokra
- ☞ A család tisztelete, a szülők, nagyszülők tisztelete, szeretet-önzetlenség, hűség, megértés, tapintat, őszinteség, egymásra elfogadása
- ☞ Fegyelem, önfegyelem, közösségi érzés, áldozatvállalás, előítélet-mentesség, konfliktusok kezelése, jóindulat, megbocsájtás, megegyezés-készség,
- ☞ Folyamatos önművelésre való igény, „hol a helyem a világban”, felfedezés öröme, a világ megismerés, önálló tanulásra való képesség
- ☞ Hazaszeretet, szülőföldünk megismerése, nemzeti kultúra ápolás, hagyományaink őrzése, megbecsülése
- ☞ Közösségvállalás, más népek, nemzetek jogainak megismerése, tisztelete, kultúrájuk megismerése
- ☞ Alkotmányosság, törvényesség, az állampolgári jogok megismerése, igény a közösségi tevékenységre, egyetemes emberi jogok tiszteletben tartása, az emberek egyenlőségének elismerése

Nevelési céljaink megvalósítását az iskola pedagógusai személyes példamutatással, saját értékrendjüket számonkérés nélkül közvetítve céltudatos munkával kívánják megvalósítani.

- ☞ Mindez csak úgy valósulhat meg, ha biztosítjuk a gyerekek értelmi, akarat, érzelmi, esztétikai, testi fejlődését, ezért elengedhetetlen:
 - a gyerekek képességeinek sokirányú, személyre szóló fejlesztése, tudásuk és teljesítményük növelése olyan képzés megvalósítása révén, amelyben a gyerekek aktív részesei az őket körülvevő világ megismerésének.
 - a bevezető és a kezdő szakaszban a játékosabb tanulás-szervezés arányának növelése, ezzel is segítve az óvoda és az iskola közti átmenetet, a tanulás okozta nehézségek oldását.
 - a terhelésnek a tanulói teljesítményhez, képességekhez való igazítása, például a differenciálás révén megvalósítható egyéni terhelés gyakorlatának fokozásával.
 - a tantervi anyag feldolgoztatása oly módon történjék, hogy közben folyamatosan fejlődjenek jártasságaik, készségeik, képességeik, gondolkodásuk, érzelmviláguk. Ennek a folyamatnak szerves része az önálló ismeretszerzés és az állandó önművelés.
- ☞ Az integráltan tanuló sajátos nevelési igényű gyermekek számára pedagógiai segítségnyújtás.
- ☞ A sérült tanuló megfigyelése, fejlesztésének, lehetőségeinek, korlátainak értelmezése, team-munkában a pedagógussal, a szakértői vélemény alapján történjen.
- ☞ A tanuló fejlődésének, elért eredményeinek meghatározása, rögzítése együttesen kialakított vélemény szerint – a szülő bevonásával, tanácsadás a szülőnek, segítségnyújtás a családi neveléshez, a gyógypedagógussal együttműködve.
- ☞ Az integrált tanuló nevelésével kapcsolatos szakmai tapasztalatcserén, szakmai felkészítésén, folyamatos továbbképzésen való részvétel, valamint a szakmai anyagok igénybevétele.

Nevelési céljaink megvalósulását illetően akkor tekintjük nevelő és oktató munkánkat sikeresnek, ha iskolánk végzős diákjainak legalább a kilencven százaléka a nyolcadik évfolyam végén:

- ☞ **minden tantárgyból megfelel az alapfokú nevelés-oktatás kerettanterveiben meghatározott továbbhaladás feltételeinek. (Természetesen elsődleges célunk az, hogy tanulóink többsége - vagyis több mint ötven százaléka - a minimális követelmények teljesítésén túl az egyéni képességei alapján elvárható legjobb szinten feleljen meg az iskolánk helyi tantervében megfogalmazott követelményeknek.)**
- ☞ **rendelkezik olyan bővíthető biztos ismeretekkel, készségekkel, képességekkel és jártasságokkal, amelyek képessé teszik őt arra, hogy a középiskolás követelményeknek a későbbiekben megfeleljen,**
- ☞ **ismeri a kulturált viselkedéshez, az emberek közötti kapcsolatokhoz, valamint a közösségben éléshez szükséges viselkedés- és magatartásformákat,**
- ☞ **határozott elképzeléssel bír saját közelebbi és távolabbi jövőjét és sorsát illetően.**

6. A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS FELADATAINAK MEGVALÓSULÁSÁT SZOLGÁLÓ TEVÉKENYSÉGI RENDSZER ÉS SZERVEZETI FORMÁK

A tanulói személyiség fejlesztésének legfontosabb színtere a hosszabb tanítási-tanulási folyamatba illeszkedő tanítási óra.

Az iskola nevelői a tanítási-tanulási folyamat megszervezése során kiemelten fontosnak tartják a tanulók motiválását, a tanulói aktivitás biztosítását és a differenciálást.

- a) A motiválás célja, hogy tanulóinkban felébresszük azokat az indítékokat, amelyek a gyermekeket tanulásra ösztönzik, és ezt a tanulási kedvet a tanulás végéig fenn is tartjuk.
- b) A tanítási órák tervezésénél és szervezésénél minden esetben előtérbe helyezzük azokat a módszereket és szervezeti formákat, amelyek a tanulók tevékenykedtetését, vagyis állandó aktivitását biztosítják.
- c) Az iskolai tanulási folyamat során kiemelten fontos feladat a differenciálás, vagyis az, hogy a pedagógusok nevelő-oktató munkája a lehetőségekhez mérten a legnagyobb mértékben igazodjon a tanulók egyéni fejlettségéhez, képességeihez és az egyes tantárgyakból nyújtott teljesítményéhez. A nevelők az egyes szaktárgyak tanítási óráin előnyben részesítik az egyéni képességekhez igazodó munkaformákat, így - elsősorban a gyakorlásnál, ismétlésnél - a tanulók önálló és csoportos munkájára támaszkodnak.

Az egységes alapokra épülő differenciálás

Intézményünk pedagógiai tevékenysége teret enged a színes, sokoldalú iskolai életnek, a tanulásnak, a játéknak, a munkának; fejleszti a tanulók önismeretét, együttműködési képességét, akaratát; hozzájárul életmódjuk, motívumaik, szokásaik, értékekkel való azonosulásuk fokozatos kialakításához, megalapozásához.

A kulcskompetenciák hatékony fejlesztésének egyik feltétele a fejlesztési céloknak megfelelő tanítási folyamat, tanulási tevékenység.

A tanítás nem más, mint a tanulók tanulásának szervezése: tervezése, irányítása, szabályozása és értékelése.

A differenciált tanulásszervezés terén különösen a következő szempontokra kell figyelemmel lenni:

- ☞ Olyan szervezési megoldásokat kell előnyben részesíteni, amelyek előmozdítják a tanulás belső motivációinak, önszabályozó mechanizmusainak kialakítását, fejlesztését.
- ☞ A tanulásszervezés meghatározó szempontja a tanulók aktivitásának kibontakoztatása.
- ☞ Az oktatási folyamat megszervezése segítse elő a tanulók előzetes ismereteinek, tudásának, nézeteinek feltárását, adjon lehetőséget esetleges tévedéseinek korrigálására és tudásának átrendeződésére.
- ☞ Az oktatási folyamat alkalmazza az együttműködő (kooperatív) tanulás technikáit, formáit.
- ☞ Az iskolai tanítás-tanulás különböző szervezeti formáiban (az osztálymunkában, a csoportmunkában, a tanulók páros és egyéni oktatásában) a tanulók tevékenységét,

önállóságát, kezdeményezését, problémamegoldását, alkotóképességét kell előtérbe állítani.

- ↪ A tanulásszervezés egyik fő elve és teendője a tanulókhöz alkalmazkodó differenciálás a feladatok kijelölésében, azok megoldásában, a szükséges tanári segítségben, az ellenőrzésben, az értékelésben.
- ↪ A feladathoz illeszkedő tanulásszervezési technikák, alkalmazása nélkülözhetetlen a hátrányos helyzetű tanulók egyéni képességeinek fejlesztése érdekében.

Az iskolában a nevelési és oktatási célok megvalósítását az alábbi egyéb (tanítási órán kívüli) tevékenységek segítik:

a) Hagyományőrző tevékenységek

- Minden tanév folyamán iskolai ünnepséget, megemlékezést tartunk a következő alkalmakkor: 1956. október 23-a, 1848. március 15-e évfordulóján, karácsonykor, a gyermeknapon, illetve a 8. osztályosok ballagásakor, évnyitó és évzáró, Törökvész Gála.
- Minden tanév folyamán az osztályok megemlékezést tartanak október 6-án, a magyar kultúra napján, a kommunista és egyéb diktatúrák áldozatainak emléknapján, a költészet napján, a holokauszt áldozatainak emléknapján, a Föld napján és a Nemzeti Összetartozás Napján.
- Kisze égetése, Márton-napi táncház, Táncszínház, népmesék feldolgozása, Benedek Elek mesemondó verseny

b) **Diákönkormányzat.** A tanulók és a tanulóközösségek érdekeinek képviselőjére, a tanulók tanórán kívüli, szabadidős tevékenységének segítésére az iskolában diákönkormányzat működik. Az iskolai diákönkormányzat munkáját az 3-8. osztályokban megválasztott küldöttekből álló diák-önkormányzativezetőség irányítja. A diákönkormányzat tevékenységét az iskola igazgatója által megbízott pedagógus segíti.

c) **Diákétkeztetés.** A tanulók számára – igény esetén – napi háromszori étkezést (tízórai, ebéd, uzsonna) vagy ebédet (menzát) biztosít az intézmény. Az étkezési térítési díjakat a működtet által meghatározott módon kell befizetni..

d) **Tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások.** Az egyéni képességek minél jobb kibontakoztatását, a tehetséges tanulók gondozását, valamint a gyengék felzárkóztatását az egyes szaktárgyakhoz kapcsolódó tanórán kívüli tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások segítik.

- Az 1-4. évfolyamon az egyes tantárgyakból gyenge teljesítményt nyújtó tanulók képességeinek fejlesztésére felzárkóztató órát szervezünk.
- A 8. évfolyamon a továbbtanulás, a középiskolai felvétel elősegítésére matematikából és magyar nyelv és irodalom tantárgyakból felkészítést tartunk.
- További tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások indításáról – a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével – minden tanév elején az iskola nevelőtestülete dönt.
 - A felzárkóztató foglalkozások sajátos formái az egyéni foglalkozások. Az egyéni foglalkozásokat a Köznevelési törvény előírásának megfelelően szervezzük.

- e) **Iskolai sportkör.** Az iskolai sportkör foglalkozásain részt vehet az iskola minden tanulója. Az iskolai sportkör a tanórai testnevelési órákkal együtt biztosítja a tanulók mindennapi testedzését, valamint a tanulók felkészítését a különféle sportágakban az iskolai és iskolán kívüli sportversenyekre.
- f) **Szakkörök.** A különféle szakkörök működése a tanulók egyéni képességeinek fejlesztését szolgálja. A szakkörök jellegüket tekintve lehetnek művésziek, technikaiak, szaktárgyiak, de szerveződhetnek valamilyen közös érdeklődési kör, hobbi alapján is.
- g) **Versenyek, vetélkedők, bemutatók.** A tehetséges tanulók továbbfejlesztését segítik a különféle (szaktárgyi, sport, művészeti stb.) versenyek, vetélkedők, melyeket az iskolában évente rendszeresen szervezünk. A legtehetségesebb tanulókat az iskolán kívüli versenyeken való részvételre is felkészítjük. A versenyek, vetélkedők megszervezését, illetve a tanulók felkészítését a különféle versenyekre a nevelők szakmai munkaközösségei vagy a szaktanárok végzik.
- h) **Témahetek, témanapok (projekthetek, projektnapok).** Az iskola nevelői a tantervi követelmények eredményesebb teljesülése, a nevelőmunka elősegítése céljából a tanulók számára projektoktatást (témaheteket, témanapokat) szerveznek. A projektoktatás egy iskolai napon legalább három órát meghaladó foglalkozás vagy több iskolai órán, tanítási napon át zajló tanítási-tanulási folyamat. Ennek során – elsősorban – a tantárgyi rendszerbe nehezen beilleszthető ismeretek feldolgozása történik egy-egy témakör köré csoportosítva a gyerekek aktív részvételével zajló közös, sokféle tevékenységre építve. szakmai munkaközösségei az iskola éves munkatervében határozzák meg.
- i) **Tanulmányi kirándulások, osztálykirándulások.** Az iskola nevelői a tantervi követelmények eredményesebb teljesülése, a nevelőmunka elősegítése céljából az osztályok számára évente egy alkalommal osztálykirándulást szerveznek. Az osztálykiránduláson való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük. Az iskola nevelői a pályázati lehetőségek minél jobb kihasználásával törekednek arra, hogy ezeken a programokon a nehezebb szociális körülmények között élő családok – elsősorban halmozottan hátrányos helyzetű – gyermekei is részt tudjanak venni.
- j) **Erdei iskolák, táborozások.** A nevelési és a tantervi követelmények teljesítését segítik a táborszerű módon, az iskola falain kívül szervezett, több napon keresztül tartó erdei iskolai foglalkozások, melyeken főleg egy-egy tantárgyi téma feldolgozása történik, illetve az iskolai szünidőkben szervezett táborozások. Az erdei iskolai foglalkozásokon és a táborozásokon való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük. Az iskola nevelői a pályázati lehetőségek minél jobb kihasználásával törekednek arra, hogy ezeken a programokon a nehezebb szociális körülmények között élő családok – elsősorban halmozottan hátrányos helyzetű – gyermekei is részt tudjanak venni.
- k) **Múzeumi, kiállítási, könyvtári és művészeti előadáshoz kapcsolódó foglalkozás.** Egy-egy tantárgy néhány témájának feldolgozását, a követelmények teljesítését szolgálják a különféle közművelődési intézményekben, illetve művészeti előadásokon tett csoportos látogatások. Az e foglalkozásokon való részvétel – ha az költségekkel is jár – önkéntes. A felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük. Az iskola nevelői a pályázati lehetőségek minél jobb kihasználásával törekednek arra, hogy ezeken a programokon a

nehezebb szociális körülmények között élő családok – elsősorban halmozottan hátrányos helyzetű – gyermekei is részt tudjanak venni.

- l) **Szabadidős foglalkozások.** A szabadidő hasznos és kulturált eltöltésére kívánja a nevelőtestület a tanulókat azzal felkészíteni, hogy a felmerülő igényekhez és a szülők anyagi helyzetéhez igazodva különféle szabadidős programokat szervez (pl. túrák, kirándulások, táborok, színház- és múzeumlátogatások, klubdelutánok, táncos rendezvények stb.). A szabadidős rendezvényeken való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük. Az iskola nevelői a pályázati lehetőségek minél jobb kihasználásával törekednek arra, hogy ezeken a programokon a nehezebb szociális körülmények között élő családok – elsősorban halmozottan hátrányos helyzetű – gyermekei is részt tudjanak venni.
- m) **Iskolai könyvtár.** A tanulók egyéni tanulását, önképzését a tanítási napokon látogatható iskolai könyvtár segíti.
- n) **Az iskola létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata.** A tanulók igényei alapján előzetes megbeszélés után lehetőség van arra, hogy az iskola létesítményeit, illetve eszközeit (pl. sportlétesítmények, számítógép stb.) a tanulók – tanári felügyelet mellett – egyénileg vagy csoportosan használják.
- o) **Hit- és vallásoktatás.** Az iskolában a területileg illetékes, bejegyzett egyházak – az iskolanevelő és oktató tevékenységétől függetlenül – hit- és vallásoktatást szervezhetnek. A hit- és vallásoktatáson való részvétel a tanulók számára önkéntes.

7. KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATAINK

A közösségfejlesztés az a folyamat, amely az egyén és a társadalom közötti kapcsolatot kialakítja, megteremti. A közösség és a személyiség fejlesztése érdekében a szülők közösségével együttműködve feladatunk:

- ☞ a gyermekközösség életének, sokirányú tevékenységének fejlesztése
- ☞ nevelés a társak iránti érdeklődésre, helyes megítélésükre
- ☞ a tanulók társas kapcsolatainak gazdagítása, a családi életre nevelés előkészítése érdekében is.
- ☞ a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló beilleszkedésének segítése az iskolai nevelés és oktatás keretében.
- ☞ gyermekek önismeretének fejlesztése, önnevelésének irányítása
- ☞ ösztönzés és útmutatás az egyéni érdeklődés, képességek, hajlamok fejlesztésére
- ☞ az egyén és a közösség helyes viszonyának formálása
- ☞ az egyént fejlesztő és a közösséget erősítő szabadidő kulturált eltöltésére nevelés

A tanulói személyiség fejlesztésére irányuló nevelő és oktató munka iskolánkban egyrészt a nevelők és a tanulók közvetlen, személyes kapcsolata révén valósul meg, másrészt közvetett módon, a tanulói közösség ráhatásán keresztül érvényesül.

A tanulók közösségben, illetve közösség által történő nevelésének megszervezése, irányítása iskolánk nevelő-oktató munkájának alapvető feladata.

A tanulói közösségek fejlesztésével kapcsolatos feladataink:

- a) A különféle iskolai tanulói közösségek megszervezése, nevelői irányítása.
- b) Feladata: Az iskolai élet egyes területeihez (tanórákhoz, tanórán kívüli tevékenységekhez) kapcsolódó tanulói közösségek kialakítása, valamint ezek életének tudatos, tervszerű nevelői fejlesztése.
- c) A tanulók életkori fejlettségének figyelembevétele a tanulóközösségek fejlesztésében.
- d) Feladata: A tanulói közösségek irányításánál a nevelőknek alkalmazkodniuk kell az életkorral változó közösségi magatartáshoz: a kisgyermek heteronóm – a felnőttek elvárásainak megfelelni akaró – személyiségének lassú átalakulásától az autonóm – önmagát értékelni és irányítani képes – személyiséggé válásig.
- e) Az önkormányzás képességének kialakítása.
- f) Feladata: A tanulói közösségek fejlesztése során ki kell alakítani a közösségekben, hogy nevelői segítséggel közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréséért összehangolt módon tevékenykedjenek, illetve az elvégzett munkát értékelni tudják.
- g) A tanulói közösségek tevékenységének megszervezése.
- h) Feladata: A tanulói közösségeket irányító pedagógusok legfontosabb feladata, a közösségek tevékenységének tudatos tervezése és folyamatos megszervezése, hiszen a tanulói közösség által történő közvetett nevelés csak akkor érvényesülhet, ha a tanulók a közösség által szervezett tevékenységekbe bekapcsolódnak, azokban aktívan részt vesznek, és ott a közösségi együttéléshez szükséges magatartáshoz és viselkedési formákhoz tapasztalatokat gyűjthetnek.
- i) A közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása.
- j) Feladata: A tanulói közösségre jellemző, az összetartozást erősítő erkölcsi, viselkedési normák, formai keretek és tevékenységek rendszeressé válásának kialakítása, ápolása.

8. AZ ISKOLAI EGÉSZSÉGNEVELÉSI PROGRAM

Az iskolai egészségnevelésnek ahhoz kell hozzájárulnia, hogy a tanulók kellő ösztönzést és tudást szerezhessenek egy személyes és környezeti értelemben egyaránt ésszerű, a lehetőségeket felismerő és felhasználni tudó, egészséges életvitelhez. Ehhez arra van szükség, hogy az egészséggel összefüggő kérdések fontosságát értsék, az ezzel kapcsolatos beállítódások szilárdak legyenek, s konkrét tevékenységekben alapozódhassanak meg.

Az egészséges életmód, életszemlélet, magatartás szempontjából lényeges területeknek az iskola pedagógiai rendszerébe, összes tevékenységébe kell beépülni. Ezek közé tartoznak az alábbiak

- ☞ önmagunk és egészségi állapotunk ismerete
- ☞ az egészséges testtartás, a mozgás fontossága
- ☞ az értékek ismerete
- ☞ az étkezés, a táplálkozás egészséget befolyásoló szerepe
- ☞ a betegségek kialakulása és gyógyulási folyamat
- ☞ a barátság, a párkapcsolatok, a sexualitás szerepe az egészségmegőrzésben
- ☞ a személyes krízishelyzetek felismerése és kezelési stratégiák ismerete
- ☞ a tanulás és a tanulás technikái

- ↪ az idővel való gazdálkodás szerepe
 - ↪ a rizikóvállalás és határai
 - ↪ a szenvedélybetegségek elkerülése
 - ↪ a tanulási környezet alakítása
 - ↪ a természethez való viszony, az egészséges környezet jelentősége
- Az előző felsorolásból nyerhető témák, amelyek az egészségnevelési programunkban megjelennek:

- ↪ az egészséges táplálkozás témái
- ↪ a szenvedélybetegségekkel való foglalkozás
- ↪ a szenvedélybetegségekkel való foglalkozás
- ↪ a szexuális felvilágosítás, családtervezés, AIDS prevenció
- ↪ elsősegélynyújtás, gyógyszerhasználat
- ↪ testi higiénia
- ↪ a környezeti ártalmak (zaj, légszennyezés)
- ↪ személyes biztonság
- ↪ testedzés, mozgás, helyes tartás

Az egészségneveléssel összefüggő kialakítandó tanári magatartás összetevői:

- ↪ az osztályterem megfelelő, rendszeres szellőztetéséről való gondoskodás
- ↪ tájékozottság a tanulók tanulást is befolyásoló egészségi állapotáról
- ↪ az osztályterem berendezésének egészségügyi szempontok szerinti rendezése
- ↪ gondoskodás a napi munkarend, órarend kialakításánál a mozgásigény kielégítéséről

Az egészségnevelési terv megvalósulásának területei:

Tanórai foglalkozások

- ↪ Szaktárgyi órák témafeldolgozása
(Minden tantárgynak van csatlakozási pontja az egészségfejlesztéshez. Ezekre a helyi tanterv tervezése során külön figyelmet fordítunk.)
- ↪ Osztályfőnöki órák
(ajánlható az osztályfőnöki órákhoz készített korábbi OM kerettantervi segédlet, amely az iskola jellegétől, a témáktól függő konkrét témakörök feldolgozására alkalmasak, pl.: ismeretátadás és interaktív gyakorlatok, az esetelemzések tartoznak ide)

Tanórán kívüli foglalkozások

- ↪ Az iskola mindennapi életét is meg kell tervezni az egészség nevelési szempontjából. Fontos az étkezés „minősége”: terítés, étkezés anyaga, minősége, kulturált étkezés szokásai (asztalnál ülve, csendben, az ételt megköszönve, gyerekek is részt vesznek a terítésben, segíthetnek a tálalásban stb.)
- ↪ Napközis foglalkozások
- ↪ Délutáni szabadidős foglalkozások
- ↪ Sportprogramok, témával kapcsolatos filmvetítések, vetélkedők, versenyek, egyéb játékos programok, csoportfoglalkozások.
- ↪ Egészségnap Az iskola egészét átfogó előre tervezett programok.
- ↪ Hétvégi iskolai programok, sportrendezvények, kulturális programok.
- ↪ Kirándulások, erdei iskolák, túrák, sportprogramok

Tájékoztató fórumok

- ☞ Szülői értekezlet, szülőcsoport számára szervezett fórum, tájékoztató
Lehet osztályszintű vagy iskolaszintű, ez utóbbi esetében színesíti a programot a külső előadó, pl. orvos, pszichológus, rendőrségek bűnmegelőzési osztályának szakembere stb.
- ☞ Szakmai tanácskozások, tréningek
Elsősorban a tanárok felkészültségének fejlesztését szolgálja, de a diákokat is meg kell hívni, amikor csak engedi a program, illetve a téma.

Terveink

- ☞ Az egészségfejlesztés szemléletének széleskörű elsajátítása az iskolában, meghívott előadó segítségével, pedagógusok, szülők, alkalmazottak, tanulók számára (egészségtan tanár más iskolából vagy egészségfejlesztésben szakirányú végzettséggel rendelkező szakember a szociális, egészségügyi területről, iskolaorvos, háziorvos, védőnő, ÁNTSZ, Kábítószer Egyeztető Fórum, vagy helyi civil szervezet munkatársa).
- ☞ Tegyük szebbé az iskola környezetét, pl.: rendezzünk versenyeket, készítsünk a tanulókkal, a témával kapcsolatos plakátokat, pontoszunk az osztálytermeket, faliújságon a témával kapcsolatos cikkeket, írásokat stb.
- ☞ Szervezzünk kirándulásokat, tegyük lehetővé a rendszeres testmozgást, a szülőket is vonjuk be ezekbe.
- ☞ Tekintsük át a tantárgyakat, és tegyünk javaslatot, hogy az egyes tárgyakban miként jelenhet meg az egészségfejlesztés szemlélete.
- ☞ Nincs az egészségfejlesztésben képzett szakember, így egészségtan-tanár, vagy, egészségfejlesztő, egészségfejlesztő-mentálhigiénikus, népegészségügyi szakember, mentálhigiénikus, szupervizor, tanácsadó szakirányú továbbképzésben részt vett szakember vagy rövid (60-120 órás) egészségfejlesztő-egészségnevelő-mentálhigiénés pedagógus-képzésben részt vett pedagógus, iskolai drogügyi koordinátor vagy Mentálhigiénés Alapprogram Pedagógusoknak (MAP) képzésen részt vett kolléga, így a továbbképzésen való részvétel is egy fontos célkitűzés.
- ☞ Egészségnevelési csoport létrehozása (intézményvezetői, tanári, védőnői, iskolaorvosi, gyermekvédelmi feladatokat ellátó kolléga részvételével): ők felmérik a tanulók tájékozottságát, egészségi állapotát, helyzetét, és tervet dolgoznak ki az egészségnevelési céloknak megfelelően.

Az iskola egészségnevelési tevékenységének kiemelt feladatai:

- ☞ a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek egészségük megőrzése és védelme érdekében;
- ☞ tanulóinknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük az egészséges életmód gyakorlását szolgáló tevékenységi formákat, az egészségbarát viselkedésformákat;
- ☞ a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások keretében – foglalkoznak az egészség megőrzésének szempontjából legfontosabb ismeretekkel
 - a táplálkozás,
 - az alkohol- és kábítószer fogyasztás, dohányzás káros hatásai a szervezetre,
 - a családi és kortárskapcsolatok,
 - a környezet védelme,
 - az aktív életmód, a sport,
 - a személyes higiénia,
 - az elsősegély-nyújtás alapismeretei,
 - a szexuális fejlődés területén.

Az egészségnevelés az iskola minden pedagógusának, illetve minden tanórai és tanórán kívüli foglalkozás feladata.

Az iskolai egészségnevelést elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:

- a) a mindennapi testedzés lehetőségének biztosítása:
 - testnevelés órák;
 - játékos,
 - egészségfejlesztő testmozgás az első-negyedik évfolyamon;
 - az iskolai sportkör foglalkozásai;
 - úszásoktatás;
- b) a helyi tantervben szereplő egészségtan, technika és életvitel, a biológia, környezetismeret, a testnevelés tantárgyak tananyagai
(A megfelelő tantárgyakat a kerettantervi szabályozás alapján a helyi tantervbe kerülő tantárgyak ismeretében lehet majd beírni.)
- c) az ötödik-nyolcadik évfolyamon az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott ismeretek;
- d) évente egy egészségvédelemmel, helyes táplálkozással, elsősegély-nyújtással foglalkozó projektnap (téma nap) szervezése az alsó és a felső tagozatos tanulók számára;
- e) minden évben egy alkalommal játékos vetélkedő az ötödik-nyolcadik évfolyamos osztályoknak az egészséges életmódra vonatkozó tudnivalókkal kapcsolatosan;
- f) az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vétele
 - félévente egy alkalommal az ötödik-nyolcadik évfolyamon egy-egy osztályfőnöki óra megtartásában;
 - a tanulók egészségügyi és higiéniai szűrővizsgálatának megszervezésében. (A tanulóknak évenként legalább egyszer fogászati, szemészeti és általános szűrővizsgálaton kell részt venniük.)

9. AZ ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK ELSAJÁTÍTÁSÁVAL KAPCSOLATOS ISKOLAI TERV

- a) Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók
 - ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát;
 - ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat.
 - ismerjék fel a vészhelyzeteket;
 - tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit;
 - sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat;
 - ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével;
 - sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.
- b) Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:
 - a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek elsősegély-nyújtási alapismeretek területén;
 - a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük elsősegély-nyújtás alapismereteit;
 - a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások keretében – foglalkoznak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.

- c) Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításának elősegítése érdekében
- tanulóink bekapcsolódnak az elsősegély-nyújtással, katasztrófavédelemmel kapcsolatos iskolán kívüli vetélkedőkbe;
 - támogatjuk a pedagógusok részvételét 30 órás, elsősegély-nyújtási ismeretekkel foglalkozó továbbképzésen.
- d) Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:
- a helyi tantervben szereplő alábbi tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó alábbi ismeretek:

TANTÁRGY	ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK
biológia	<ul style="list-style-type: none"> – rovarcsípések – légúti akadály – artériás és ütőeres vérzés – komplex újraélesztés
kémia	<ul style="list-style-type: none"> – mérgezések – vegyszer okozta sérülések – savmarás – égési sérülések – forrázás – szénmonoxid mérgezés
fizika	<ul style="list-style-type: none"> – égési sérülések – forrázás – áramütés – elsősegély-nyújtás
testnevelés	<ul style="list-style-type: none"> – magasból esés – sportsérülések

- az ötödik-nyolcadik évfolyamon az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott elsősegély-nyújtási ismeretek: teendők közlekedési baleset esetén, segítségnyújtás baleseteknél; a mentőszolgálat felépítése és működése; a mentők hívásának helyes módja; valamint az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vétele félévente egy alkalommal az ötödik-nyolcadik évfolyamon egy-egy osztályfőnöki óra megtartásában az elsősegély-nyújtási alapismeretekkel kapcsolatosan.
- e) Az egészségnevelést szolgáló egyéb (tanórán kívüli) foglalkozások:
- évente egy egészségvédelemmel, helyes táplálkozással, elsősegély-nyújtással foglalkozó projektnap (téma nap) szervezése az alsó és a felső tagozatos tanulók számára.

10. A TANULÁSI KUDARCNAK KITETT TANULÓK FELZÁRKÓZÁSÁT SEGÍTŐ PROGRAMOK

A felzárkóztatás célja: a hiányok pótlása, azzal a céllal, hogy a tantervben, megjelölt új ismeretek megfelelő elsajátításához szükséges képességek kialakuljanak.

Fontosnak tartjuk, hogy fokozzuk a lemaradó, illetve gyengébb képességű tanulók állandó és rendszerező felzárkóztatását. Ennek érdekében a nem szakrendszerű képzés keretében, és a többi tanóra kompetenciafejlesztő szakaszában is, a méréseknek megfelelő egyéni teljesítményszinthez igazodva, differenciált oktatás keretében valósítjuk meg a felzárkóztatást.

Kiindulási pont: A felzárkóztatás első lépése annak a felderítése, hogy hol és miben mutatkozik a lemaradás. Szükséges azokat az okokat feltárni, amelyek a tanulót hátrányos helyzetbe juttatták.

A hátrányos helyzet kialakulását előidéző okok:

- ☞ az egyéni adottságok kedvezőtlen volta;
- ☞ az érdeklődés hiánya az adott tantárgy, vagy annak egy- egy területe iránt;
- ☞ a tanulni tudás hiánya, vagy annak tökéletlensége;
- ☞ a tanuló nem kellő motiváltsága, nem kielégítő szorgalma;
- ☞ helytelen, nem hatékony tanulási módszerek;
- ☞ a sikeres továbbhaladáshoz szükséges előismeretek nem állnak megfelelő szinten;
- ☞ alacsony szintű az olvasási készség, fejletlen a beszédkultúra;
- ☞ a tanuló környezete, az ingerszegény milió;
- ☞ a tartós hiányzás.

Feladataink:

- ☞ A tanulók órai szereplései, de különösen a tantárgyi felmérések értékelése vezethet a hiányosságok megállapításához, amelyek a korrekció anyagát képezik. Ezek megmutatják, hogy a pótlást az alapoknál kell-e kezdeni, vagy részletkérdésekben. A felzárkóztatás nem azonos az alkalomszerű korrepetálással, ez nem is póttanítás, annál rendszeresebb, szervezettebb és alaposabb, melyet a törvény 52.§ (7) és (11c) pontja által biztosított heti 2 órában igyekszünk megvalósítani évfolyamismétlő, illetve szükség esetén 1-4. évfolyamos tanulóinknak. Ügyeljünk arra, hogy feszültségmentes legyen a légkör, hogy a szorongó tanulók gátlásai feloldódjanak, reális követelményeket támasszunk.
- ☞ A korrekciót az alábbi szervezeti keretekben végezhetjük tanórán, vagy azon kívül:
 - képességfejlesztő foglalkozás szervezett keretekben;
 - differenciált foglalkoztatás;
 - egyéni foglalkoztatás; (1-3 fő)

11. A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG HELYI RENDJE

Iskolai nevelő és oktató munkánk egyik alapvető feladata a kiemelt figyelmet igénylő tanulók fejlesztése, melynek alapja a tanulók egyéni képességeinek, fejlettségének, ismereteinek figyelembe vétele, a differenciálás; valamint különféle egyéni fejlesztő módszerek és szervezeti formák alkalmazása a tanítási folyamatban.

Munkánk során kiemelten kezeljük

- ☞ a sajátos nevelési igényű;
- ☞ a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő;
- ☞ a kiemelten tehetséges;
- ☞ a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű
- ☞ tanulók egyéni fejlesztését.

Sajátos nevelési igényű tanulók

- ☞ Iskolánkban a sajátos nevelési igényű tanulók nevelése, oktatása a többi tanulóval együtt, integrált formában folyik.
- ☞ A sajátos nevelési igényű tanulók nevelését-oktatását a 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet 2. sz. mellékleteként kiadott Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve alapján szervezzük meg.
- ☞ A sajátos nevelési igényű tanulók a tanítási órákon túl gyógypedagógus vezetésével – habilitációs, rehabilitációs fejlesztést szolgáló órakeretben – egyéni fejlesztési terv alapján terápiás fejlesztő foglalkozásokon vesznek részt.
- ☞ Iskolánk a sajátos nevelési igényű tanulók neveléséhez-oktatásához igénybe veszi az illetékes pedagógiai szakszolgálati, illetve pedagógiai-szakmai szolgáltatást nyújtó intézmények szolgáltatásait.
- ☞ A sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztéséhez biztosított feltételek:
 - gyógypedagógus végzettségű pedagógus alkalmazása,
 - az Irányelvek figyelembevételével készített eltérő tanterv része az iskola helyi tantervének,
 - a fogyatékos típusának megfelelő tankönyvek, tanulási segédletek,
 - a tanulók képességének megfelelő differenciált foglalkoztatás,
 - a fogyatékos tanulók részére kidolgozott értékelési formák alkalmazása,
 - speciális gyógyászati, valamint tanulást, életvitelt segítő technikai eszközök,
 - képességfejlesztő játékok, eszközök,
 - számítógépek fejlesztő programokkal.

Iskolánk felvállalta a nagyothalló, a beszédzavaros, az autista gyermekek, a pszichés fejlődés zavara miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott tanulók integrált oktatását.

Szükségesnek tartjuk a tanköteles korú, sajátos nevelési igényű tanulók oktatását, nevelését biztosító integrált képzést.

Pedagógiai programunkban alapul vesszük, hogy a fogyatékos gyermek minden más gyermekkel közös emberi tulajdonságokkal rendelkezik, hogy ugyanabban a kultúrában, emberi közösségben, társadalomban él. Ezért felnőtté válásukhoz biztosítjuk iskolai kereteinken belül az elsajátítható tudást és a kialakítandó képességeket, szem előtt tartva egészséges személyiségfejlődésük megalapozását, fejlesztését, illetve oktatásukhoz –

nevelésükhöz nélkülözhetetlen speciális szükségleteiket, hogy felkészítésük olyan mértékűvé váljon, amivel iskolaváltás esetén egy másik iskolában folytatni tudják tanulmányaikat.

Az integrált képzés a speciális egyéni szükséglethez is igazított sajátos módszerekkel, ismeretanyag-elrendezéssel, értékelési rendszerrel történik. Pedagógiai programunk és helyi tantervünk elkészítésekor, valamint a napi munkánk során figyelembe vesszük a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelveiben foglaltakat.

Az iskola munkarendje nem tér el az általános hazai gyakorlattól, hanem kibővül a szakirányú ellátással.

Az integrált képzésben résztvevők az általános iskola tanítási rendjéhez alkalmazkodnak, egyéni gyógypedagógiai fejlesztésük órarendjükhöz és napirendjükhöz igazodik.

A habilitációs, rehabilitációs ellátás közös elvei:

- ☞ A gyermekek habilitációs, rehabilitációs célú fejlesztésének az alapja a szakértői bizottság szakvéleménye.
- ☞ A habilitációs, rehabilitációs egyéni és/vagy csoportos fejlesztés gyógypedagógiai kompetencia. Az egyéni fejlesztési terv elkészítéséhez a gyermek fogyatékoságának típusához igazodó szakképzettséggel rendelkező gyógypedagógiai tanár, terapeuta közreműködése szükséges.
- ☞ A sajátos nevelési igényű tanulók különleges gondozási igénye biológiai, pszichológiai és szociális tulajdonság-együttes, amely a tanuló nevelhetőségének, oktathatóságának, képezhetőségének az átlagtól eltérő jellegzetes különbségeit fejezi ki.

A habilitációs, rehabilitációs tevékenység közös céljai és feladatai:

- ☞ Az érzékszervi, beszéd- fogyatékoságból, az autizmusból fakadó hiányzó vagy sérült funkciók helyreállítása, újak kialakítása. A meglévő ép funkciók bevonása a hiányok pótlása érdekében.
- ☞ A különféle funkciók egyensúlyának kialakítása.
- ☞ A szükséges speciális eszközök elfogadtatása és használatuk megtanítása.
- ☞ Az egyéni sikereket segítő, a társadalmi együttélés szempontjából kívánatos egyéni tulajdonságok, funkciók fejlesztése.

Az SNI-s tanulók habilitációs, rehabilitációs ellátása:

- ☞ Ezek a gyerekek különleges gondozást igényelnek és iskolánkban, s ezt meg is kell kapniuk.
- ☞ Olyan tanítási-tanulási folyamatot kívánunk biztosítani számukra, amely problémájuk megoldásában nyújt segítséget úgy, hogy a gyermek egyéni sikereket érjen el.
- ☞ A sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztésére követelményeket kell meghatározni, egyéni fejlesztési tervet kell készíteni.
- ☞ A törvényben előírt szakember meghatározott időkeretben foglalkozik ezekkel a gyermekekkel iskolánkban.
- ☞ Az SNI-s gyermekek a szokásos differenciálástól nagyobb mértékű differenciálást, speciálisabb eljárások alkalmazását, illetve kiegészítő fejlesztő, korrekciós, habilitációs, rehabilitációs, valamint terápiás célú pedagógiai eljárások alkalmazását teszi szükségessé.
- ☞ A közoktatási törvény a sajátos nevelési igényű tanulókhoz igazodva az általánosan kötelező feltételeket több területen módosítja, illetve kiegészíti olyan többletszolgáltatásokkal, amelyeket ki kell alakítani, és hozzáférhetővé tenni a sajátos nevelési igényű tanulók számára.

11.1. A beszéd fogyatékos, beszéd- és nyelvi fejlődésben akadályozott tanulók fejlesztésének elvei, céljai és feladatai és fejlesztési programja

A beszéd fogyatékos tanuló

Az a tanuló, akinél veleszületett, vagy szerzett idegrendszeri, működési zavarok és a környezeti hatások következtében jelentős mértékű a beszédbeli akadályozottság.

A beszéd fogyatékos a kisiskolás kor kezdetére tartósan fennmarad, a tanuló a továbbiakban is folyamatos gyógypedagógiai ellátásra szorul.

Beszédbeli akadályok jellege:

- ☞ *Megkésett beszédfejlődés*
- ☞ *Diszfázia*
- ☞ *Diszlália*
- ☞ *Orrhangzós beszéd*
- ☞ *Beszédritmus zavara (dadogás, hadarás)*
- ☞ *Diszfónia*
- ☞ *Disarthria*
- ☞ *Diszlexia*
- ☞ *Diszgráfia*
- ☞ *Súlyos beszédészlelési és beszédmegértési zavar, vagy ezek halmozott előfordulása*

A halmozottan beszéd fogyatékos tanuló

- ☞ A megkésett / akadályozott beszédfejlődés hadarás, dadogás együttese.
- ☞ A tünetek megjelenhetnek párhuzamosan, de előfordul a tünetváltás jól ismert jelensége is, amikor pl. a kiejtés javítását, javulását követően dadogás, hadarás lép fel.

Alapelv

A beszéd fogyatékos tanuló iskolai fejlesztésében, speciális nevelési igényeinek kielégítésében elsőbbséget kell biztosítani az ép beszélő környezetben integráltan történő oktatásnak. Ez biztosíthatja a tanulók számára a felfelé nivellálást segítő pedagógiai környezetet.

Cél:

- ☞ Az enyhébb beszédhibákkal diagnosztizált tanulóknál a szűnjön meg a beszédhiba.
- ☞ A súlyosabb beszédhibás tanulóknál elérni, hogy érthetően tudjanak kommunikálni.

Feladat:

- ☞ összhangban kerüljenek fejlesztésre a pszichológiai és fiziológiai tényezők, a személyiség és a beszédműködés kölcsönhatása;
- ☞ a beszéd állapotának felmérése, a tudatos és tervszerű fejlesztése, melynek során a beszéd állapotának felmérésétől a terápiás terv meghatározásán át a tudatos módszerválasztáson túl a komplexitás és a folyamatkövetés is megvalósul;
- ☞ olyan módszerek megválasztása, amely az életkor, a pszichikai sajátosságok, a beállítódás, az értelmi képesség, a beszédhiba típusának és súlyosságának, és a korrekció adott szakaszának figyelembevételével történik;
- ☞ a tanulók sokoldalú perцепciós fejlesztése, melynek során a kinezteziás, a hallási, a látási, a beszédmozgási benyomások egymást erősítve fejlődnek;
- ☞ egyéni haladási tempó;
- ☞ differenciált fejlesztés, egyéni fejlesztési terv alapján

Az iskolai fejlesztés pedagógiai szakaszai

A tanulók iskolai fejlesztésének pedagógiai szakaszai megegyeznek a NAT-ban alkalmazott szakaszolással. A helyi tantervben a bevezető szakasz időtartamának megnövelése - általában az első évfolyam tananyagának két tanévre történő elosztásával - indokolt lehet.

A NAT alkalmazása

A beszédfigyelmű tanulók nevelése-oktatása során a NAT-ban meghatározott fejlesztési feladatok és tartalmak megvalósítása általában lehetséges.

Kiemelt fejlesztési feladatok

A beszédfigyelmű tanulók nevelésében a NAT-ban leírt fejlesztési feladatok, az egyes műveltségi területekhez rendelt tartalmak és fejlesztendő képességek az irányadók, de azok fejlődési útjai, módjai és kialakulásuk időtartama módosulhat.

Énkép, önismeret

A személyiség fejlesztésében hangsúlyozott szerepet kap a szociális kapcsolatrendszer kommunikációs bázisa, a kommunikációs szándék tudatos megvalósítására nevelés.

Információs és kommunikációs kultúra

Az információszerzésben, tanulásban, szociális-kommunikációs fejlesztésben az informatikai eszközök segítő szerepe kiemelkedő. A számítógép írástechnikai segédeszközként tanulási és munkaeszköz a beszéd útján nehézségekkel kommunikáló tanuló számára.

Tanulás tanítása

Az informatikai eszközök tanulás során történő megfelelő és tudatos alkalmazásának különösen az írás- és olvasási nehézséggel küzdő tanulók esetében van kiemelt szerepe.

Testi és lelki egészség

A nevelésnek, oktatásnak átfogó képet kell nyújtania arról, hogy a tanuló miként viszonyuljon beszédfigyelműségéhez. Kiemelt feladat a tanuló motiválása a beszédhibája leküzdésére, ugyanakkor felkészítése az esetleges visszaesésekre, azok kezelésére, valamint arra, hogy a maradandó tünetekkel később is együtt tudjon élni.

11.2. A hallássérült (siket, nagyothalló) tanulók iskolai fejlesztésének fejlesztésének elvei, céljai és feladatai és fejlesztési programja

A hallássérülésen a hallás állandó, maradandó vagy tartós zavarát értjük, amely megnehezíti a külvilág ingereinek észrevételét, a beszéd megértését, megtanulását. Hallássérülés esetén a hallásküszöb megemelkedik, a gyermek csak az erősebb hangokat hallja meg, vagy meg sem hallja azokat.

Gyógypedagógiai szempontból nagyothalló az, akinek hallókészülékkel korrigált hallásvesztése a tagolt beszéd észlelését, megértését és elsajátítását az épekhez képest csökkent mértékben, de valamilyen módon még lehetővé teszi, vagyis többé-kevésbé meg is érti a hangos beszédet, és ha nem is tökéletesen, de saját magát is hallja.

A hallássérült tanulók többségi iskolában történő együttnevelése

A nevelés-oktatás szervezeti keretének megválasztását, az alkalmazott speciális módszer- és eszközrendszert minden esetben a gyermek állapotából fakadó egyéni szükségletek határozzák meg.

Külön gondot kell fordítani arra, hogy a tanuló minden segítséget megkapjon hallássérüléséből, gyengébb nyelvi kommunikációs kompetenciájából, fogalmi gondolkodásából eredő hátrányának és ezzel összefüggő tanulási nehézségének leküzdéséhez. Az integráltan tanuló hallássérült gyermek számára biztosítani kell mindazokat a speciális eszközöket, egészségügyi és pedagógiai habilitációs, rehabilitációs ellátást, melyekre a szakértői és rehabilitációs bizottság javaslatot tesz, illetve a hallássérülés tényéből következik. A hallássérült tanulónál a hallás csökkenése miatt a szokásostól eltér a beszéd, a nyelv, és – ennek következtében – a személyiség fejlődése. A tanuló nyelvi kommunikációs szintje az esetek jelentős részében nem korrelál a hallásállapottal, attól pozitív és negatív irányban is eltérhet.

Az integráció célja:

- ☞ Hozzájárulni a hallássérült gyermekek beszéd, hallás és személyiségfejlődéséhez azáltal, hogy jól beszélő, halló környezetet biztosítunk számukra.
- ☞ Segíteni őket abban, hogy halló tanulóink magatartásmintáját, szokásait átvegyék.
- ☞ Váljanak az iskolai közösség teljes értékű tagjaivá, és ezáltal erősödjék önbizalmuk.
- ☞ A halló társak jelenléte miatt reálisabban ítéljék meg saját képességeiket, s így egészséges én-képük alakuljon ki.
- ☞ Az integráció során arra serkenteni a gyermekeket, hogy a közös tanulás és munka során önmaguk számára magasabbra állítsák a mércét, mint azt tennék sorstársaik között a szegregált intézményben.
- ☞ Az esélyegyenlőség biztosításával szélesebb körű lehetőségük kínálkozik a továbbtanulásra, a pályaválasztásra.
- ☞ Célunk, hogy megtanuljanak élni, dolgozni abban a közegben, amelyben felnőttkorukban is élni, dolgozni fognak.
- ☞ Ugyanakkor szeretnénk, ha az integrált oktatási forma egészséges tanulóink javát is szolgálná. Ha megtanulnák elfogadni az egyéni különbözőségeket, ha megalapozódna bennük az általános iskolai évek alatt a mások iránti felelősségérzet, az empátia és a tolerancia.

Feladataink az eredményes integráció érdekében:

- ☞ Rendszeres kapcsolattartás a szurdopedagógussal, a szülővel.
- ☞ Megfelelő ültetési rend a szájról olvasási feltételek biztosítása a tanteremben.
- ☞ Gyakoribb, sokrétűbb, vizuális szemléltetés a tanítási órákon.
- ☞ Külön figyelmet fordítunk a hallássérültek beszédgrammatikájának, szókincsének, kifejezőmódjának fejlesztésére, állandó javítására.
- ☞ Változatos tanulásszervezési és tanulási módszerek alkalmazása a tanórákon.
- ☞ Az órákon felhasznált szövegek előkészítésével elősegíteni a tanulók aktív részvételét a tananyag-feldolgozásban.
- ☞ Rendszere füzetvezetés, vázlat.
- ☞ Egyéni haladási tempó
- ☞ Differenciált fejlesztés, egyéni fejlesztési terv alapján

A hallássérültek integrációjához szükséges tárgyi feltételek:

- ☞ A tanuló hallásállapotának megfelelő, jól működő hallókészülék állandó használata.
- ☞ URH adó-vevő készülék használata bizonyos tanórákon, főleg nagyothallók esetében.
- ☞ Jó akusztikus feltételek biztosítása a termekben (ehhez tegyünk függönyöket az ablakokra, dekoráljuk a falakat, helyezzünk el szőnyeget a padozaton, lehetőleg csendes helyen lévő tantermet válasszunk!).
- ☞ Szereljük fel a tantermeket vizuális szemléltetési eszközökkel:
 - Korszerű, csendes írásvetítő
 - TV, videó, vetítő
 - Térképek, szemléltető képek, stb.

A NAT alkalmazása a hallássérült gyermekek nevelése-oktatásában

A hallássérült tanulók nevelése-oktatása során a NAT-ban meghatározott fejlesztési feladatok és tartalmak megvalósítása általában lehetséges.

Az iskolai fejlesztés szakaszai megegyeznek a NAT pedagógiai szakaszolásával.

A nagyothalló gyermek iskolakészültsége általában indokolja, hogy a bevezető szakasz hosszabb időszámban teljesítésére két tanév javasolt – szerveződjön.

Az iskoláztatás bevezető és kezdő szakaszában a nyelvi kommunikációs készségek kialakítása, fejlesztése dominál. Ez a szakasz a szókincs fejlesztését, a köznapi nyelv elemeinek elsajátítását, a beszédérthetőség fejlesztését, a nyelvi különbségek kezelését, valamint a nyelvi-szociális érintkezési formák kialakítását tartalmazza. A tanulók elsajátítják és megközelítően olyan szinten birtokolják az alapvető kultúrtechnikákat, hogy eszközként használhatják a további tudás megszerzésében.

Legkésőbb az alapozó szakasz végére a nagyothalló tanulók nyelvi kommunikációs fejlettsége lényegében elérheti az azonos korú halló tanulók fejlettségének alsó szintjét.

A fejlesztő szakaszban fő elemeiben már kialakultnak tekinthető az egyéni beszédállapot. Erre támaszkodva általában megvalósítható:

- ☞ a nyelvi rendszer további finomítása,
- ☞ a nyelvi-kommunikációs szint emelése,
- ☞ az olvasás-írás eszköz szintű használata,
- ☞ a nyelvi érintkezés formáinak bővítése: tágabb tájékozódás a köznapi nyelvhasználatban, árnyaltabb alkalmazás, a műveltségi területek és témák tartalmának megfelelő fogalmak értő használata,
- ☞ a szociális kapcsolatrendszer, az érintkezési formák pontos értelmezése,
- ☞ a kommunikációs szándéknak megfelelő nyelvi formák megválasztása.

Valamennyi pedagógiai szakasz kiemelt feladata a beszédhallás folyamatos fejlesztése.

Kiemelt fejlesztési feladatok

A hallássérült tanulók nevelésében a NAT-ban leírt fejlesztési feladatok az irányadóak, de az egyes műveltségi területekhez rendelt tartalmak, és fejlesztendő képességek (azok fejlődési útjai, módjai és kialakulásuk időtartama) mindenkor a tanulók egyéni fejlődésének függvényei.

Énkép, önismeret

A hallássérült tanulókat fontos segíteni abban, hogy érzékszervi fogyatékoságukkal együtt élve a munka világának aktív részesévé váljanak.

Információs és kommunikációs kultúra

Az ismeretszerzésben fontos szerepe van a vizuális csatornának. Törekedni kell arra, hogy ezen az úton szerzett ismereteknek valóság-hű tartalma legyen, az ismeretanyag a fogalmi általánosításokat, az árnyaltabb kommunikációt is fejlessze.

Hon- és népismeret

A komplex ismeretanyagon nyugvó fejlesztési feladat feltételezi a térben, időben, tartalmakban eltérő összefüggések felismerését. Mindezek súlyos gondot okozhatnak a kommunikációjukban akadályozott hallássérülteknek. A szókincs, fogalmak bővítése, nonverbális úton szerzett ismeretek fontos részét képezik az egyéni szükségletekhez igazított fejlesztésnek.

Szükséges a társadalmi kapcsolatépítés, kapcsolattartás formáinak elsajátítása, gyakorlása.

Európai azonosságtudat – egyetemes kultúra

Közvetlen élmény nyújtásával lehet hatékonyan ismereteket adni a hazánkon kívüli kultúrkincsek megismeréséhez. A tanulók szemléletének, nyitottságának formálásában nagy jelentőséggel bír, ha kommunikációs lehetőségeikkel kapcsolatot tudnak teremteni szélesebb környezetükben élő (sors) társaikkal.

Környezeti nevelés

A legalacsonyabb életkortól megfigyelés, tevékeny részvétel útján lehet hatékonyan eljuttatni a tanulókat a környezet alakításának, óvásának felismeréséhez. Tudatos pedagógiai segítségre, sok vizuálisan érzékelhető élmény adására van szükség az ismeretek elsajátításához.

Tanulás tanítása

A hallássérült gyermekek tanulási folyamatát lényegesen nehezíti különböző mértékű kommunikációs akadályozottságuk. A tanulókkal kapcsolatos speciális igényeik, lehetőségeik (emlékezet, annak struktúrája, dysphasiás jegyek stb.) feltárására építve valósítható meg az egyéni fejlesztés.

Az információs kommunikációs technológiák megismertetése kiemelt pedagógiai feladat, mert ezáltal gazdagodnak az információszerzés lehetőségei.

Testi és lelki egészség

A hallássérült tanulókat szükséges megismertetni - az életkoruknak, esetleges társuló fogyatékoságuknak megfelelő szinten - azokkal az okokkal, melyek hallássérülésüket, illetve annak következményeit okozták. Fontos feladat a hallásjavító eszközök használatának, és azoknak az egészségügyi ismereteknek az elsajátítása, melyekkel megőrizhető, illetve aktivizálható hallásmaradványuk. Életmódjuk, életvitelük alakításában hangsúlyos szerepe van komplex kommunikációs lehetőségeik fejlesztésének (hallásmaradvány kihasználása, szájról olvasás). Szükséges, hogy felismerjék a környezetben előforduló káros szokásokat, kerüljék az ártalmas, utánzó magatartási formákat (dohányzás stb.).

Felkészülés a felnőtt élet szerepeire

Az iskolai fejlesztések során kiemelt feladat a lehető legnagyobb önállóság elérése. Ezért lényeges azoknak az eljárásoknak, módszereknek, tevékenységeknek a megkeresése, és működtetése, amelyek a tanuló életének minden színterén az önálló életvitel kialakítását

segítik, gyakoroltatják. Alapvető fontosságú feladat mindazon személyiségjegyek feltárása, melyek a tanulók további sorsának döntő befolyásoló tényezői lehetnek (kézügyesség, megfigyelés stb.). Ezek fejlesztése jó esélyt adhat arra, hogy pályaválasztásuk sikeres legyen. Realisan kell felmérniük, feldolgozniuk a hallássérülésükből következő akadályozó tényezőket.

11.3. Az autizmus-spektrumzavarokban szenvedő tanulók speciális fejlesztésének elvei, céljai, feladatai és módszerei

Az autizmus fogalma

Az autizmus a szociális, kognitív és kommunikációs készségek fejlődésének minőségi zavara, amely a személyiség fejlődésének egészét átható, úgynevezett pervazív zavar. Mai tudásunk szerint a fejlődési zavar nem megelőzhető és nem gyógyítható, az alapvető károsodás egész életen át fennáll. Az alábbi három területen mutatható ki minőségi károsodás: kommunikáció, szociális fejlődés, rugalmas viselkedésszervezés.

A szociális akciók minőségbeli károsodásának 4 kritériuma:

- ☞ Az összetett nonverbális viselkedésmódok, pl. szemkontaktus, arckifejezés, testtartás, gesztusok alkalmazásának egyértelmű károsodása a szociális interakciók szabályozásában
- ☞ Az életkornak megfelelő kortárskapcsolatok kialakításának sikertelensége
- ☞ A spontán törekvés hiánya az örömmek, érdeklődésnek, sikernek másokkal való megosztására
- ☞ A társas és érzelmi kölcsönösség hiánya

A kommunikáció minőségbeli károsodásának 5 kritériuma:

- ☞ A beszélt nyelv fejlődésének késése vagy teljes hiánya (anélkül, hogy a személy alternatív kommunikációs módokkal, pl. gesztus, mimika kompenzálna)
- ☞ Megfelelő beszéd mellett a másokkal folytatott beszélgetés kezdeményezésére vagy fenntartására való képesség károsodása
- ☞ A nyelv sztereotip, repetitív használata
- ☞ Az életkornak megfelelő változatos és spontán szerep, illetve imitatív játék hiánya
- ☞ Társas utánzásra alapuló játék hiánya

A sztereotip és repetitív viselkedés és érdeklődés 4 kritériuma:

- ☞ Gyakran kizárólagossá váló egy vagy több olyan sztereotip korlátozott érdeklődésű kör, amely intenzitását vagy tárgyát tekintve rendellenes
- ☞ Rugalmatlan ragaszkodás sajátos, nem funkcionális rutinokhoz vagy rituálékhoz
- ☞ Sztereotip, repetitív motoros furcsaságok
- ☞ A tárgyak részleteiben való elmélyedés

Ezekből a tünetcsoportokból az autizmusdiagnózis felállításához legalább hat kritériumnak meg kell felelnie, amelyekből legalább kettő a szociális kapcsolatok károsodására, egy-egy pedig a kommunikáció zavarára, illetve a sztereotip viselkedésre vonatkozik.

Ennek alapján az autizmus spektrumába tartozik a klasszikus (kanneri) gyermekkori autizmus, az atípusos autizmus és az Asperger-szindróma is.

Kiemelkedően fontos, hogy tisztában legyünk a szindróma sokszínűségével, amely leginkább a nyelvi fejlődés, a mentális képességek, az autizmus súlyossága, a társuló zavarok és az autizmussal élő gyermekeket érő környezeti hatások különbözőségének tudható be.

Jellegzetes tünetek a társas és érzelmi készségek területéről

- ☞ Nem érti, hogyan kell más gyermekekkel együtt játszani. Például figyelmen kívül hagyja a közös játék íratlan szabályait.
- ☞ Szabadidőben, iskolai szünetekben elkerüli a többieket, egy félreeső helyre vonul.
- ☞ Figyelmen kívül hagyja a társas együttlét szokásait, a viselkedési szabályokat, a helyzetnek nem megfelelően viselkedik, oda nem illő megjegyzéseket tesz valakire anélkül, hogy annak hatásaivaltisztában lenne.
- ☞ Nincs empátiás készsége, vagyis nem tudja beleélni magát más ember érzéseibe.
- ☞ Elvárja másoktól, hogy ismerjék gondolatait, élményeit, véleményét. Nem ismeri fel, hogy a másik
- ☞ Szokatlan mértékben igényli a megnyugtatót, különösen olyan helyzetekben, amikor a dolgok elromlanak vagy megváltoznak körülötte.
- ☞ Nem tudja pontosan kifejezni az érzelmeit. A helyzethez mérten aránytalanul nagy nyugtalanság vagy szélsőséges érzelmi állapot lesz rajta úrrá.
- ☞ Nem tudja árnyaltan kifejezni az érzelmeit. Nem érti, hogy a különböző emberek felé más-más módon fejezzük ki érzelmeinket.
- ☞ Nem szívesen vesz részt versenyzésben, közös játékokban, tevékenységekben.
- ☞ Nem befolyásolják a kortársak. Például nem követi a legfrissebb divatot a játékokban vagy a ruházkodásban.

Jellegzetes tünetek a kommunikáció területén

- ☞ Szó szerint értelmezi a hallottakat.
- ☞ Szokatlan a hangja vagy a hanghordozása (monoton, színtelen).
- ☞ Nem figyel a beszélgetőpartner mondanivalójára, nem reagál annak tartalmára.
- ☞ Beszélgetés közben kevés szemkontaktussal él. (A szemkontaktus használata az interakciók során furcsa, rugalmatlan, nem tölti be szabályozó szerepét. Egyes gyermekek nagyon mereven és folyamatosan bámulnak a beszélgetőpartner szemébe, ez éppen olyan zavaró, mint a tekintetkerülése.)
- ☞ Beszéde pedáns, túl precíz.
- ☞ Nem tudja fenntartani a beszélgetés folyamatosságát.

Jellegzetes tünetek a megismerési (kognitív) készségek területén

- ☞ Elsősorban az információszerzés érdekében olvas, a kitalált történetek kevéssé keltik fel érdeklődését. Mohón olvas lexikonokat és tudományos könyveket, de a kalandregények nem érdeklik.
- ☞ Kifejezetten jó a hosszú távú memóriája, jól emlékszik régi eseményekre, adatokra.
- ☞ Nem játszik szerepjátékokat. Más gyermekeket nem von be saját képzeletbeli játékába, a többiek kitalált játékába pedig belezavarodik.

Sajátos érdeklődési kör

- ↵ Egyetlen téma köti le érdeklődését, megszállottan gyűjti az ehhez kapcsolódó információkat, adatokat (pl. közlekedés, térképek).
- ↵ Feldúlja minden, ami eltér a szokásos rendtől (pl. szokott útvonaltól való eltérés).
- ↵ Körülményes szertartásokat dolgoz ki, pl. lefekvés előtt sorba rakja a játékait.

Tünetek a mozgásos készségek területéről

- ↵ Rossz a mozgáskoordinációja, ezért gyenge például a labdajátékokban.
- ↵ Szokatlan testtartással szalad.

Egyéb sajátosságok

- ↵ Szokatlan mértékű félelem vagy nyugtalanság lesz úrrá rajta:
 - • szokványos hangoktól (pl. elektromos gépektől);
 - • a bőr vagy a fej érintésétől;
 - • bizonyos ruhadarabok viselésekor;
 - • váratlan zajoktól;
 - • egyes tárgyak látványától;
 - • zajos helyektől, tömegtől (pl. bevásárlóközpontban).
- ↵ Ha izgatott, kezével csapkod, forog.
- ↵ Kisebb fájdalmakra érzéketlen.
- ↵ Beszédfejlődése megkésett.
- ↵ Szokatlan grimaszokat vág, vagy ráng az arca.

Az autisztikus tanulók fejlesztésének általános céljai, feladatai

- ↵ A legáltalánosabb távlati cél az egyéni képességek, fejlettség szintjén elérhető legjobb felnőttkori szociális adaptáció és önállóság feltételeinek megteremtése: ennek alapja a szociális, kommunikációs és gondolkodási készségek hiányának speciális módszerekkel történő kompenzálása és a meglévő készségek fejlesztése.
- ↵ A hiányzó készségeket pótló, helyettesítő kompenzációs-habilitációs kezelése a fejlődési elmaradás, a másodlagos (pl. viselkedés-) problémák leküzdése érdekében. A fogyatékos készségek kompenzálása különös jelentőségű a tanulási, szociális és munkahelyzetekbe való beilleszkedés és viselkedés elsajátításához.
- ↵ Az iskolai és a mindennapi gyakorlati életre felkészítő tananyag speciális módszerek segítségével történő elsajátítása.

Speciális módszerek az autisztikus tanulók fejlesztésében

- ↵ A nevelés, fejlesztés tervezése a mért szociális alkalmazkodás, fejlettségi kor, illetve a mért intelligencia szintje és a kommunikációs színvonal alapján történik, az egyetlen képesség- és készségprofil, valamint tanulási képességek miatt egyénhez igazodó módon és a fejlődés erre alkalmas eszközzel (pl. fejlődési kérdőív) való folyamatos követésével.
- ↵ Protetikus, segédeszközökkel berendezett környezet és eszköztár kialakítása (az időbeli és téri tájékozódás, vizuális információhordozók augmentatív kommunikációt segítő eszközrendszer kialakítása).
- ↵ Speciális, egyéni motivációs és jutalmazási rendszer kialakítása.

- ↳ Vizuálisan segített kommunikációs rendszer, a speciális környezetben belül és személyek között: beleértve a gyermek felé irányuló minden kommunikációt.
- ↳ A szociális fogyatékkal összefüggő tanítási nehézség miatt keresni kell az információ átadására a gyermek szintjének megfelelő és szociális vonatkozásaitól leginkább független módszereket és médiumokat (pl. írott utasítás, folyamatábra, számítógépes oktatás stb.). Ugyanakkor a tanítási helyzetek szociális vonatkozásainak elfogadása, illetve megértése fontos tanítási cél (pl. a csoportos, illetve „frontális” tanítási helyzetben való tanulás).
- ↳ A fejlesztésben, tanításban és a viselkedésproblémák kezelésében alapvető kognitív viselkedésterápia módszereinek alkalmazása.

Az autisztikus tanulók iskolai fejlesztése

Az autisztikus tanulók iskolai fejlesztését a szociális-kommunikációs készségek fejlesztése és a rugalmasabb viselkedésrepertoár kialakítása határozza meg. Az iskolai fejlesztés pedagógiai szakaszai általában módosításokkal egyeznek meg a NAT-ban és a kerettantervekben rögzített pedagógiai szakaszokkal és tartalmakkal. A módosításokat a helyi tantervekben és egyéni fejlesztési tervekben kell meghatározni a gyermekek egyéni szükségleteinek, fejleszthetőségének megfelelően. Az 1-4. évfolyam elvégzéséhez általában hosszabb időkeretre van szükség.

A jó értelmi és nyelvi képességekkel rendelkező tanulók esetében előfordulhat, hogy az egyes műveltségi területeken meghatározott tartalmak jelentős részét a NAT-ban meghatározott életkorban képesek elsajátítani. Ezekben az esetekben egyéni fejlesztési terv alapján a szociális-kommunikációs és speciális kognitív készségek párhuzamosan fejlesztése szükséges.

A NAT alkalmazása

Az autisztikus tanulók csoportja rendkívül változatos, de a központi sérülés azonos jellege miatt meghatározhatók közös szükségletek és egységes módszertani javaslatok.

A NAT kiemelt fejlesztési feladatai, műveltségi területei esetükben is alkalmazhatóak a sérülés típusának megfelelő adaptációval. A NAT szakaszaihoz rendelt fejlesztési feladatok elérésére szükség esetén hosszabb időtartamot kell biztosítani. A kerettantervek adaptálása szempontjából az autizmus súlyosságát, az intelligenciát és a nyelvi képességeket kell figyelembe venni. A tananyagot mennyiségi és minőségi szempontból módosítani és redukálni kell az autisztikus tanulók speciális szükségletei szerint. Az egyes műveltségi területekre vonatkozó sajátos eltéréseket a helyi tantervben és az egyéni fejlesztési tervekben kell rögzíteni. A tananyag elsajátításához speciális módszerek és eszközök használata szükséges.

A NAT kiemelt fejlesztési feladatai

Énkép, önismeret

Az autisztikus tanulók fejlesztésében hangsúlyos szerepet kap a saját személyiség, a külső és belső tulajdonságok megismertetése, a saját viselkedés kontrolljának, a kooperációnak, szociális normáknak direkt tanítása, mivel azok intuitív megértésére, spontán elsajátítására korlátozottan számíthatunk. A sikerélményeket biztosító, a gyermek érdeklődését és motivációját fenntartó oktatási környezet kialakítása kulcsszerepet játszik a reális önértékelés és pozitív énkép kialakításában.

Hon- és népismeret

Kiemelkedően fontos a közvetlen társadalmi és természeti környezet ismerete, az azokkal való harmonikus kapcsolat. Az autisztikus tanulók elsősorban saját, közvetlen élményeiken

keresztül, esetleg speciális érdeklődési köröknek megfelelően ismerhetik meg nemzeti kultúránk értékeit. Ezen a területen rendkívül nagy egyéni különbségekre számíthatunk. A történelmi időszemléletet, képzelőerőt, valamint elvont, szociális jelentést hordozó fogalmak megértését kívánó tartalmak elsajátítása általában nehézséget jelent.

Európai azonosságtudat - egyetemes kultúra

Az autisztikus tanulók számára közvetlen, látható, megtapasztalható élmények (pl. művészi alkotások, ismeretterjesztő filmek) segítségével nyújthatunk ismereteket e téren. A sajátos érdeklődési körök (pl. térképek, közlekedési eszközök, különféle adatok, tények gyűjtése) számos tanulót közelebb visznek a terület ismeretanyagához.

Környezeti nevelés

A környezet célzott megfigyelése, felfedezése a pedagógus aktív közreműködése nélkül elképzelhetetlen. A fejlesztés a közvetlen, mindennapi élettel kapcsolatos tapasztalatokon alapul. Elsődleges a helyes szokásrend és a személyes biztonságra való törekvés kialakítása.

Információs és kommunikációs kultúra

Elsődleges cél a kölcsönös, hatékony, közérthető kommunikáció kialakítása. Az információszerzésben, tanulásban, szociális-kommunikációs fejlesztésben nagy szerepet kapnak a vizuális eszközrendszerek. Az informatikai eszközök segítő szerepe kiemelkedő.

Tanulás tanítása

Az autizmus számos speciális kognitív nehézséggel és a kommunikáció sérülésével jár együtt. A tanulási folyamatban az élő nyelv és a szociális közvetítés megnehezíti, míg a vizuális információhordozók alkalmazása segíti a világ megismerését. Az állandósághoz való ragaszkodás oldása, valamint az egyén motivációs lehetőségeinek ismerete kulcsfontosságú a tanulás szempontjából.

Testi és lelki egészség

A helyes étkezési, alvási, önápolási szokások, a rendszeres mozgás iránti igény kialakítása elsődleges fontosságú. A helyes szokásrend kialakításakor alapozhatunk a tanulók merev, szabálytartó viselkedésére. A megfelelő szexuális viselkedés kialakításában a családok számára hatékony segítséget kell nyújtania az iskolának. A viselkedésproblémák megelőzése és hatékony kezelése kiküszöbölheti a gyógyszeres kezelést, ami fontos az egészség megőrzése szempontjából.

Felkészülés a felnőtt lét szerepeire

Az egyén által elérhető legnagyobb fokú önállóság megteremtése minden esetben kiemelkedően fontos. Ennek szintje nagy egyéni eltéréseket mutat. A pályaaorientáció során a munkaképességek mellett a szociális-kommunikációs fejlettséget és a munkaviselkedés színvonalát is figyelembe kell venni. Fontos cél, hogy a tanuló lehetőség szerint a speciális érdeklődési köréhez kapcsolódó szakmát választhasson

Az autisztikus gyermekek integrációja

A tudatosan tervezett, és nem kényszermegoldásként alkalmazott integráció csak akkor indokolt, ha egyértelműen az autisztikus gyermek javát szolgálja. A mérlegelés jellemzően a harmadik szakaszban nevelt tanulók egy részénél reális. Az integráció szükségességének

megítéléséhez az alábbi tényezők alapos mérlegelése szükséges, úgy, hogy a feltételek együttesen és perspektivikusan legyenek adottak.

A tanuló részéről átlagos vagy átlag feletti intelligencia, enyhe fokú autisztikus fogyatékoság, jól kompenzált, minimális viselkedésproblémák.

A családtagok részéről egyértelmű szándék a szakemberekkel való szoros együttműködésre és a gyermek intenzív támogatására.

Az iskola részéről:

- ☞ a speciális módszertanban jártas pedagógus és asszisztens;
- ☞ jól előkészített, ütemezett fejlesztési terv;
- ☞ speciális eszközök, módszerek és környezet;
- ☞ együttműködés a családdal;
- ☞ a befogadó gyermekcsoport felkészítése a pozitív hozzáállásra, folyamatos támogatása;
- ☞ szakértői csoporttal való intenzív kapcsolattartás.

Szakértői csoport, amely rendelkezésre áll a szülők felvilágosításában, a pedagógusoknak nyújtandó szakmai tanácsadásban, problémakezelésben, a fejlesztés irányának kijelölésében, követésében.

Az integrált autisztikus gyermek legyen elégedett az iskolai élettel, fontos, hogy jól érezze magát.

A fenti feltételek mellett is szükséges az integráció fokozatos megkezdése, a szociális, kommunikációs és kognitív deficitek figyelembevétele, az egyénre szabott mérés, tervezés, fejlesztés, a tananyag szűrése (egyres tantárgykból felmentés), továbbá a fogyatékoságot kompenzáló alternatív eszközök, módszerek igénybevétele egyéni szükségletek szerint (pl. kézírás helyett gép használata, szóbeli felelet helyett írásbeli beszámoló vagy fordítva).

11.4. A pszichés fejlődés zavara miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott tanulók iskolai fejlesztésének elvei, céljai, feladatai és módszerei

A tanulási, beilleszkedési és magatartási zavarok hátterében részképeség zavarok, kóros hyperkinetikus vagy kóros aktivitászavar és/vagy figyelemzavar, az iskolai teljesítmények eléréséhez szükséges pszichikus funkciók kialakulatlansága, fejletlensége vagy a felsoroltak halmozott előfordulása áll fenn.

Részképeségzavar: az iskolai teljesítmények – elsősorban az alapvető eszköztudás /írás, olvasás, számolás/ - elsajátításának nehézségei.

Ezek a tanulók érzékenyebbek az időjárás változására, fáradékonyabbak, nehezen tűrik a zajokat, nehezen viselik el a várakozási feszültséget, gyakrabban van szükségük pihenésre, szünetre, egyedüllétre, fokozottabban igénylik a tevékenységet meghatározó állandó kereteket, érthető és követhető szabályokat.

A fejlesztés alapelvei

- ☞ A részképeségzavar tüneteit mutató tanulók sajátos nevelési igényeinek kielégítése gyógypedagógiai tanár, terapeuta és/vagy pszichológus közreműködését igényli. A rehabilitációs célú órakeretben a tanulók fejlesztése egyéni terápiai terv alapján történik.
- ☞ A kialakulatlan részképeség jellegének megfelelően az iskolai oktatásban érvényesíteni kell a számonkérési, értékelési, esetleg - indokolt esetben, a tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottság javaslata alapján - az egyes tantárgykból, tantárgyrészekből az értékelés és minősítés alóli mentesítés lehetőségét.

Az iskolai nevelés, oktatás során kiemelt feladat:

- ☞ az egészséges énkép és önbizalom kialakítása,
- ☞ a kudarctűrő-képesség növelése,
- ☞ az önállóságra nevelés.
- ☞ az olvasási, írási, számolási készség fejlesztése

A fejlesztés kiemelt céljai, feladatai:

Diszlexia, diszgráfia

A diszlexia a tanulási zavarok fogalomkörébe tartozik, intelligenciaszinttől független olvasási és helyesírási gyengeség. Hátterében a központi idegrendszer sérülései, organikus eltérései, érési késése, működési zavara, örökletesség, lelki és környezeti okok különböző összefonódásai találhatók meg, valamelyik dominanciájával.

Ezeknek a tanulóknak differenciálatlan az aktív szókincs, és gyenge a verbális emlékezet. A tanuló az új szavakat nehezen jegyzi meg, megmásítja, torzítja, jó értelmi képesség esetén új szót alkot helyette, vagy körülírja a fogalmat. Az olvasás tanulása során nehezen alakul ki a hang-betű kapcsolat, gyakori és makacs betűtévesztések fordulnak elő, a sorrendben átvetések tapasztalhatók, a hosszabb szavak áttekintése rendkívül nehéz. Hibás kombinációk, felületes akusztikus képzetek előhívása észlelhető. Nehéz a figyelem megosztása az olvasási technika és a szöveg tartalma között, pontatlan a toldalékok olvasása, lassú az olvasási tempó, gyenge a szövegértés.

Diszgráfia esetén az írómozgásokban, azok kivitelezésében jellemző a rossz kéztartás, az íróeszköz helytelen fogása, a görcsösség. Más tananyagokban való előrehaladáshoz viszonyítva nagyon lassú az írás megtanulásának folyamata.

Az írómozgás egyenetlen, ritmusa és lendülete töredezett lesz, az optimális mozgássor csak nagyon lassan valósul meg, ezért fáradékonyabbak a diszgráfias tanulók.

A fejlesztés célja:

Az olvasás-, írászavarok javításának feladata az iskolás korban, hogy kialakítsa a tanulóban az intellektusának és mindenkori osztályfokának megfelelő értő olvasás-írás készséget, fejlessze kifejező képességét, segítse az olvasás, írás eszközzé válását az ismeretek megszerzésében.

A fejlesztés feladatai:

- ☞ látás, hallás, mozgás koordinálása
- ☞ olvasás, írás tanítása lassított tempóban, hangoztató-elemző, szótagoló módszerrel
- ☞ élő idegen nyelv oktatása során problémájának figyelembevétel.

Diszkalkulia

A diszkalkulia különböző számtani műveletek, matematikai jelek, kifejezések, szabályok megértésének, a számjegy, számkép felismerésének, egyeztetésének, grafikus ábrázolásának, a számok sorrendiségének, számneveket szimbolizáló vizuális alakzatok azonosításának nehézsége. Nehezítetté válik a szimbólumok felismerése és tartalmi azonosítása, akadályozott a fogalmak kialakulása, sérülnek a fogalmakkal végzett gondolkodási műveletek, a sor-és szabályalkotás, a téri és síkbeli viszonyok érzékelése, illetve zavart szenved az emlékezet és a figyelem.

A diszkalkuliás tanulóknál általában hiányzik a matematikai érdeklődés, kialakulatlan a mechanikus számlálás képessége, a mennyiség-állandóság. Súlyos elmaradásaik vannak a matematikai nyelv használatában, a matematikai relációk verbális kifejezésében.

A fejlesztés feladatai:

- ☞ az érzékelés-észlelés, a figyelem, az emlékezet, a gondolkodás és a beszéd összehangolt, intenzív fejlesztése,
- ☞ a testséma kialakítása,
- ☞ a téri relációk biztonsága,
- ☞ a matematikai nyelv tudatosítása,
- ☞ segítő, kompenzáló eszközök használata,
- ☞ szám- és műveletfogalom kialakítása,
- ☞ egyéni sajátosságához igazodó gyakorlás.

Aktivítászavar, a figyelemzavar

Már kisgyermekkorban kialakulnak a tünetei a tevékenységek csapongása, a figyelmetlenség, a szabályok gyakori megszegése, megfontolatlanság, többszöri konfrontálódás a társakkal.

Magatartási zavarok

Jellemzője az agresszív vagy dacos magatartás, az adott életkorban elvárható szociális elvárásokat durván áthágja, nagyfokú harccosság, társakkal, tárgyakkal, állatokkal szembeni durva bánásmód, erőfitogtatás, indulatkitörések, hazudozás.

A fejlesztés feladatai:

- ☞ a tanuló helyének jó megválasztása az osztályban
- ☞ az egyénhez igazított követelmények kialakítása
- ☞ az alkalmazkodó készség fejlesztése
- ☞ együttműködés családokkal, szakemberrel
- ☞ sikerélmény biztosítás.

Az aktivitás és figyelemzavaros, valamint a magatartás és viselkedészavaros tanulók iskolai fejlesztésének nevelése-oktatása során a NAT-ban meghatározott fejlesztési feladatok és tartalmak megvalósítása általában lehetséges. Kiemelt szerepet kap az Énkép és önismeret, a Kommunikációs kultúra, a Testi és lelki egészség, a Felkészülés a felnőtt lét szerepére.

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségek enyhítését szolgáló tevékenységek:

- ☞ szoros kapcsolat a helyi óvodai intézményekkel, nevelési tanácsadóval, és gyermekjóléti szolgálattal,
- ☞ az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- ☞ felzárkóztató órák, fejlesztő foglalkozások;
- ☞ egyéni foglalkozások;
- ☞ képesség-kibontakoztató felkészítés és integrációs felkészítés;
- ☞ nevelők és a tanulók személyes kapcsolatai;
- ☞ az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;
- ☞ a középiskolai továbbtanulás irányítása, segítése;
- ☞ iskolai sportkör, szakkörök;

- ☞ a tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, szünidei programok);
- ☞ szabadidős foglalkozások (pl. színház- és múzeumlátogatások);
- ☞ a tanulók szociális helyzetének javítása (segély, természetbeni támogatás);
- ☞ a szülőkkel való együttműködés;
- ☞ családlátogatások;
- ☞ szülők és a családok nevelési gondjainak segítése;
- ☞ szülők tájékoztatása a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatásokról.

A tehetség, a képességek kibontakoztatását az alábbi tevékenységek segítik:

- ☞ az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- ☞ a tehetséggondozó, fejlesztő foglalkozások;
- ☞ egyéni foglalkozások;
- ☞ képesség-kibontakoztató felkészítés és integrációs felkészítés;
- ☞ iskolai és iskolán kívüli versenyek, vetélkedők, bemutatók (szaktárgyi, sport, kulturális stb.);
- ☞ az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;
- ☞ a középiskolai továbbtanulás irányítása, segítése;
- ☞ iskolai sportkör, szakkörök;
- ☞ a tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, szünidei programok);
- ☞ szabadidős foglalkozások (pl. színház- és múzeumlátogatások).

A hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók integrációját segítő tevékenységek

- ☞ képesség-kibontakoztató felkészítés és integrációs felkészítés, mely a pedagógiai program mellékletét képező „Intézményi integrációs program” alapján folyik;
- ☞ szoros kapcsolat a helyi óvodai intézményekkel, nevelési tanácsadóval, és gyermekjóléti szolgálattal,
- ☞ az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- ☞ felzárkóztató órák, fejlesztő foglalkozások;
- ☞ egyéni foglalkozások;
- ☞ a tanulók háromhavonkénti fejlesztő értékelése a szülőkkel közösen;
- ☞ nevelők és a tanulók személyes kapcsolata;
- ☞ az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;
- ☞ a középiskolai továbbtanulás irányítása, segítése;
- ☞ iskolai sportkör, szakkörök;
- ☞ a tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, szünidei programok);
- ☞ szabadidős foglalkozások (pl. színház- és múzeumlátogatások);
- ☞ a tanulók szociális helyzetének javítása (segély, természetbeni támogatás);
- ☞ a szülőkkel való együttműködés;
- ☞ családlátogatások;
- ☞ szülők és a családok nevelési gondjainak segítése;
- ☞ szülők tájékoztatása a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatásokról.

12. A SIKERES PÁLYAVÁLASZTÁS, TOVÁBBTANULÁS ÉRDEKÉBEN KIFEJTETT MUNKÁNK

A nyolcadik évfolyamot végzett tanulóink 90%-a gimnáziumban folytatja tovább tanulmányait, a többiek pedig más típusú középiskolákban kezdik el a következő tanévet.

A pályaaorientációhoz kapcsolódó általános fejlesztési követelményeink:

- ☞ A pályaaorientáció oktatása járuljon hozzá a tanulók pálya- és szakmaválasztási érettségének kialakításához, a személyiség és a pálya megfelelésének felismeréséhez, valamint segítse a tanulókat azon döntésükben, hogy képesek legyenek vállalni a választott pálya követelményeit és elvárásait, továbbá pályaválasztási döntésük felelősségét.
- ☞ Fontos, hogy a tanulók emberi jogaiknak megfelelően élhessenek a szabad szakmaválasztás lehetőségével.
- ☞ A pályaaorientáció további célja, hogy előkészítse a tanulókat a rugalmas pályaválasztásukra a munkaerő-piaci igények figyelembe vételével.
- ☞ Iskolánk oktató-nevelő munkájában hangsúlyozottan jelenik meg a tanulók önálló életvezetési készségének kialakítása, formálása. Alapvető célunknak érezzük, hogy tanulóinknak legyen jövőképük, és rendelkezzenek olyan képességekkel, készségekkel, hogy azt az iskolából való kilépés után meg is tudják valósítani. E célunkat iskolánk pályapedagógiai tevékenysége karolja fel, mely a nevelési folyamatba szervesen illeszkedik, azt erősíti, kiegészíti, irányát és tartalmát konkrétabbá teszi. Úgy gondoljuk, hogy a pályaszocializáció fontos összetevője, a pályafejlődés szerves része a személyiségfejlesztés egészének is.

Pályapedagógiai tevékenységünk alapelvei:

- ☞ Tervszerűség (célok és eszközök meghatározása).
- ☞ Fokozatosság (a tanulók életkori sajátosságainak figyelembe vétele).
- ☞ Differenciálás és individualizálás.
- ☞ Külső és belső tényezők összehangolása (képességek, munkaerőpiac).
- ☞ Sokoldalú tanulói tevékenység elve.
- ☞ A pályaválasztásra való felkészítés már a kezdő szakaszban elkezdődik. Itt a feladat alapozó jellegű, mely a későbbiekben koncentrikusan bővül tovább:
 - ☞ a munkára nevelés, a pályaismeret kialakítása,
 - ☞ az önismeretre való nevelés,
 - ☞ tanulási orientáció (technikák és motiváció)
 - ☞ kommunikációs és kifejezés kultúra fejlesztése
 - ☞ konfliktuskezelés (probléma-megoldási készség, stresszkezelés, a versenyszellem és együttműködés egyensúlya)
 - ☞ pályaaorientáció (érdeklődési irányok, képességek)
- ☞ Célunk kettős: egyrészt, hogy a tanulók pályaválasztása megalapozottá váljon, másrészt olyan képességeket és technikákat sajátítsanak el, melyek által képessé válnak az élethosszig tartó tanulásra és így kedvező alkupozícióba kerülhetnek a munkaerőpiacon.
- ☞ A készségfejlesztés fenti területei egyben helyi tantervünknek részét képezik.
- ☞ A sikeres pályaválasztás, továbbtanulás érdekében:
 - ☞ a 7-8. osztályosok számára érdeklődési körüknek megfelelő fakultációs, illetve felzárkóztató programokat szervezünk;

- ☞ lehetőséget biztosítunk tanulóinknak, hogy meglátogathassák a kiválasztott középiskolákat;
- ☞ a továbbtanulási lehetőségekről folyamatosan tájékoztatjuk a tanulókat és a szülőket.

13. A PEDAGÓGUSOK HELYI INTÉZMÉNYI FELADATAI

a) A pedagógusok alapvető feladatai

- A magasabb jogszabályokban, a pedagógiai programban, a szervezeti és működési szabályzatban, valamint az intézmény más belső szabályzatában és vezetői utasításában előírt pedagógiai és adminisztratív feladatok ellátása.
- Heti teljes munkaidejének nyolcvan százalékát (kötött munkaidejét) az intézményvezető által meghatározott feladatok ellátásával töltse.
- Heti teljes munkaidejének ötvenöt–hatvanöt százalékában (neveléssel-oktatással lekötött munkaidejében) tanórai és tanórán kívüli (egyéb) foglalkozásokat tartson.
- Kötött munkaidejének neveléssel-oktatással lekötött munkaidején felöli részében a nevelést-oktatást előkészítő, a neveléssel-oktatással összefüggő egyéb feladatokat, tanulói felügyeletet, továbbá eseti helyettesítést lásson el.
- A tanítási órák és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások pontos és eredményes megtartása.
- Aktív részvétel a nevelőtestület értekezletein, valamint a szakmai munkaközösségek munkájában.
- Aktív részvétel az éves munkaterv szerinti rendezvényeken.
- A tudomására jutott hivatali titkot megőrizze.
- A jogszabályokban meghatározott határidőkre megszerezze az előírt minősítéseket.
- Az iskola céljainak képviselője a tanulók és a szülők előtt.
- A pedagógusra bízott osztályterem, szaktanterem gondozottságának és pedagógiai szakszerűségének figyelemmel kísérése.

b) A tanórai és a tanórán kívüli oktató-nevelő munka, tanulásirányítás

- Tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások megtartása.
- A tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások éves tervének elkészítése (tanmenetek, éves programok).
- Előzetes felkészülés a tanítási órákra és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozásokra.
- A motiválás, a differenciálás, a tanulói aktivitás változatos formáinak alkalmazása a tanítási órákon
- Változatos szervezeti formák alkalmazása a tanítási órákon
- A tanulók életkorához és a didaktikai feladatokhoz megfelelően illeszkedő módszerek, szemléltetés, ellenőrzés és értékelés alkalmazása a tanítási órákon.
- A tanulók aktív munkájának és megfelelő magatartásának biztosítása a tanítási órákon és a különféle iskolai foglalkozásokon.
- Az eredményes tanulás módszereinek, technikáinak elsajátíttatása, gyakoroltatása a tanítási órákon.
- A helyi tanterv követelményeinek elsajátítása a nevelő által tanított tanulók körében.

c) A tehetséges tanulók gondozása

- Egyéb (tanórán kívüli) fejlesztő foglalkozások szervezése a tehetséges tanulók részére.
- Iskolai tanulmányi, sport és kulturális versenyek, vetélkedők, bemutatók, pályázatok önálló szervezése, segítség a szervezésben.

- Részvétel az iskolai tanulmányi, sport és kulturális versenyeken, vetélkedőkön, bemutatókon.
 - A tehetséges tanulók részvételének biztosítása és felkészítése a különféle iskolán belüli versenyekre, vetélkedőkre stb.
 - A tehetséges tanulók részvételének biztosítása és felkészítése a különféle iskolán kívüli versenyekre, vetélkedőkre stb.
- d) A hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók gondozása, eredményes fejlesztése
- Egyéb (tanórán kívüli) fejlesztő foglalkozások szervezése a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók részére.
 - A gyermekvédelmi feladatok ellátása a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók körében.
 - A hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók korrepetálása, segítése, mentorálása.
 - A hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók felkészítése javító vagy osztályozó vizsgára.
 - Az eredményes középiskolai felvétel elősegítése a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók körében.
- e) A tanulók tanórán kívüli foglalkoztatása
- Szabadidős programok szervezése iskolán kívül (pl. színház-, múzeumlátogatás, kirándulás).
 - Szabadidős programok szervezése iskolán belül (pl. klubdélután, karácsonyi ünnepség).
 - Iskolai rendezvények, ünnepélyek, évfordulók megrendezése.
 - A nevelők, gyerekek és szülők együttműködését, kapcsolatát erősítő (közös) programok.
- f) Az iskolai diákönkormányzat működtetésében való aktív részvétel
- Az iskolai diák-önkormányzati munka egy-egy részterületének irányítása, segítése.
 - Az iskolai diákönkormányzat programjainak önálló szervezése, segítség a programok szervezésében, részvétel a programokon.
 - Iskolai szintű kirándulások, táborok önálló szervezése, segítség a szervezésben, részvétel a kirándulásokon, táborokon.
- g) Munkafegyelem, a munkához való viszony
- A munkaköri köteleességek teljesítése.
 - Az ügyeleti munka pontos, felelősségteljes ellátása az óráközi szünetekben.
 - Pontos adminisztrációs munka. A formai követelmények, a határidők betartása.
 - Az egyes tanév közben adódó feladatok pontos, határidőre történő megoldása.

- h) Folyamatos, aktív részvétel a nevelőtestület és a szakmai munkaközösség tevékenységében
- Feladatvállalás a munkaközösség, a nevelőtestület aktuális feladataiban.
 - Részvétel a különféle feladatok megoldására alakult nevelői munkacsoportokban.
 - Oktatási segédanyagok, szemléltető és mérőeszközök kidolgozása, közreadása.
 - Belső továbbképzések, előadások, bemutató órák szervezése, megtartása.
- i) Továbbtanulásban, továbbképzésekben való részvétel, önképzés
- Másoddiploma megszerzésére irányuló továbbtanulásban való részvétel.
 - Továbbképzéseken való részvétel.
 - A továbbképzéseken tanultak átadása a nevelőtestület tagjainak.
 - Publikációk szakmai (pedagógiai, szaktárgyi) témákról folyóiratokban, kiadványokban.
- j) Az iskolai munka feltételeinek javítása
- Pályázatok összeállítása, pályázatokon való részvétel.
 - Bekapcsolódás az eredményes pályázatok megvalósításába.
 - Az iskolai alapítvány működésének segítése.
 - Az iskolai munka javítása új ötletekkel, az ötletek kivitelezése megvalósítása (innováció).
 - Az oktatáshoz kapcsolódó szemléltető eszközök tervezése, kivitelezése.
 - Az iskola épületének, helyiségeinek dekorálása.
- k) Részvétel a nevelőtestület szakmai életében, a döntések előkészítésében és végrehajtásában
- Részvétel az adott tanév munkatervében meghatározott feladatok ellátásában.
 - Részvétel a nevelőtestület szakmai (pedagógiai) döntéseinek előkészítésében.
 - Önkéntes feladatok vállalása a nevelőtestületi feladatok megoldásában.
- l) Aktív részvétel a tantestület életében
- A pályakezdő (gyakornok) vagy az iskolába újonnan került nevelők munkájának, beilleszkedésének segítése.
 - Önkéntes feladatvállalások a nevelőtestület közösségi életének; rendezvényeinek szervezésében, a szervezés segítése.
 - Részvétel a nevelőtestület közösségi életében, rendezvényeiken.
- m) Az iskola képvisellete
- A szülői szervezet által szervezett rendezvények segítése.
 - Részvétel a szülői szervezet által szervezett rendezvényeken.
 - Tudósítások közreadása a helyi társadalom számára az iskola életéről, eredményeiről a helyi médiában.
 - Bekapcsolódás az iskolán kívüli szakmai-pedagógiai szervezetek tevékenységébe.
 - Bekapcsolódás az iskolán kívüli érdekképviselői szervezetek tevékenységébe.
 - A település rendezvényein, eseményein való részvétel.
 - Aktív részvétel, tisztségek vállalása a település társadalmi, kulturális, sport, stb. életében, civil szervezeteiben.
- n) A vezetői feladatok ellátása
- Vezetői feladatok vállalása a nevelőtestület szervezeti életében.

- Az egyes vezetői feladatok (tervezés, szervezés, a végrehajtás irányítása, ellenőrzés, értékelés) lelkiismeretes ellátása.
 - A vezetőre bízott közösség formálása, az emberi kapcsolatok javítása.
- o) Megfelelő kapcsolat kialakítása a tanulókkal, a szülőkkel és a pedagógus kollégákkal
- A tanulók, a szülők és a pedagógus kollégák személyiségének tiszteletben tartása.
 - Elfogadást, figyelmet, megértést, jóindulatot sugárzó stílus, hangnem és viselkedés a tanulók, a szülők és a pedagógus kollégák felé.
 - Pedagógiai tanácsadás a tanulóknak és a szülőknek.
 - Kellő figyelem érdeklődés, megbecsülés és jóindulat a nevelőtársak felé (a pedagógus kollégák segítése, a tapasztalatok átadása, észrevételek, bírálatok elfogadása).

14. AZ OSZTÁLYFŐNÖKI MUNKA TARTALMA, AZ OSZTÁLYFŐNÖKÖK FELADATAI

Az osztályfőnök feladatai

- ☞ **Megfelelő magaviseletű; az iskolai diák-önkormányzati munkában és az iskolai rendezvényeken aktív osztályközösséget alakít ki az osztályközösség megfelelő irányításával.**
- ☞ Fejleszti a tanulók személyiségét, elősegíti egészséges lelki és testi fejlődésüket.
- ☞ Elősegíti a társadalmi normákhoz és az iskolai elvárásokhoz igazodó értékrend kialakítását és elfogadását.
- ☞ Tanórákon kívüli – szükség esetén – iskolán kívüli közösségfejlesztő, szabadidős programokat (pl. osztálykirándulás, túra, színház-, múzeumlátogatás) szervez.
- ☞ Az osztályszintű és az iskolai rendezvényeken kíséri osztályát, felügyel a tanulókra.
- ☞ Megismeri a tanulók családi és szociális körülményeit.
- ☞ Rendszeres kapcsolatot tart és együttműködik a tanulók szüleivel.
- ☞ Rendszeres kapcsolatot tart együttműködik az osztályban tanító nevelőkkel.
- ☞ Tájékoztatja a tanulókat és a szülőket az őket érintő kérdésekről. Érdemi választ ad a szülők és tanulók iskolai élettel kapcsolatos kérdéseire.
- ☞ Figyelemmel kíséri a diákok tanulmányi előmenetelét, és erről rendszeresen – legalább havonta – tájékoztatja a szülőket.
- ☞ A bukásra álló tanulók szüleit a félév vége és az év vége előtt legalább egy hónappal írásban értesíti.
- ☞ Ha a tanuló az év végén tanulmányi kötelezettségeinek nem tesz eleget, a szülőket tájékoztatja a tanuló továbbhaladásának feltételeiről.
- ☞ Figyelmezteti a szülőket, ha a gyermekük jogainak megóvása vagy fejlődésének elősegítése érdekében intézkedést tart szükségesnek.
- ☞ A szülők figyelmét felhívja a szociális és egyéb juttatásokra.
- ☞ **Támogatja és segíti az osztályban működő szülői szervezet munkáját.**
- ☞ **A szülők tájékoztatására szülői értekezleteket és fogadó órákat szervez.**

- ☞ **Fokozott törődéssel foglalkozik az osztályába járó kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal.**
- ☞ Az osztály tanulóinál ellátja a gyermekvédelmi feladatokat, együttműködik a gyermekvédelmi felelőssel, szükség esetén a gyermekjóléti és családsegítő szolgálattal.
- ☞ Segíti a tanulási, beilleszkedési, magatartási nehézséggel küzdő tanulók iskolai munkáját.
- ☞ Támogatja a tehetséges tanulók fejlődését.
- ☞ Tájékozódik a tanulók iskolán kívüli tevékenységeiről.
- ☞ Az iskolaorvosi szolgálat bevonásával figyelemmel kíséri a tanulók egészségi állapotát, és erről szükség esetén tájékoztatja az osztályban tanító nevelőket.(pl. tartós betegségek, fogyatékoságok, gyógyszerérzékenység).
- ☞ Minden hó végén érdemjeggyel értékeli a tanulók magatartását és szorgalmát.
- ☞ Az első félév végén és a tanév végén javaslatot tesz a nevelőtestületnek a tanulók magatartás és szorgalom osztályzatára.
- ☞ Az első félév végén és a tanév végén javaslatot tesz a nevelőtestületnek a tanulók egész tanévi munkájának dicsérettel történő elismerésére.
- ☞ A házirendet megsértő vagy feladatait elmulasztó tanulót először szóbeli figyelmeztetésben, majd írásbeli figyelmeztetésben, intőben vagy rovóban részesíti. Súlyosabb esetben javaslatot tesz a tanuló elleni fegyelmi eljárás lefolytatására.
- ☞ Figyelemmel kíséri a tanulók hiányzásait, vezeti a mulasztási naplót, a mulasztásokat az osztálynaplóban havonként összesíti. Igazolatlan mulasztás esetén a jogszabályokban előírt rendelkezések alapján jár el.
- ☞ A tanév elején elkészített osztályfőnöki tanmenet szerint vezeti az osztályfőnöki órákat, azokra előre felkészül.
- ☞ Segíti és ösztönzi a tanulók középiskolai továbbtanulását, megismerteti őket a pályaválasztási és továbbtanulási lehetőségekkel.
- ☞ A nyolcadik évfolyamban a szülők döntése alapján ellátja a tanulók középiskolai jelentkezésével kapcsolatos feladatokat, elkészíti az ehhez szükséges dokumentumokat.
- ☞ **Elkészíti az osztályfőnöki munka éves tervezetét (osztályfőnöki munkaterv, osztályfőnöki tanmenet).**
- ☞ **Elkészíti az osztálystatisztikákat és ezekhez kapcsolódó elemzéseket.**
- ☞ **Elkészíti a félévi és tanév végi értékeléseket az osztályközösség fejlődéséről.**
- ☞ **Betartja az alapvető erkölcsi normákat a tanulókkal, a szülőkkel és a nevelőtársakkal szemben.**
- ☞ **Kitölti és vezeti az osztálynaplót, hetente ellenőrzi a szükséges beírásokat, és szükség esetén gondoskodik azok pótlásáról.**
- ☞ **Felfekteti és vezeti a tanulói törzslapokat és bizonyítványokat.**
- ☞ **Tanév elején kitölti a tanulók tájékoztató füzetét, tanév közben havonta ellenőrzi tájékoztató füzet vezetését (érdemjegyek, egyéb beírások, szülői aláírások).**
- ☞ **Figyelemmel kíséri az osztály tantermének gondozottságát és pedagógiai szakszerűségét.**

Az osztályfőnöki munka tervezése

Az osztályfőnök osztályfőnöki nevelő munkáját a minden tanév elején összeállított osztályfőnöki munkaterv alapján végzi.

Az osztályfőnöki munkaterv felépítése

- a) A tanév elején összeállított munkaterv
 - Az előző tanév végi értékelés az osztályközösség fejlődéséről.
 - Tanév eleji statisztikai adatok az osztályról.
 - Osztályfőnöki tanmenet (az osztályfőnöki órák éves terve).
 - Tervezett tanórán kívüli programok az adott tanévre havi bontásban.
 - Tervezett fogadó órák és szülői értekezletek az adott tanévre. Az egyes szülői értekezletek tervezett témái.
 - Az osztály diákközösségének vezetői.
 - Az osztályban működő szülői szervezet vezetői.
- b) Az osztályfőnöki munkatervhez csatolt dokumentumok a tanév folyamán
 - Első félévi és tanév végi osztálystatisztika.
 - Első félévi és tanév végi értékelés az osztályközösség fejlődéséről.
 - Jelenléti ívek és feljegyzések a szülői értekezletekről.

Az osztályfőnök által készített statisztikák, jelentések az osztályról

Tanév eleji statisztikai adatok az osztályról

- ☞ Tanulók száma, ebből leány
- ☞ Állami nevelt (gondozott)
- ☞ Hátrányos helyzetű, ebből halmozottan hátrányos helyzetű tanuló
- ☞ Tanulási, magatartási, beilleszkedési zavarral küzdő tanuló
- ☞ Sajátos nevelési igényű tanuló
- ☞ Az iskolában étkező, ebből normatív támogatásban részesülő tanuló
- ☞ Az étkezőkből csak ebédelő, illetve háromszor étkező tanuló
- ☞ Az iskolába járás alól felmentett tanuló (magántanuló)
- ☞ Egyes tantárgyakból az értékelés alól felmentett tanulók
- ☞ Más településről bejáró tanuló
- ☞ Nem magyar állampolgár
- ☞ Évfolyamismétlő

Statisztikai adatok az első félév és a tanév végén az osztályról

- ☞ Tanulók száma
- ☞ Osztályozott tanulók száma és aránya
- ☞ Osztályozatlan tanulók száma és aránya
- ☞ Az egyes tantárgyakban elért osztályzatok száma és a tantárgyak osztályátlaga
- ☞ Az osztály tanulmányi átlaga
- ☞ Kitűnő tanulók száma és aránya
- ☞ Szaktárgyi dicsérek száma tantárgyanként a tanév végén
- ☞ Példamutató magatartásért adott dicsérek száma a tanév végén
- ☞ Példamutató szorgalomért adott dicsérek száma a tanév végén
- ☞ Egy tantárgyból bukott tanulók száma és aránya
- ☞ Két tantárgyból bukott tanulók száma és aránya
- ☞ Három vagy több tantárgyból évfolyamismétlésre bukott tanulók száma és aránya
- ☞ A bukások száma tantárgyanként
- ☞ A tanulmányi, sport, kulturális stb. versenyek eredményei
- ☞ Iskolán belüli versenyek eredményei (iskolai versenyeken részt vett tanulók száma és az elért helyezések)
- ☞ Iskolán kívüli versenyek eredményei (iskolán kívüli versenyeken részt vett tanulók száma és az elért helyezések)

- ☞ Nyolcadik évfolyamon a középiskolai továbbtanulás jellemzői
 - A középiskolai felvételi eljárást megelőző írásbeli vizsgán elért eredmények (magyar, matematika)
 - Középiskolai felvétel a tanulók választása alapján
 - A választott középiskolák közül az elsőként megjelölt iskolába felvett tanulók száma és aránya
 - A választott középiskolák közül a másodikként megjelölt iskolába felvett tanulók száma és aránya
 - A választott középiskolák közül a harmadikként megjelölt iskolába felvett tanulók száma és aránya
 - Továbbtanulás iskolatípusok szerint
 - Gimnáziumba felvett tanulók száma és aránya
 - Szakközépiskolába felvett tanulók száma és aránya
 - Szakiskolába (szakmunkásképzőbe) felvett tanulók száma és aránya
 - Egyik középiskolába sem felvett tanulók száma és aránya

A tanulói közösségek (osztályközösségek) tevékenységének, fejlődésének értékelési szempontjai az első félév és a tanév végén

- ☞ Az osztályközösség életét jellemző legfontosabb adatok (létszám, fiúk-lányok aránya, új tanulók, távozók).
- ☞ Az osztály szociális összetétele (a családok szociális helyzete, a családok kulturális elvárásai, hátrányos és halmozottan hátrányos tanulók, gyermek- és ifjúságvédelmi munka).
- ☞ A tanulási teljesítmény (tanulmányi átlageredmények, tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, a bukások, a tehetséges tanulók eredményei).
- ☞ Az osztályközösség társas szerkezete, a közösség rétegződése, struktúrája.
- ☞ Neveltségi szint (magatartás, társas viselkedés, beilleszkedési és magatartási nehézségekkel küzdő tanulók).
- ☞ A közösségi tevékenység (önkormányzás szintje, közös programok és rendezvények felsorolása, egyéb (tanórán kívüli) foglalkozásokon való részvétel).
- ☞ A szülői házzal való kapcsolat (a családlátogatások és a szülői értekezletek tapasztalatai, a szülők nevelési elvei, a szülők kapcsolata az iskolával).
- ☞ Minden felsorolt területen belül meg kell határozni az alapvető pedagógiai feladatokat:
 - Milyen változások történtek az előző értékelés óta eltelt időszakban?
 - Milyen új problémák jelentkeztek az előző értékelés óta eltelt időszakban?
 - A problémák megoldásának érdekében milyen beavatkozás látszik célszerűnek?

Az osztályfőnöki órák témái

- a) Kötelezően minden osztályban feldolgozásra kerülő témák a tanév legelső osztályfőnöki óráin
- A házirend szabályainak megbeszélése.
 - Az osztályközösség belső szabályainak megbeszélése, rögzítése.
 - Balesetvédelmi, tűzvédelmi szabályok ismertetése, visszakérdezése.
 - Az osztályközösség gyermekvezetőinek megválasztása.
 - Az iskolai munkatervből az osztályt érintő feladatok ismertetése.
 - Az iskola környékére vonatkozó közlekedési ismeretek és veszélyhelyzetek megbeszélése.

- A kerékpáros közlekedés szabályai.
- b) Kötelezően minden osztályban feldolgozásra kerülő témák
- Félévente egy alkalommal egészségvédelmi téma (helyes táplálkozás; az alkohol- és kábítószer fogyasztás, a dohányzás káros hatásai a szervezetre; a személyes higiénia; a szexuális fejlődés) az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségével igénybe vételével.
 - Elsősegély-nyújtási alapismeretek: teendők közlekedési baleset esetén, segítségnyújtás baleseteknél; a mentőszolgálat felépítése és működése; a mentők hívásának helyes módja.
 - Félévente egy alkalommal az elsősegély-nyújtás alapismereteinek gyakorlati elsajátítása céljából az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségével igénybe vétele.
 - Az osztály félévi munkájának és magatartásának értékelése az első és a második félév végén.
 - Megemlékezés nemzeti ünnepeinkről október 23-án és március 15-én.
 - Megemlékezés a magyar kultúra napjáról, a kommunista és egyéb diktatúrák áldozatainak emléknapjáról, a költészet napjáról, a holokauszt áldozatainak emléknapjáról, a Föld napjáról és a Nemzeti Összetartozás Napjáról.
 - Megemlékezés az iskola névadójáról.
 - Osztálykirándulás előkészítése.
- c) Az osztályfőnöki órák tananyaga, tematikája évfolyamonként:

5. évfolyam

Tananyag: Tanuljunk tanulni Ötödikbe léptünk, házirend, tisztségek. A tanulást is tanulni kell. Nehéz és könnyű tantárgyak. Eredményes tanulás az 5. osztályban.

Követelmény: A tanulás kötelesség. Gazdálkodás az idővel. A tanulást is tanulni kell. Ami érdekkel, amit szívesen csinálók.

Tananyag: Személyiségünk Önismeret, öntudat, önbizalom. Az ember értéke. Szokás, szenvedély.

Követelmény: Önismeret fejlesztése, osztálytársak közti bizalom, a támogató légkör megerősítése. A dohányzás szenvedélybetegség jellegének tudatosítása.

Tananyag: Test és lélek Az egészség értéke életünkben. Hogyan élhetünk egészségesen. Testkultúra (testedzés, pihenés, öltözködés). Életrend, életritmus. Szabadidő helyes felhasználásáról.

Követelmény: Testünk iránti felelősségünk. Testi-lelki egészség legfontosabb összefüggései.

Tananyag: Tudni illik Az étkezés illemtana. Öltözködés, kultúrája. Szórakozás illemtana: színház, mozi, hangverseny, diszkó, kirándulás, sport, játék, strand.

Követelmény: Alapvető viselkedési normák gyakoroltatása, betartása, megkövetelése.

Tananyag: Családi élet Alkalmazkodás a családban. Egymás iránti figyelem a családban (hétköznapiak, ünnepek).

Követelmény: A család életre szóló érzelmi háttér, erőforrás szerepének tudatosítása. Az egymásra figyelés fontosságának hangsúlyozása.

Tananyag: Közlekedés Gyalogos közlekedés kisebb, nagyobb településen. Tömegközlekedési lehetőségek. Kerékpáros közlekedés. Idénybalesetek.

Követelmény: Kövesse a közlekedés helyes magtartási szokásait! Ismerje a városi és vidéki közlekedésben lévő különbségeket! Ismerje a gyalogos és tömegközlekedés szabályait!

6. évfolyam

Tananyag: Gondolkodás, kommunikáció, tanulás Problémamegoldás, tanulás, emlékezet. Intelligencia, okosság, bölcsesség. Megismerés, tudás.

Követelmény: A beszéd és a gondolkodás összefüggései. Értékelje a tudást, a lelkiert, és az egyéb szellemi képességeket!

Tananyag: Személyiségünk Ember voltunk általános vonásai, egyediségünk. Örökletes adottságok: testi alkat, ösztönök, temperamentum, képességek, tehetség. Szokás és szenvedély: jó és rossz szokásaink.

Követelmény: Képesség a másik ember személyiségének tiszteletére és megértésére, a helyes önismeret kialakítására, önmaga felvállalására, mások bírálatának segítségként való elfogadására.

Tananyag: Test és lélek Test és lélek egysége. Egészséges életmód, testkultúra, mentálhigiénia. Növekszem, változom.

Követelmény: Helyezze el önmagát a saját korcsoportjában, felismerve ebből adódó jellemzőit! Ismerje az ember életszakaszainak főbb általános jellemzőit.

Tananyag: Tudni illik Találkozás, üdvözlés. Megszólítás, bemutatkozás, társalgás. Telefonálás illemtana. Vendégségben, vendéglátás. Pontosság, pontatlanság.

Követelmény: Alapvető magatartási normák ismerete.

Tananyag: Családi élet Személyi higiénia: testápolás, bőrápolás, ruha váltása. Nemi érés, nemi higiénia. Környezet tisztántartása: otthon, osztályban. Állatokkal a lakásban.

Követelmény: Tudja önmagát, környezetét tisztán tartani! Tudja, hogy a tisztaság az egészséges élet alapfeltétele!

Tananyag: Közlekedés Kerékpáros közlekedés korábban megismert szabályainak bővítése. Közlekedési jelzések, továbbhaladási algoritmusok leírása. Tömegközlekedés (országúti, vasúti, városi).

Követelmény: Ismerje az alapvető közlekedési szabályokat. Ismerje a kerékpár biztonsági felszereléseit!

7. évfolyam

Tananyag: Test és lélek Egészség, betegség, fogyatékoság. Egészséges életmód testkultúra, mentálhigiénia. Veszélyeztető tényezők. Az egyén és a drogok. A drogok és a médiák. A reklám hatása.

Követelmény: Ismerje fel a test és lélek összefüggéseit! Legyenek ismeretei a káros szenvedélyek veszélyeiről és elkerülésük módjáról!

Tananyag: Személyiségünk Örökletes adottságok: testi alkat, ösztönök, temperamentum, képességek, tehetség. A tanulás szerepe: sajátos szokások, ismeretek, világlátás, hobbik, örömök, félelmek. A nevelés szerepe: példaképek, jutalmazások, büntetések.

Követelmény: Tudja, hogy minden ember egyedi, hogy énünk egyes összetevői örökölték, mások megszerzettek! Ismerje fel a tanulás jelentőségét a jellem alakulásában!

Tananyag: Pályaorientáció Képességek: térbeli gondolkodás, nyelvi kifejezőképesség, számolási képesség, fizikai teherbírás, kézügyesség, ötletgazdagság, kapcsolatteremtés. Képesség és teljesítmény összefüggése. Önismeret testi, lelki, szociális és szellemi szempontjai. Munkahelyi ártalmak és a stressz. A munkanélküliség állapota, folyamata, az átképzés. Pályaválasztási alapfogalmak: pálya, szakma, foglalkozás, beosztás, munkakör, képesítés, képzettség. Érdeklődés, érzelem, motiváció a pályaválasztásban. Szabadban dolgozni, testi erőt kifejteni, technikai feladatokat ellátni, tiszta környezetben dolgozni, szellemi munkát végezni stb.

Követelmény: A tanulók tudják: Felsorolni a képességek fő jellemzőit. Felismerni a képességek és a pályák kapcsolatát. Megadni saját képességeik szintjeit. Azonosítani a testi adottságok, a szociális körülmény és a tárgyi tudás szerepét az eredményes munkavégzésben. Felismerni a munkahelyi ártalmakat. Magyarázni a munkanélküliség állapotát, az átképzés szükségességét. Értelmezni a pályaválasztási alapfogalmakat. Azonosítani az érdeklődési területeket és elmondani azok szerepét a pályaválasztásban. Bemutatni a motiváció szerepét a pályaválasztásban.

Tananyag: Közlekedés A KRESZ szabályai. Az elsősegélynyújtás szabályai. Veszélyhelyzetek kialakulása.

Követelmény: Előrelátással hárítsa el a veszélyhelyzetek kialakulását! Alkalmazza a KRESZ szabályait különös tekintettel: rendőri karjelzések, behajtani tilos, kerékpárút, főútvonal!

Tananyag: Tudni illik Fiúk és lányok, megismerkedés, udvarlás. Társalgás illemtana. Hogyan? Miről? Kamaszszerelem.

Követelmény: Helyes viselkedési formák tudatosítása.

8. évfolyam

Tananyag: Személyiségünk Önmegfigyelés, önismeret, önnevelés: tapasztalat önmagáról és másokról. Elismerés, bírálat, építő, romboló. Érdeklődés, célok, akarat, éniideál, értékek. Önérzet, önbizalom, önszeretet, szégyen, kisebbségi érzés. Önfegyelem, akaraterő, felelősség. Különbözőségek és hasonlóságok. A másik egyediségének, másságának elismerése, tisztelete. A másik megismerése. Kommunikáció. Vitatkozás, versengés, kompromisszumok. Jellem-lelki tulajdonságok. Szokások, tudás, erkölcs, világnézet. Intelligencia, okosság, bölcsesség, kreativitás. Büszkeség, gőg, méltóság, önzés, önzetlenség. Nyitottság, kíváncsiság. Az ember, mint értékelő lény. Az értékelés szempontjai. Az értékelés nehézségei. A legfontosabbnak tartott értékek. Az ember, mint erkölcsi lény. Választás és döntés, szándék és tett. A rossz, a hibázás és a bűn. Az erkölcsös cselekedet (jót jól). Mozgatóink. Meghatározottságaink, gyökereink. Vágy, szükséglet, lehetőség, igény. Érdekek, értékek, normák. Beállítódás, magatartás és viselkedés. Empátia, tolerancia. Az egyes ember fejlődése. Életkorok jellemzői.

Követelmény: Tudjon érvelni az önuralom, önnevelés, önismeret fontossága mellett! Legyen képes érvelni a másik személyiségének tisztelete mellett! Legyen nyitott az értékek felismerésére és elfogadására! Legyen képes a meggondolt véleményalkotásra,

mások józan, igazságos megítélésére! Legyen képes fontos helyzetekben a választási lehetőségek mérlegelésére, indokolni mások és önmaga hibás és jó döntéseit! Legyen képes felfedezni a különböző viselkedések és döntések mögött meghúzódó mozgatókat! Ismerje az egyes életszakaszok főbb jellemzőit!

Tananyag: Pályaorientáció Képességek, munkahely, munkanélküliség. Térbeli gondolkodás, nyelvi kifejezőképesség. Számolási képesség, fizikai teherbírás, kez ügyesség, ötletgazdagság és kapcsolatteremtési képesség. A képesség és teljesítmény összefüggése. Az önismeret testi, lelki, szociális és szellemi szempontjai. A munkahelyi ártalmak és a stressz. A munkanélküliség állapota, folyamata, az átképzés. Megbeszélés, vita, szituációs gyakorlatok, kérdőív, gyűjtőmunka.

Követelmény: A tanulók tudják: Felsorolni a képességek fő jellemzőit. Felismerni a képességek és a pályák kapcsolatát. Megadni saját képességeik szintjeit. Azonosítani a testi adottságok, a szociális körülmény és a tárgyi tudás szerepét az eredményes munkavégzésben. Felismerni a munkahelyi ártalmakat. Magyarázni a munkanélküliség állapotát, az átképzés szükségességét.

Tananyag: Pályák megismerése, pályaválasztási dokumentumok A pályák megismerésének lehetőségei: Pályaképek, pályatükrök, pályaismertetések, foglalkozás leírások. Pályaszintek, egymást helyettesítő pályaa ajánlatok. Pályaalkalmasság, továbbtanulási lehetőségek. A pályaválasztás dokumentumai, ismeretforrások. Videofelvételek elemzése, pályatabló készítése, riportok készítése, elemzése. Érdeklődés, érzelem, motiváció a pályaválasztásban. Érdeklődési területek: Szabadban dolgozni, növényekkel, állatokkal foglalkozni, emberek között dolgozni. testi erőt kifejteni, formákkal, vonalakkal dolgozni, kézi erővel, szerszámmal dolgozni. Technikai feladatokat ellátni, irodában dolgozni, embereken segíteni, eladni, vásárolni. Tiszta környezetben dolgozni, gépeket szerelni és javítani, elektromos készülékekkel dolgozni, építőiparban, laboratóriumban dolgozni. Érzelmi viszonyulás és a motiváció szerepe a pályaválasztásban. Megbeszélés, vita, szituációs gyakorlatok, öndefiníciós folyamatok támogatása.

Követelmény: A tanuló tudja: Azonosítani az érdeklődési területek és elmondani azok szerepét a pályaválasztásban. Bemutatni a motiváció szerepét a pályaválasztásban.

Tananyag: Családi élet Családtervezés, házasság, családi célkitűzések. Generációk kapcsolata, egymás segítése. Családi szabadidő szervezés.

Követelmény: Legyen képes életvitele tudatos alakítására! Legyen fegyelmezett, segítőkész! Tudja szabadidejét kulturáltan hasznosítani! Legyen tájékozott nemzeti, vallási, családi ünnepekről! Tudjon ezek hagyományainak megfelelően viselkedni!

d) Választható témák az osztály összetételétől, neveltségi szintjétől függően

- A tanulást is tanulni kell
- Tanulást segítő tevékenységek
- Egészséges életrend
- A helyes napirend kialakítása
- A család: a nagyszülők, a szülők és a gyerekek közössége
- Ünnepek a családban
- Az ünnepek szerepe az emberek életében
- Ismerem-e önmagam?
- A megismerés forrásai
- Baráti kapcsolatok

- Részvétel a házi munkában
- A nyári szünidő tervezése
- A tanulási szokások, a gazdaságos tanulás
- Fiúk és lányok barátsága
- A helyes viselkedés, a helyes beszéd, az udvariasság
- Igazmondás, hazugság
- A serdülők biológiai és higiéniai problémái
- Fejlesztő játékok tanulása
- Tudni illik, hogy mi illik
- Illemtan a gyakorlatban
- Lakásunk kultúrája
- Pályaválasztásra készülünk
- Önállóság a tanulásban
- Konfliktusok az osztályban
- Igaz barátok az osztályban
- A kulturált magatartás szabályai
- Viselkedés ünnepi alkalmakkor
- Bírálat, önbírálat
- A család funkciói
- Konfliktus a családban
- Fizikai és szellemi munka
- A pénz szerepe életünkben
- Ápolt, divatos megjelenés
- Hogyan rendezném be otthonomat?
- A vendéglátás illemtana
- A határainkon túl élő magyarság
- Testápolás, szépségápolás a serdülőkorban
- Az étkezési kultúra
- Az iskolaválasztás gondja
- A család pályaválasztási elképzelései
- Diákönkormányzat az osztályban és az iskolában
- Törekvés a harmonikus életre
- Jövőnkre készülünk
- Harcba önmagunkkal
- Bizonytalankodók az iskola- és a pályaválasztásban
- Ügyintézés a mindennapokban
- Barátság, szerelem, szexualitás
- Házasság és család, a felbomló család
- Hétköznapi és ünnepek a családban
- Korunk jellemző betegségei
- A fiatalkori bűnözés
- A hivatalos helyen való viselkedés illemtana
- Különböző tanulási módszerek
- A jó időbeosztás, a helyes napirend
- Közösségfejlesztő játékok
- A kulturált viselkedés alapjai, illemtan
- Ismerős, haver, barát
- Kapcsolatok a másik nemmel, a nemi érettség tudatosítása
- Árulkodás, becsület, "betyárbecsület"
- Hazugság, elhallgatás, igazmondás, becsületesség

- Közlekedési szabályok, utazási illemtan
- Színházlátogatás: viselkedés az előadáson, az élmények megbeszélése
- Megjelenés, öltözködés
- A sport szerepe az egészséges fejlődésben
- Helyem a családban, szüleink tisztelete
- Egészséges életmód rend, tisztaság, higiénia, korszerű táplálkozás
- Veszélyes anyagok (alkohol, dohányzás stb. egészségkárosító hatása)
- Az olvasás szerepe, fontossága, az olvasás élménye
- A televízió műsorok, a videó-filmek helyes megválasztása
- Ünnepek, az ünnepnapok szükségessége
- Iskolai hagyományok megismerés
- Fiú-lány kapcsolat, barátság, szerelem, a férfi, és a női szerepek.
- Szerelem és házasság
- Generációk együttélése, szüleink, nagyszüleink.
- Az idős emberek tisztelete, segítése, a kötelességtudat fejlesztése
- Családi hagyományok, ünnepek
- A vallások szerepe életünkben, sokfélék vagyunk, tolerancia
- Viselkedés iskolában a tanórán, iskolai rendezvényeken, utcán, közlekedési eszközökön, színházban, étteremben, szórakozóhelyen
- A munka az ember alapvető létformája, a munka értelme, megbecsülése
- Megélhetés, gazdálkodás, jólét
- Vitakultúra fejlesztése, a véleményalkotás szabadsága
- Nemzeti azonosságtudat, nemzeti hagyományaink, történelmünk, jelképeink
- Helyünk Európában
- Miért tanulunk? Pályaválasztás, szakmák, foglalkozások, hivatások
- Az információszerzés lehetőségei
- Családi munkamegosztás, segítség otthon
- A családi költségvetés ismerete, az előrelátó pénzgazdálkodás
- Szabadidő értelmes, hasznos eltöltése (olvasás, rendszeres sportolás, zenetanulás, tánc, képzőművészet stb.)
- Környezetünk kulturáltsága, növények, állatok gondozása
- Egészség, betegség. Egészségünk iránti felelősség kialakítása

15. AZ ISKOLA SZEREPLŐINEK EGYÜTTMŰKÖDÉSÉVEL KAPCSOLATOS FELADATOK – A SZÜLŐ, A TANULÓ, A PEDAGÓGUS ÉS AZ INTÉZMÉNY PARTNEREI KAPCSOLATTARTÁSÁNAK FORMÁI

A) Az iskola közösségeinek együttműködése

A vezetőség és a nevelőtestület együttműködése

- a) A nevelőtestület különböző közösségeinek együttműködése az igazgató segítségével a megbízott pedagógus vezetők, illetve a választott képviselők útján valósul meg.
- b) Az együttműködés fórumai:
 - az iskolavezetőség ülései,
 - a különböző értekezletek,
 - megbeszélések,
- c) Ezen fórumok időpontját az iskola éves munkaterve határozza meg.
- d) A vezetőség az aktuális feladatokról a tanárban elhelyezett hirdetőtáblán, valamint írásbeli tájékoztatókon keresztül értesíti a nevelőket.
- e) Az iskolavezetőség tagjai kötelesek:
 - az iskolavezetőség ülései után tájékoztatni az irányításuk alá tartozó pedagógusokat az ülés döntéseiről, határozatairól,
 - az irányításuk alá tartozó pedagógusok kérdéseit, véleményét, javaslatait közvetíteni a vezető, az iskolavezetőség felé.
- f) A nevelők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg vagy munkaköri vezetőjük, illetve választott képviselőik útján közölhetik az iskola vezetőségével.

A szakmai munkaközösségek együttműködése

- a) Az iskolában tevékenykedő szakmai munkaközösségek folyamatos együttműködéséért és kapcsolattartásáért a szakmai munkaközösségek vezetői felelősek.
- b) A szakmai munkaközösségek vezetői a munkaközösség éves munkatervének összeállítása előtt közös megbeszélésen egyeztetik az adott tanévre tervezett feladataikat különös tekintettel a szakmai munka alábbi területeire:
 - a munkaközösségen belül tervezett ellenőrzések és értékelések,
 - iskolán belül szervezett bemutató órák, továbbképzések,
 - iskolán kívüli továbbképzések,
 - a tanulók számára szervezett pályázatok tanulmányi, kulturális és sportversenyek.
- c) A szakmai munkaközösségek vezetői az iskolavezetőség ülésein rendszeresen tájékoztatják egymást a munkaközösségek tevékenységéről, aktuális feladatairól, a munkaközösségeken belüli ellenőrzések, értékelések eredményeiről.

A nevelők és a tanulók kapcsolattartása és együttműködése

- a) A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkaterről, illetve az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják:

- az iskola igazgatója legalább évente egyszer a diákközgyűlésen, valamint a diákönkormányzat vezetőségének ülésén,
 - a diákönkormányzat vezetője havonta egyszer a diákönkormányzat vezetőségének ülésén és a diákönkormányzat faliújságján keresztül,
 - az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon.
- b) A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan (szóban, illetve a tájékoztató füzetben keresztül írásban) tájékoztatják.
- c) A tanulók a jogszabályokban, valamint az iskola belső szabályzataiban biztosított jogaiknak az érvényesítése érdekében – szóban vagy írásban, közvetlenül vagy választott képviselőik, tisztségviselőik útján – az iskola igazgatóságához, az osztályfőnökhöz, az iskola nevelőihez, a diákönkormányzathoz fordulhatnak.
- d) A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola vezetőjével, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel.

A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje

- a) A tanulók érdekeinek képviseletére az iskolában diákönkormányzat működik.
- b) A diákönkormányzat feladata, hogy tagjainak érdekeit képviselje, az érintett tanulók érdekében eljárjon.
- c) A diákönkormányzat tevékenysége a tanulókat érintő valamennyi kérdésre kiterjed.
- d) A diákönkormányzat a tanulói érdekképviseleten túl részt vesz az iskolai élet – tanórán kívüli – alábbi területeinek tervezésében, szervezésében és lebonyolításában:
- a tanulmányi munka (versenyek, vetélkedők, pályázatok stb.);
 - sportélet;
 - túrák, kirándulások szervezése;
 - kulturális, szabadidős programok szervezése;
 - a tanulók tájékoztatása (iskolaújság, iskolarádió, iskolai honlap).
- e) Ezekben a kérdésekben
- az osztályközösség véleményét az osztály éves munkatervének összeállítása előtt az osztályfőnököknek ki kell kérniük;
- f) Ezekben a kérdésekben a tanév folyamán az osztályközösségek, illetve a diákönkormányzat iskolai vezetősége javaslatokkal élhet az osztályfőnökök, a nevelőtestület és az igazgató felé.
- g) A magasabb jogszabályok alapján a diákönkormányzat véleményét ki kell kérni:
- az iskola szervezeti és működési szabályzatának jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt,
 - a tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározása előtt,
 - a házirend elfogadása előtt.
- h) A diákönkormányzatot az iskola igazgatóságával, a nevelőtestülettel, illetve más külső szervezetekkel való kapcsolattartásban (a tanulók véleményének továbbításában) a diákönkormányzat iskolai vezetőségének diákvezetője (elnöke) vagy a diákönkormányzatot segítő nagykorú személy képviseli.
- i) Az iskolában iskolai vezetőség működik, mely az iskolai élet egészére kiterjedő döntés előkészítő, véleményező és javaslattevő jogkörrel rendelkezik. Az iskola vezetőségének teljes jogú tagja az iskolai diákönkormányzat képviselője.

A nevelők és a szülők kapcsolattartása és együttműködése

- a) A szülőket az iskola egészének életéről, az iskolai munkatervről, az aktuális feladatokról az iskola igazgatója és az osztályfőnökök tájékoztatják:
- az iskola igazgatója legalább félévente egyszer a szülői szervezet iskolai vezetőségének ülésén vagy az iskolai szintű szülői értekezleten,
 - az osztályfőnökök folyamatosan az osztályok szülői értekezletein.
- b) A szülők és a pedagógusok együttműködésére az alábbi fórumok szolgálnak:
- *Egyéni megbeszélések*
Feladata a szülők tájékoztatása gyermekük iskolai életéről, magaviseletéről, tanulmányi eredményeiről; segítségnyújtás a szülőknek a gyermek neveléséhez; valamint az együttes, összehangolt pedagógiai tevékenység kialakítása a szülő és a pedagógus között.
 - *Családlátogatás*
Feladata, a gyermekek családi hátterének, körülményeinek megismerése, illetve tanácsadás a gyermek optimális fejlesztésének érdekében.
 - *Szülői értekezlet.*
Feladata:
 - ✧ a szülők és a pedagógusok közötti folyamatos együttműködés kialakítása,
 - ✧ a szülők tájékoztatása
 - az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről,
 - az országos és a helyi közoktatás-politika alakulásáról, változásairól,
 - a helyi tanterv követelményeiről,
 - az iskola és a szaktanárok értékelő munkájáról,
 - szülő kérésére, saját gyermekének tanulmányi előmeneteléről, iskolai magatartásáról a személyiségi jogok tiszteletben tartása mellett
 - a gyermek osztályának tanulmányi munkájáról, neveltségi szintjéről,
 - az iskolai és az osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményeiről, problémáiról,
 - a szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az iskola igazgatósága felé.
 - *Fogadó óra.*
Feladata a szülők és a pedagógusok személyes találkozása, illetve ezen keresztül egy-egy tanuló egyéni fejlesztésének segítése konkrét tanácsokkal. (Otthoni tanulás, szabadidő helyes eltöltése, egészséges életmódra nevelés, tehetség gondozás, továbbtanulás stb.)
 - *Nyílt tanítási nap.*
Feladata, hogy a szülő betekintést nyerjen az iskolai nevelő és oktató munka mindennapjaiba, ismerje meg személyesen a tanítási órák lefolyását, tájékozódjon közvetlenül gyermeke és az osztályközösség iskolai életéről.
 - *Írásbeli tájékoztató.*
Feladata a szülők tájékoztatása a tanulók tanulmányaival vagy magatartásával összefüggő eseményekről, illetve a különféle iskolai vagy osztály szintű programokról.

- c) A szülői értekezletek, a fogadó órák és a nyílt tanítási napok időpontját az iskolai munkaterv évenként határozza meg.
- d) A szülők a tanulók és a saját – a jogszabályokban, valamint az iskola belső szabályzataiban biztosított – jogaiknak az érvényesítése érdekében szóban vagy írásban, közvetlenül vagy választott képviselőik, tisztségviselőik útján az iskola vezetőjéhez, az adott ügyben érintett gyermek osztályfőnökéhez, az iskola nevelőihez, a diákönkormányzathoz fordulhatnak.
- e) A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola vezetőjével, nevelőtestületével.
- f) A szülők és más érdeklődők az iskola pedagógiai programjáról, szervezeti és működési szabályzatáról, illetve házirendjéről az iskola igazgatójától, valamint nevelőitől az iskolai munkatervben évenként meghatározott igazgatói, igazgatóhelyettesi fogadóórákon kérhetnek tájékoztatást.
- g) Az iskola pedagógiai programjának, szervezeti és működési szabályzatának és házirendjének előírásai nyilvánosak, azt minden érintettnek (tanulónak, szülőnek, valamint az iskola alkalmazottainak) joga van megismernie.
- h) A pedagógiai program, a szervezeti és működési szabályzat, illetve a házirend egy-egy példánya a következő személyeknél, illetve intézményeknél tekinthető meg:
 - az iskola honlapján;
 - az iskola fenntartójánál;
 - az iskola irattárában;
 - az iskola könyvtárában;
 - az iskola nevelői szobájában;
 - az iskola igazgatójánál;
 - az iskola igazgatóhelyetteseinél;
 - a nevelők szakmai munkaközösségeinek vezetőinél

***B) Az iskola vezetésének és közösségeinek külső kapcsolatai,
együttműködése iskolán kívüli intézményekkel***

- a) Az iskolai munka megfelelő szintű irányításának érdekében az iskola vezetőségének állandó munkakapcsolatban kell állnia a következő intézményekkel:
 - Az intézmény fenntartójával: Klebelsberg Intézményfenntartó Központ 1055 Budapest, Szalay utca (neve, címe)
 - Az intézmény működtetőjével: Budapest II.kerületi Polgármesteri Hivatal 1024 Budapest, Mechwart liget (neve, címe)
 - A területileg illetékes önkormányzati képviselőtestülettel és polgármesteri hivatallal: ... (neve, címe)
 - A helyi oktatási intézmények vezetőivel és tantestületeivel
 - A területileg illetékes nevelési tanácsadóvalA munkakapcsolat megszervezéséért, irányításáért az igazgató a felelős.
- b) Az eredményes oktató- és nevelőmunka érdekében az iskola rendszeres munkakapcsolatot tart fenn az alábbi intézményekkel, szervezetekkel, gazdálkodókkal:
 - Az iskolát támogató alapítvány kuratóriumával.
 - Az alábbi közművelődési intézményekkel: Marczibányi téri Művelődési Központ, MÜPA
 - Az alábbi termelő, gazdálkodó szervezetekkel, vállalkozásokkal: Szatmári Ízek KFT.
 - Az egyházakkal a törvényben meghatározottak szerint: 22/2013.(03.22.) EMMI rendelet szerint

A munkakapcsolat megszervezéséért, felügyeletéért az igazgató vagy az igazgatóhelyettes a felelős. Az egyes intézményekkel, szervezetekkel kapcsolatot tartó nevelőket az iskola éves munkaterve rögzíti.

- c) A tanulók egészségi állapotának megóvásáért az iskola vezetősége rendszeres kapcsolatot tart fenn a II. kerületi Rendelőintézettel és fogászati rendelővel, valamint az iskolaorvossal, illetékes egészségügyi dolgozóival, és segítségükkel megszervezi a tanulók rendszeres egészségügyi vizsgálatát.
- d) A tanulók veszélyeztetettségének megelőzése, valamint a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok eredményesebb ellátása érdekében az iskola gyermek- és ifjúságvédelmi felelőse rendszeres kapcsolatot tart fenn a II. kerületi Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat. A munkakapcsolat felügyeletéért az igazgató vagy az igazgatóhelyettes a felelős.
- e) Az iskola helyiségeit, épületét a fenntartó és a működtető döntése alapján használhatják térítésmentesen az igénylők.
- f) A nevelők szakmai, pedagógiai munkájának segítésének, fejlesztésének céljából az iskolában működő szakmai munkaközösségek bekapcsolódnak a kerületi (iskolaközi) szakmai munkaközösségek munkájába.

16. A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK SZABÁLYAI

- a) Iskolánkban az alábbi tanulmányok alatti vizsgákat szervezzük:
 - osztályozó vizsga,
 - pótló vizsga,
 - javítóvizsga.
- b) Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha
 - a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól fel volt mentve,
 - engedély alapján egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tehet eleget,
 - ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen a kétszázötven tanítási órát meghaladja, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,
 - ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékát meghaladja, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet.
- c) Pótló vizsgát tehet a tanuló, ha valamely vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné.
- d) Javítóvizsgát tehet a tanuló, ha a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott.
- e) A tanulmányok alatti vizsgákat a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet előírásaiban szereplő szabályok szerint kell megszervezni.
- f) A vizsgák időpontját, helyét és követelményeit az érintett tanulók szüleivel
 - osztályozó vizsga esetén a vizsgák időpontja előtt legalább két hónappal,

- javítóvizsga esetén a tanév végén (bizonyítványosztáskor) közölni kell.
- g) Az osztályozó és javítóvizsgák követelményeit az iskola helyi tantervében (a kerettantervben) szereplő követelmények alapján a nevelők szakmai munkaközösségei, illetve – amelyik tantárgynál nincs munkaközösség – a szaktanárok állapítják meg. Az osztályozó és javítóvizsgák követelményeit a kerettantervekben meghatározott tudástartalmak elvárásai alapján kell lebonyolítani.
- h) A tanulmányok alatti vizsgákon az alábbi tantárgyakból kell írásbeli, szóbeli vagy gyakorlati vizsgarészeket tenniük a tanulóknak:

TANTÁRGY	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	GYAKORLATI
	VIZSGA		
ALSÓ TAGOZAT			
Magyar nyelv	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Magyar irodalom	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Idegen nyelv	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Matematika	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Erkölcstan		SZÓBELI	
Környezetismeret	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Ének-zene		SZÓBELI	GYAKORLATI
Vizuális kultúra			GYAKORLATI
Életvitel és gyakorlat			GYAKORLATI
Testnevelés és sport			GYAKORLATI
FELSŐ TAGOZAT			
Magyar nyelv	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Magyar irodalom	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Idegen nyelvek	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Matematika	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Erkölcstan	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Történelem		SZÓBELI	
Természetismeret	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Fizika	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Kémia	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Biológia	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Földrajz	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Ének-zene	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	GYAKORLATI
Hon- és népismeret		SZÓBELI	
Vizuális kultúra			GYAKORLATI
Informatika		SZÓBELI	GYAKORLATI
Technika, életvitel és gyakorlat			GYAKORLATI
Testnevelés és sport			GYAKORLATI

17. AZ ISKOLÁBA JELENTKEZŐ TANULÓK FELVÉTELÉNEK ÉS ÁTVÉTELÉNEK ELVEI

- a) Iskolánk a kötelező beiskolázási körzetéből – melyet az iskola fenntartója határoz meg – minden jelentkező tanköteles korú tanulót felvesz.
- b) Az első osztályba történő beiratkozás feltétele, hogy a gyermek az adott naptári évben a hatodik életévét augusztus 31. napjáig betöltse.
- c) Az első évfolyamba történő beiratkozáskor be kell mutatni:
 - a gyermek születési anyakönyvi kivonatát;
 - a szülő személyi igazolványát;
 - a gyermek lakcímkártyáját;
 - az iskolába lépéshez szükséges fejlettség elérését tanúsító óvodai igazolást;
 - a gyermek egészségügyi könyvét a gyermekorvos felvételi javaslatával;
 - szükség esetén a szakértői bizottság véleményét.
- d) A második-nyolcadik évfolyamba történő felvételnél be kell mutatni:
 - a tanuló anyakönyvi kivonatát;
 - a szülő személyi igazolványát;
 - az elvégzett évfolyamokat tanúsító bizonyítványt;
 - az előző iskola által kiadott átjelentkezési lapot.
- e) Az iskola beiratkozási körzetén kívül lakó tanulók átvételéről a szülő kérésének, a tanuló előző tanulmányi eredményének, illetve magatartás és szorgalom érdemjegyeinek, valamint az adott évfolyamra járó tanulók létszámának figyelembe vételével az iskola igazgatója dönt.
- f) Ha az átvételt kérő körzeten kívüli tanuló előző tanév végi osztályzatának átlaga 3,5 alatt van, illetve magatartása vagy szorgalma rossz, hanyag vagy változó minőségű, az igazgató a tanuló felvételéről szóló döntése előtt kikéri az igazgatóhelyettesek és az érintett évfolyam osztályfőnökeinek véleményét.
- g) Az iskolába beadott felvételi kérelmeket a jogszabályban meghatározott sorrendben kell teljesíteni.
- h) A második-nyolcadik évfolyamba jelentkező tanulónak – az iskola helyi tantervében meghatározott követelmények alapján összeállított – szintfelmérő vizsgát kell tennie azokból a tantárgyakból, amelyeket előző iskolájában – a bizonyítvány bejegyzése alapján – nem tanult. Amennyiben a tanuló bármely tantárgyból a szintfelmérő vizsgán az előírt követelményeknek nem felel meg, a vizsgát az adott tantárgyból két hónapon belül megismételheti. Ha az ismételt vizsgán teljesítménye újból nem megfelelő, az évfolyamot köteles megismételni, illetve tanév közben az előző évfolyamra beiratkozni.

III. ISKOLÁNK HELYI TANTERVE

18. A VÁLASZTOTT KERETTANTERV, AZ ISKOLÁBAN TANÍTOTT KÖTELEZŐ ÉS NEM KÖTELEZŐ (VÁLASZTHATÓ) TANTÁRGYAK ÉS ÓRASZÁMAIK (ÓRATERV)

Iskolánk helyi tanterve az emberi erőforrások minisztere által kiadott kerettantervek közül az alábbi tantervekre épül:

A kerettantervek kiadásáról és jóváhagyásáról szóló 51/2012. (XII.21.) EMMI rendelet

1. sz. mellékletében szereplő „Kerettanterv az általános iskola 1-4. évfolyamára”,
valamint
2. sz. mellékletében szereplő „Kerettanterv az általános iskola 5-8. évfolyamára”.

Iskolánk helyi tantervében a kötelező tanítási órák keretében tanított tantárgyak tananyagai és követelményei teljes egészében megegyeznek az oktatási miniszter által kiadott kerettantervekben meghatározott tananyaggal és követelményekkel.

A miniszter által kiadott kerettantervben meghatározott szabadon tervezhető órák számával az alábbi tantárgyak óraszámát növeltük meg azzal a céllal, hogy e tárgyakból a készségfejlesztésre, az ismeretek gyakorlására több idő jusson; illetve használtunk fel az adott évfolyamon nem szereplő, de később tanított tantárgyak tanítására:

ÉVFOLYAM	Melyik tantárgy óraszámát lett megnövelve a szabadon tervezhető órák számából?	Hány órával lett megnövelve a szabadon tervezhető órák óraszámából?
1. évfolyam	Matematika	1 óra
1. évfolyam	Idegen nyelv	1 óra
2. évfolyam	Matematika	1 óra
2. évfolyam	Idegen nyelv	1 óra
3. évfolyam	Magyar nyelv és irodalom	1 óra
3. évfolyam	Matematika	1 óra
3. évfolyam	Idegen nyelv	1 óra
4. évfolyam	Magyar nyelv és irodalom	1 óra
4. évfolyam	Környezetismeret	1 óra
4. évfolyam	Informatika	1 óra
5. évfolyam	Idegen nyelv	1 óra
5. évfolyam	Informatika	1 óra
6. évfolyam	Matematika	1 óra
6. évfolyam	Idegen nyelv	1 óra
6. évfolyam	Természetismeret	1 óra
7. évfolyam	Magyar nyelv és irodalom	1 óra
7. évfolyam	Idegen nyelv	1 óra
7. évfolyam	Matematika	1 óra
8. évfolyam	Idegen nyelv	1 óra
8. évfolyam	Matematika	1 óra
8. évfolyam	Gazdasági és pénzügyi ism.	1 óra

Évfolyam	Szabadon választható órák	Heti óraszám
7. évfolyam	Második idegen nyelv	2 óra
7. évfolyam	Gazdasági és pénzügyi ismeretek	1 óra
8. évfolyam	Második idegen nyelv	2 óra
8. évfolyam	Informatika	1 óra
8. évfolyam	Biológia	1 óra

Iskolánk az ötödik évfolyamon választható Dráma és tánc, illetve Hon- és népismeret tantárgyak közül a Hon- és népismeret tantárgyat tanítja.

Iskolánk a miniszter által kiadott kerettantervekben szereplő választható („A változat” illetve „B változat”) kerettantervek közül az alábbi tantervek alapján tanít:

ÉVFOLYAM	VÁLASZTOTT KERETTANTERV
1-4. évfolyam	Ének-zene „A” változat
5-8. évfolyam	Magyar nyelv és irodalom ... változat
5-8. évfolyam	Biológia-egészségtan ... változat
5-8. évfolyam	Fizika „B” változat
5-8. évfolyam	Kémia „B” változat
5-8. évfolyam	Ének-zene „A” változat

A jelenlegi kerettanterv tervezetek két évfolyamra határozzák meg a tananyagot és a követelményeket. Ezeket a helyi tantervünkben bontottuk le egy-egy évfolyamra.

Iskolánkban a tanulók első idegen nyelvként az angolt, vagy a német nyelvet választhatják.

Kötelező tantárgyak és óraszámok az 1–4. évfolyamon				
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	7	7	7	7
Idegen nyelvek	1	1	1	2
Matematika	5	5	5	4
Erkölcstan	1	1	1	1
Környezetismeret	1	1	1	2
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	2
Életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Informatika				1
Összes heti óra	25	25	25	27

Kötelező tantárgyak és óraszámok az 5–8. évfolyamon				
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4
Idegen nyelvek	4	4	4	4
Matematika	4	4	4	4
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2
Erkölcstan	1	1	1	1
Természetismeret	2	3		
Biológia-egészségtan			2	2
Fizika			2	1
Kémia			1	2
Földrajz			1	2
Ének-zene	1	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Hon- és népismeret	1			
Informatika	1	1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Gazdasági és pénzügyi ismeretek				1
Összes heti óra	28	28	31	31

19. AZ ALKALMAZHATÓ TANKÖNYVEK, TANULMÁNYI SEGÉDLETEK ÉS TANESZKÖZÖK KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI

Iskolánkban a nevelő-oktató munka során csak olyan nyomtatott taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térkép stb.) használunk az oktató munkához, amelyet a Minisztérium tankönyvvé nyilvánított. Néhány tantárgy esetében a nyomtatott eszközökön túl más igény is felmerülhet: tornafelszerelés, rajzfelszerelés. A nyomtatott taneszközön túl néhány tantárgynál a tanulóknak egyéb eszközökre is szükségük van. Ezek a testnevelés, a vizuális kultúra, valamint a technika, életvitel és gyakorlat.

Ezekről a kötelező taneszközökről a szülőket a megfelelő időben értesítjük

A taneszközök kiválasztásánál a munkaközösségek a következő szempontokat veszik figyelembe:

- ☞ Feleljen meg a taneszköz az iskola helyi tantervének.
- ☞ Előnyben kell részesíteni azokat a taneszközöket, amelyek több tanéven keresztül használható.
- ☞ Taneszközök használatában stabilitásra kell törekedni, vagyis tankönyvcsaládot váltani a nevelés folyamatán csak nagyon indokolt esetben lehet.
- ☞ A taneszközök ára lehetőleg legyen összhangban a minőséggel, kivitelezéssel.

A további szempontokat az egyes tantárgyaknál fejtjük ki.

Taneszközök, segédeszközök: az integrált tanulók is ugyanazokkal a taneszközökkel dolgoznak, mint a többiek. Ha szükséges, más, eltérő taneszközt is be kell szerezni, viszont fontos, hogy ezeket ismerje meg a többi tanuló is és alkalmanként ők is használják.

Fontosnak tartjuk a tevékenykedő, fölfedező tanulásra építő ismeretszerzést, melyhez elengedhetetlen, hogy kellő mennyiségű és minőségű eszköz álljon a tanulók rendelkezésére.

20 AZ ISKOLA MAGASABB ÉVFOLYAMÁRA LÉPÉS FELTÉTELEI

A tanköteles tanulók felvételéről, más iskolából történő átvételéről az iskola igazgatója dönt.

Belépés az iskola, induló évfolyamára

Az iskola első évfolyamára minden tanköteles korú, iskolaérett gyereket felvesz felvételi vizsga nélkül. Az indítható osztályok számát és azok létszámát a fenntartó határozza meg. A körzethatáron belüli gyerekeket az iskola köteles fogadni, így az engedélyezett létszámhatárok feletti jelentkezés esetén a felvételnél ők elsőbbséget élveznek.

Belépés felsőbb évfolyamokra

Az iskola a felsőbb évfolyamokra való belépés esetén nem támaszt speciális igényeket. Kivételes esetekben (pl. körzethatáron kívüli lakhely, nyelvi problémák) az érintett osztályfőnökök és munkaközösségek javaslatára az igazgató dönt. A más iskolából, illetve külföldről érkező tanuló türelmi időt és segítséget kap a szaktanároktól, tanítóktól a felzárkózásra.

Magasabb évfolyamra lépés feltételei

A továbbhaladás feltétele, hogy a tanuló tanév végére minden tantárgyból teljesítse a minimum követelményeket. Javítóvizsgát tehet az a tanuló, aki a szorgalmi idő végén 1, vagy 2 tantárgyból elégtelenminősítést szerez. 3 tantárgy esetén a nevelőtestület dönt a javítóvizsga lehetőségéről. A bukásra álló tanulók szüleit a szaktanár köteles egy hónappal a félév, illetve tanév vége előtt írásban értesíteni és a minimumkövetelményeket kiadni.

Kilépés valamely évfolyamról

Tanulóinknak lehetősége nyílik más iskolaszervezetbe való átlépésre, amelyre felkészítjük őket:

- ☞ a 4. évfolyam után 8 osztályos gimnáziumba léphetnek;
- ☞ a 6. évfolyamot követően 6 osztályos gimnáziumba léphetnek;
- ☞ a 8. évfolyam elvégzése után hagyományos 4 osztályos gimnáziumba, vagy egyéb középiskolába léphetnek;

Az integráltan oktatott tanulók követelményszintje megegyezik a Kerettanterv adott évfolyamra tervezett általános fejlesztési követelményeivel.

Az integráltan nevelt gyerekeket, – akik beszéd fogyatékosok, hallássérültek vagy részképesség zavarai vannak – eltérően kell oktatni. A tananyag elsajátítása egyénre szabott ütemezéssel történik. A fejlesztési követelmények csak irányadók, egyéni adottságtól függően, a megfelelő szakértői bizottság szakvéleményében leírtak alapján követelendők.

Az átmenetek problémáinak megoldása

A gyermekek életük során több alkalommal kerülnek új környezetbe, óvodából az iskolába, kezdő szakaszból az alapozóba, majd a fejlesztőbe, illetve az általános iskolából a középiskolába. A megváltozott körülményekhez sok tanuló csak nehezen tud alkalmazkodni, fejlődésükben megtorpanás, zavar fordulhat elő. Fontos pedagógiai feladat, hogy a változásokra felkészítsük, az átmenetet megkönnyítsük a gyerekek számára.

- ☞ Előkészítő foglalkozások az átjárhatóság biztosítására.
- ☞ Szeretnénk hagyományt teremteni azzal, hogy évente többször is vendégül látjuk egy-egy foglalkozáson a környék óvodásait.
- ☞ Az iskolai "Nyílt nap"-on lehetőséget nyújtunk a leendő első osztályosoknak és szüleiknek, hogy ismerkedhessenek az iskolában folyó munkával.
- ☞ A tanévnyitóra érkező elsőseinket kis ajándékkal fogadjuk.
- ☞ A szülői segítséget, együttműködést is igényelve tantermeink barátságos kialakítására törekszünk (élősarok növényekkel, állatokkal; pihenősarok párnákkal, matracal, szőnyeggel; bábfal, stb.)

A 4. és 5. évfolyam közti átmenetkor:

- ☞ rendszeressé tesszük a konzultációkat, a hospitálásokat a 4., 5. évfolyamokon tanítók között;
- ☞ folyamatosan egyeztetjük a tananyagot, illetve a követelményrendszert;
- ☞ a hátrányos helyzetű, gyenge képességű tanulóink számára felzárkóztató foglalkozásokat szervezünk.

21. A TANULÓK TANULMÁNYI MUNKÁJÁNAK, MAGATARTÁSÁNAK ÉS SZORGALMÁNAK ELLENŐRZÉSE ÉS ÉRTÉKELÉSE

- a) Az iskola a nevelő és oktató munka egyik fontos feladatának tekinti a tanulók tanulmányi munkájának folyamatos ellenőrzését és értékelését.
- b) Az előírt követelmények teljesítését a nevelők az egyes szaktárgyak jellegzetességeinek megfelelően a tanulók szóbeli felelete, írásbeli munkája vagy gyakorlati tevékenysége alapján ellenőrzik. Az ellenőrzés kiterjedhet a régebben tanult tananyaghoz kapcsolódó követelményekre is.
- c) A következő elméleti jellegű tantárgyak: magyar nyelv és irodalom, idegen nyelv, matematika, környezetismeret, természetismeret, történelem, fizika, kémia biológia, földrajz ellenőrzésénél:
 - a nevelők a tanulók munkáját egy-egy témakörön belül szóban és írásban is ellenőrizhetik;
 - az egyes témakörök végén a tanulók az egész téma tananyagát és fő követelményeit átfogó témazáró dolgozatot írnak.
- d) A tanulók szóbeli kifejezőképességének fejlesztése érdekében a nevelők többször ellenőrzik a követelmények elsajátítását szóbeli felelet formájában. Ennek érdekében egy-egy tantárgy esetében egy témakörön belül – a témazáró dolgozaton kívül – csak egyszer

kerülhet sor írásbeli számonkérésre, de minden tanulónak legalább egyszer kell felelnie szóban:

- az ének-zene, a rajz, az informatika, a technika tantárgyból félévente, valamilyen gyakorlati tevékenységgel összekapcsolva,
- a többi tantárgy esetében pedig egy-egy témakörön belül.

(A testnevelés követelményeinek elsajátítását csak gyakorlati tevékenység révén ellenőrizzük.)

- e) A nevelők a tanulók tanulmányi teljesítményének és előmenetelének értékelését, minősítését elsősorban az alapján végzik, hogy a tanulói teljesítmény hogyan viszonyul az iskola helyi tantervében előírt követelményekhez; emellett azonban figyelembe veszik azt is, hogy a tanulói teljesítmény hogyan változott – fejlődött-e vagy hanyatlott – az előző értékeléshez képest.
- f) A tanulók tanulmányi munkájának értékelése az egyes évfolyamokon a különböző tantárgyak esetében a következők szerint történik:
- Az első évfolyamon, valamint a második évfolyam első félévében minden tantárgy esetében csak szöveges értékelést alkalmazunk.
 - A második évfolyamon a második félévben, valamint a harmadik-nyolcadik évfolyamon a tanulók teljesítményét, előmenetelét év közben minden tantárgyból érdemjeggyel minősítjük.
 - Az első évfolyamon félévkor és év végén, valamint a második évfolyamon félévkor a tanulók teljesítményét, előmenetelét szöveges minősítéssel értékeljük. A szöveges minősítés a tanuló teljesítményétől függően a következő lehet:
 - ✧ KIVÁLÓAN TELJESÍTETT
 - ✧ JÓL TELJESÍTETT
 - ✧ MEGFELELŐEN TELJESÍTETT
 - ✧ FELZÁRKOZTATÁSRA SZORUL
 - A második évfolyamon, év végén, valamint a harmadik-nyolcadik évfolyamon félévkor és év végén a tanulók teljesítményét, előmenetelét osztályzattal minősítjük.
- g) A második évfolyamon, év végén, valamint a harmadik-nyolcadik évfolyamon félévkor és év végén a tanuló osztályzatát az adott félév során szerzett érdemjegyek, illetve a tanuló év közbeni tanulmányi munkája alapján kell meghatározni.
- h) Az egyes tantárgyak érdemjegyei és osztályzatai a következők: **jelas (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1).**
- i) A tanulók munkájának, előmenetelének folyamatos értékelése érdekében minden tantárgyból egy-egy témakörön belül minden tanulónak legalább két érdemjegyet kell szereznie. Ha a témakör tanítása hosszabb időt vesz igénybe, minden tanuló munkáját havonta legalább egy érdemjeggyel kell értékelni.
- j) A tanuló által szerzett érdemjegyekről a szülőt az adott tantárgyat tanító nevelő értesíti az értesítő könyvön keresztül. Az értesítő könyv bejegyzéseit az osztályfőnök havonta ellenőrzi, és az esetlegesen elmaradt érdemjegyek beírását pótolja.
- k) A tanulók tanulmányi munkájának, teljesítményének egységes értékelése érdekében a tanulók írásbeli dolgozatainak, feladatlapjainak, tesztjeinek értékelésekor az elért

teljesítmény (pontszám) érdemjegyekre történő átváltását a következő arányok alapján végzik el a szaktárgyat tanító nevelők:

Teljesítmény	Érdemjegy
0-33 %:	elégtelen (1)
34-50 %:	elégséges (2)
51-75 %:	közepes (3)
76-90 %:	jó (4)
91-100 %:	jeles (5)

- l) A tanulók magatartásának értékelésénél és minősítésénél az első-nyolcadik évfolyamon a **példás (5), jó (4), változó (3), rossz (2)** érdemjegyeket illetve osztályzatokat használjuk.
- m) A tanulók magatartását az első évfolyamon a félév és a tanítási év végén az osztályfőnök osztályzattal minősíti és ezt az értesítőbe, illetve a bizonyítványba bejegyezi.

A második-nyolcadik évfolyamon a tanuló magatartását az osztályfőnök minden hónap végén érdemjeggyel értékeli.

A magatartás félévi és év végi osztályzatát az osztályfőnök javaslata alapján a nevelőtestület állapítja meg.

A félévi és az év végi osztályzatot az értesítőbe és a bizonyítványba be kell jegyezni.

- n) Iskolánkban a magatartás értékelésének és minősítésének követelményei a következők:
- Példás (5) az a tanuló, aki:
 - ✧ a házirendet betartja;
 - ✧ a tanórán és a tanórán kívül példamutatóan, rendesen viselkedik;
 - ✧ kötelességtudó, feladatait teljesíti;
 - ✧ önként vállal feladatokat és azokat teljesíti;
 - ✧ tisztelettudó;
 - ✧ társaival, nevelőivel, a felnőttekkel szemben udvariasan, előzékenyen, segítőkészen viselkedik;
 - ✧ az osztály és az iskolai közösség életében aktívan részt vesz;
 - ✧ óvja és védi az iskola felszerelését, a környezetet;
 - ✧ nincs írásbeli figyelmeztetése, intője vagy megrovása;
 - Jó (4) az a tanuló, aki:
 - ✧ a házirendet betartja;
 - ✧ tanórán vagy a tanórán kívüli foglalkozásokon rendesen viselkedik;
 - ✧ feladatait a tőle elvárható módon teljesíti;
 - ✧ feladatokat önként nem, vagy ritkán vállal, de a rábízottakat teljesíti;
 - ✧ az osztály- vagy az iskolaközösség munkájában csak felkérésre, biztatásra vesz részt;
 - ✧ nincs írásbeli intője vagy megrovása.
 - Változó (3) az a tanuló, aki.
 - ✧ az iskolai házirend előírásait nem minden esetben tartja be;
 - ✧ a tanórán vagy tanórán kívül többször fegyelmezetlenül viselkedik;
 - ✧ feladatait nem minden esetben teljesíti;
 - ✧ előfordul, hogy társaival, a felnőttekkel szemben udvariatlan, durva;
 - ✧ a közösség, az iskola szabályaihoz nehezen alkalmazkodik;

- ✧ igazolatlanul mulasztott;
- ✧ osztályfőnöki intője van.
- Rossz (2) az a tanuló, aki:
 - ✧ a házirend előírásait sorozatosan megsérti;
 - ✧ feladatait egyáltalán nem, vagy csak ritkán teljesíti;
 - ✧ magatartása fegyelmezetlen, rendetlen;
 - ✧ társaival, a felnőttekkel szemben rendszeresen udvariatlanul, durván viselkedik;
 - ✧ viselkedése romboló hatású, az iskolai nevelést, oktatást akadályozza;
 - ✧ több alkalommal igazolatlanul mulaszt;
 - ✧ több szaktanári figyelmeztetést kapott, illetve van osztályfőnöki megrovása vagy ennél magasabb fokozatú büntetése.

A magatartás elbírálásakor az egyes érdemjegyek, illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

- o) A tanulók szorgalmának értékelésénél és minősítésénél az első-nyolcadik évfolyamon a **példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2)** érdemjegyeket illetve osztályzatokat használjuk.
- p) A tanulók szorgalmát az első évfolyamon a félév és a tanítási év végén az osztályfőnök osztályzattal minősíti, és azt az értesítőbe, illetve a bizonyítványba bejegyzzi. A második-nyolcadik évfolyamon a tanuló szorgalom osztályzatát az első félév és a tanév végén az osztályfőnök javaslatára a nevelőtestület állapítja meg. A félévi és az év végi osztályzatot az értesítőbe és a bizonyítványba be kell jegyezni.
- q) Az iskolában a szorgalom értékelésének és minősítésének követelményei a következők:
- Példás (5) az a tanuló, aki:
 - ✧ képességeinek megfelelő, egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt;
 - ✧ tanulmányi feladatait minden tantárgyból rendszeresen elvégzi;
 - ✧ a tanórákon aktív, szívesen vállal többlet feladatokat is, és azokat elvégzi;
 - ✧ munkavégzése pontos, megbízható;
 - ✧ a tanórán kívüli foglalkozásokon, versenyeken önként részt vesz;
 - ✧ taneszközei tiszták, rendesek, és ezeket a tanítási órákra mindig elhozza.
 - Jó (4) az a tanuló, aki:
 - ✧ képességeinek megfelelő, viszonylag egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt;
 - ✧ rendszeresen, megbízhatóan dolgozik;
 - ✧ a tanórákon többnyire aktív;
 - ✧ többlet feladatot, tanórán kívüli foglalkozáson vagy versenyeken való részvételt önként nem vagy ritkán vállal, de az ilyen jellegű megbízatást teljesíti;
 - ✧ taneszközei tiszták, rendezettek.
 - Változó (3) az a tanuló, akinek:
 - ✧ tanulmányi eredménye elmarad képességeitől;
 - ✧ tanulmányi munkája ingadozó, a tanulásban nem kitartó, feladatait nem mindig teljesíti;
 - ✧ felszerelése, házi feladata gyakran hiányzik;
 - ✧ érdemjegyeit, osztályzatait több tárgyból is lerontja;
 - ✧ önálló munkájában figyelmetlen, a tanórán többnyire csak figyelmeztetésre, felügyelettel dolgozik.
 - Hanyag (2) az a tanuló, aki:
 - ✧ képességeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében;

- ✧ az előírt követelményeknek csak minimális szinten felel meg;
- ✧ tanulmányi munkájában megbízhatatlan, figyelmetlen;
- ✧ feladatait többnyire nem végzi el;
- ✧ felszerelése hiányos, taneszközei rendetlenek;
- ✧ a tanuláshoz nyújtott nevelői vagy tanulói segítséget nem fogadja el, annak ellenszegül;
- ✧ félévi vagy év végi osztályzata valamely tantárgyból elégtelen.

A szorgalom elbírálásakor az egyes érdemjegyek illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

- r) Azt a tanulót, aki képességihez mérten
- példamutató magatartást tanúsít,
 - vagy folyamatosan jó tanulmányi eredményt ér el,
 - vagy az osztály, illetve az iskola érdekében közösségi munkát végez,
 - vagy iskolai, illetve iskolán kívüli tanulmányi, sport, kulturális stb. versenyeken, vetélkedőkön vagy előadásokon, bemutatókon vesz részt,
 - vagy bármely más módon hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez,
- az iskola jutalomban részesítheti.
- s) Az iskolai jutalmazás formái.
- Azt a tanulót, aki példamutató magatartást tanúsít, vagy folyamatosan jó tanulmányi eredményt ér el, közösségi munkát végez, versenyeken, vetélkedőkön, előadásokon vesz részt, megbízást kiemelkedően teljesít, hozzájárul az iskola hírnevének megőrzéséhez, jutalomban részesül. A jutalmazás formái:
- szaktanári dicséret (tájékoztatófüzetbe, naplóba),
 - DÖK dicsérete tájékoztató füzetbe közösségi munkáért;
 - osztályfőnöki dicséret: szóbeli (az egész osztály előtt),
 - osztályfőnöki dicséret írásbeli (tájékoztatófüzetbe, naplóba),
 - jutalomkönyv: versenyeredményért, tanév végén,
 - iskolai közösség előtti dicséret félévente (, félév tanulója (oklevél),
 - igazgatói dicséret (tájékoztatófüzetbe, naplóba),
 - nevelőtestületi dicséret: írásbeli (félévkor tájékoztató füzetbe, naplóba év végén bizonyítványba, törzskönyvbe, naplóba),
 - "Az év tanulója" cím (oklevél) tanév végén,
 - Jó tanuló, jó sportoló kitüntetés (7. vagy 8. évfolyam végén).
 - Az egész évben példamutató magatartást tanúsító és kiemelkedő munkát végzett tanulók a tanév végén
 - ✧ szaktárgyi teljesítményért,
 - ✧ példamutató magatartásért,
 - ✧ kiemelkedő szorgalomért,
 - ✧ példamutató magatartásért és kiemelkedő szorgalomért dicséretben részesíthetők.
 - Az egyes tanévek végén, valamint a nyolc éven át kitűnő eredményt elért tanulók oklevelet és könyvjutalmat kapnak, melyet a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt vehetnek át.
 - Az iskolai szintű versenyeken, vetélkedőkön, illetve előadásokon, bemutatókon eredményesen szereplő tanulók osztályfőnöki dicséretben részesülnek.

- Az iskolán kívüli versenyeken, vetélkedőkön, illetve előadásokon, bemutatókon eredményesen szereplő tanulók igazgatói dicséretben részesülnek.
 - A kiemelkedő eredménnyel végzett együttes munkát, az egységes helytállást tanúsító tanulói közösséget csoportos dicséretben és jutalomban lehet részesíteni.
- t) A dicséretet írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni.
- u) Azt a tanulót, aki
- tanulmányi kötelezettségeit folyamatosan nem teljesíti,
 - vagy a házirend előírásait megszegi,
 - vagy igazolatlanul mulaszt,
 - vagy bármely módon árt az iskola jó hírnevének,
- büntetésben lehet részesíteni.
- v) Az iskolai büntetések formái:
A fegyelmező intézkedések módjai:
- bejegyzés a magatartásfüzetbe (3-5 beírás jelent egy-egy fegyelmező fokozatot.),
 - szaktanári figyelmeztetés: szóbeli (közösség előtt), írásbeli (magatartás füzetbe, tájékoztató füzetbe, naplóba),
 - osztályfőnöki figyelmeztetés: szóbeli (osztály előtt), írásbeli (naplóba, tájékoztató füzetbe),
 - osztályfőnöki intó: írásbeli (naplóba, tájékoztató füzetbe),
 - osztályfőnöki megrovás: írásbeli (naplóba, tájékoztató füzetbe),
 - a tanuló előre meghatározott és vele közölt ideig saját magatartásfüzetében minden óra végén köteles az órát tartó tanárral az órai magaviseletére vonatkozó észrevételeit bejegyeztetni, és füzetét a tanítási nap végén az iskola igazgatójának vagy helyettesének bemutatni. Javuló magaviselete esetén az intézkedés időtartama lecsökkenthető.
 - igazgatói figyelmeztetés: írásbeli (naplóba, tájékoztató füzetbe),
 - igazgatói intó: írásbeli (naplóba, tájékoztató füzetbe),
 - igazgatói megrovás: írásbeli (naplóba, tájékoztató füzetbe),
 - nevelőtestületi megrovás: írásbeli (naplóba, tájékoztató füzetbe),
 - kirívó fegyelmi vétség esetén a nevelőtestület eltilthatja a tanulót az iskola által szervezett rendezvényekről, az iskola által nyújtott nem kötelező programokról (pl. ballagástól, osztálykirándulásról).
- w) Az iskolai büntetések kiszabásánál a fokozatosság elve érvényesül, amelytől azonban indokolt esetben – a vétség súlyára való tekintettel – el lehet térni.
- x) A tanuló súlyos köteleességszegése esetén a büntetési fokozatok betartásától el kell tekinteni, s a tanulót azonnal legalább az „osztályfőnöki megrovás” büntetésben kell részesíteni. Súlyos köteleességszegésnek minősülnek az alábbi esetek:
- az agresszió, a másik tanuló megverése, bántalmazása;
 - az egészségre ártalmas szerek (dohány, szeszesital, drog) iskolába hozatala, fogyasztása;
 - a szándékos károkozás;
 - az iskola nevelői és alkalmazottai emberi méltóságának megsértése;
 - ezeken túl mindazon cselekmények, melyek a büntető törvénykönyv alapján bűncselekménynek minősülnek.

- y) A büntetést írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni.
- z) Ha a tanuló a kötelességeit vétkesen és súlyosan megszegei, ellene **a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény** rendelkezései alapján fegyelmi eljárás indítható. A tanuló a fegyelmi eljárás alapján, írásbeli határozattal fegyelmi büntetésben részesíthető.

Az SNI-s tanulók értékelése:

Az SNI-s tanulókkal szemben nem csökkentett a követelmény, ugyanakkor figyelembe vesszük a fogyatékkal élő tanulók tanulmányainak folytatásához szükséges esélyegyenlőséget biztosító feltételeket:

- ☞ a Nevelési Tanácsadó szakvéleményében leírtaknak megfelelően a tanulót egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből mentesítjük az értékelés és minősítés alól,
- ☞ biztosítjuk a hosszabb felkészülési időt,
- ☞ az írásbeli beszámolón lehetővé tesszük az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszközök alkalmazását,
- ☞ szükség esetén az írásbeli beszámolót szóbeli beszámolóval, vagy a szóbeli beszámolót írásbeli beszámolóval váltjuk ki.

22. AZ OTTHONI, NAPKÖZIS, TANULÓSZOBAI FELKÉSZÜLÉSHEZ ELŐÍRT ÍRÁSBELI ÉS SZÓBELI FELADATOK MEGHATÁROZÁSÁNAK ELVEI ÉS KORLÁTAI

a, Célja:

- a házi feladat a folyamatos tanulásra nevelésnek és az önálló tanulási képesség fejlesztésének fontos és leggyakrabban alkalmazott pedagógiai eszköze
- a legoptimálisabb órarend elkészítésével igyekszünk a tanulók terhelését egyenletessé tenni, hogy mindenki a képességeinek megfelelően készülhessen a tanórára.

b, Tartalma:

- kapcsolódik az órai munkához, tantárgyi követelményrendszerhez, gyakorló jellegűek, az órán megfelelően előkészített, átbeszél, pontosan megjelölt segédeszközök felhasználásával (tankönyv, feladatgyűjtemény, órai jegyzet, internet stb.), figyelembe véve az életkori sajátosságokat

c, Formái:

- projekt- munka
- egyéni kutató munka
- prezentáció
- gyűjtő munka
- munkafüzeti gyakorlatok
- versenyfeladatok
- rajz, plakát

d, Ideje:

- a házi feladat mennyiségének meghatározásánál figyelembe kell venni, hogy a tanulóknak naponta átlagosan 5 tanítási órája van, a felkészülés a következő napra nem haladhatja meg évfolyamtól függően a 60 percet
- az ennél hosszabb igénybe vevő feladatok elvégzésére legfeljebb egy hetet biztosítunk (pl. 8. évfolyamon felvételi feladatsorok megoldása)
- hiányzás esetén a tanuló megkérdezve tanítóját, osztálytársát, köteles házi feladatát elkészíteni másnapra
- délutáni foglalkozásról felmentett tanulóra is vonatkoznak a fentiek
- hétvégére, hosszabb szünidőre adható házi feladat, de nem haladhatja meg az egyik napról a másikra adható mennyiséget
- szorgalmi- és kutatómunka bármikor adható

e, Értékelése:

- az otthoni munka minden óra elején ellenőrzésre, javításra és közös értékelésre kerül
- házi feladat hiánya beleszámít a szorgalom értékelésébe
- a hibátlanokat plusszal, a hiányt mínusszal jutalmazzuk, amelyek a havi szorgalomjegyet meghatározzák

23. A MINDENNAPOS TESTNEVELÉS, TESTMOZGÁS MEGVALÓSÍTÁSÁNAK MÓDJA

Tanulóinknak minden napra biztosítunk sportolási lehetőséget. A törvény a tanórai testnevelés és a délutáni sportfoglalkozások együttes működésén keresztül valósul meg.

Az 1. és az 5. évfolyamon a mindennapos testnevelést iskolaotthon keretében oldjuk meg. Az 5-8. évfolyamon a sportfoglalkozások az Iskolai Sportkör keretében működnek.

Az iskolai foglalkozások célja, hogy bővítse a tanulók mozgáslehetőségeit, a fiatalokat edzettségre, helytállásra, küzdeni tudásra, kitartásra, a szellemi-lelki összpontosítás készségére, a fair play szellemére nevelje azon túl, hogy a sportban tehetséges fiatalok versenyszerű foglalkoztatását is megoldja.

Az Iskolai Sportkör (ISK) célja: A szükséges feltételek megteremtése a rendszeres délutáni testmozgáshoz, a szabadidő aktív és hasznos eltöltéséhez.

A működés szabályait figyelembe véve, minden tanév szeptemberében kerül sor a sportcsoportok megszervezésére.

Az életkornak megfelelően a tanulók érdeklődési köréhez igazodó olyan sportági csoportokat szükséges kialakítani, amelyekben a mindennapos testedzés megvalósulhat.

Az ISK további feladataink:

- ☞ a tanulók felkészítése a korosztályos diákolimpiai versenyekre;
- ☞ a tehetséges tanulók sportegyesületbe irányítása;
- ☞ házibajnokságok szervezése (a tanulócsoportok igényéhez igazodva);

- ☞ a környező iskolákkal közös játékok, versenyek szervezése azzal a céllal, hogy a résztvevők száma jelentősen megnövekedjék.

A sportolást, az aktív testmozgást elősegítő tevékenységi területek:

- ☞ az Iskolai Sportkör foglalkozásainak széles palettájú kínálata: labdarúgás, kosárlabda, floorball, torna, tollaslabda
- ☞ játékos ügyességi vetélkedők
- ☞ társadalmi és fogyasztói szervezetek meghirdetett programjai és a sportolást, az egészséges életmódot népszerűsítő versenyek: pl.: utcai futóversenyek, streetball bajnokság, stb.

24. A TANULÓK FIZIKAI ÁLLAPOTÁNAK MÉRÉSÉHEZ SZÜKSÉGES MÓDSZEREK

- ☞ Az iskola a mindennapos testnevelést a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezi meg.
- ☞ Ennek alapján
 - az iskola minden osztályban, megszervezi a mindennapos testnevelést heti öt testnevelés óra keretében, amelyből a tanuló legfeljebb heti két órát az alábbi módok valamelyikével teljesíthet:
 - a kerettanterv testnevelés tantárgyra vonatkozó rendelkezéseiben meghatározott tanórán való részvétellel,
 - iskolai sportkörben való sportolással,
 - kérelem alapján – sportszervezet, sportegyesület által kiállított igazolás alapján kiadott igazgatói engedéllyel – sportszervezet, sportegyesület keretei között szervezett edzéseken való sportolással.
- ☞ A tanulók fizikai állapotának mérését a testnevelés tantárgyat tanító nevelők végzik el a testnevelés órákon, tanévenként egy alkalommal május hónapban. (A felmérés a „Hungarofit teszt” alapján került összeállításra. Lásd: Módszerek a tanulók fizikai felkészültségének, teljesítményének mérésére, értékelésére Szerkesztette: Andrásné Dr. Teleki Judit, MKM 1997.)
- ☞ A mérés eredménye alapján a nevelők a tanulók fizikai állapotát, általános teherbíró képességét minősítik, az évente kapott eredményeket összehasonlítják, és ezt az értesítő könyvön keresztül a szülők tudomására hozzák.
- ☞ A tanulók fizikai állapotának mérését szolgáló feladatok, illetve az elért eredményekhez tartozó pontszámok:

A mérések általános szempontjai:

- ☞ A tanulók valamennyi tesztet testnevelési felszerelésben hajtják végre
- ☞ Valamennyi tesztet tornateremben csúszásmentes padlón végeztetünk el
- ☞ A tesztek között a tanulók pihenhettek.
- ☞ A tesztek előre nem próbálhatják ki a tanulók
- ☞ A tesztre vonatkozó pontos utasítások ismertetése után ösztönözzük tanulóinkat a tesztek pontos, gyors, egyenletes végrehajtására

Vizsgált tényező	A teszt leírása	Értékelés (pontozás)
Vállöv és karizmok erő-állóképességének mérése	Fekvőtámaszban karhajlítás és nyújtás folyamatosan 30 mp-ig	Elvégzett szabályos fekvőtámaszok száma

25. A PEDAGÓGIAI PROGRAM ÉRVÉNYESSÉGÉVEL, MÓDOSÍTÁSÁVAL, NYILVÁNOSSÁGÁVAL KAPCSOLATOS EGYÉB INTÉZKEDÉSEK

25.1. A pedagógiai program érvényességi ideje

- ↪ Az iskola 2013. szeptember 1. napjától az első és az ötödik évfolyamon szervezi meg először nevelő és oktató munkáját e pedagógia program alapján.
- ↪ A pedagógiai program felmenő rendszerben kerül bevezetésre.
- ↪ Ezen pedagógiai program érvényességi ideje négy tanévre – azaz 2013. szeptember 1. napjától 2017. augusztus 31. napjáig – szól.

25.2. A pedagógiai program értékelése, felülvizsgálata

- ↪ A pedagógiai programban megfogalmazott célok és feladatok megvalósulását a nevelőtestület folyamatosan vizsgálja.
 - A nevelők szakmai munkaközösségei (ahol ilyen nem működik, ott a szaktanárok) minden tanév végén írásban értékelik a pedagógiai programban megfogalmazott általános célok és követelmények megvalósulását.
- ↪ A 2016-2017. tanév során a nevelőtestületnek el kell végeznie a pedagógiai program teljes – minden fejezetre kiterjedő – felülvizsgálatát, értékelését, és szükség esetén ezen pedagógiai programot módosítania kell, vagy teljesen új pedagógiai programot kell kidolgoznia.
- ↪

25.3. A pedagógiai program módosítása

- ↪ A pedagógiai program módosítására javaslatot tehet:
 - az iskola igazgatója;
 - a nevelőtestület bármely tagja;
 - a nevelők szakmai munkaközösségei;
 - az intézményi tanács;
 - a szülői munkaközösség;
 - az iskola fenntartója.
- ↪ A tanulók a pedagógiai program módosítását a diák-önkormányzati képviselői útján az intézményi tanácsnak javasolhatják.
- ↪ A pedagógiai program módosítását a nevelőtestület fogadja el, és az igazgató jóváhagyásával válik érvényessé. A pedagógiai program elfogadása előtt ki kell kérni az intézményi tanácsvéleményét.
- ↪ A pedagógiai program azon rendelkezéseinek érvénybelépéséhez, amelyekből a fenntartóra vagy a működtetőre a jogszabályi előírásokon felül többletkötelezettség hárul, be kell szerezni a fenntartó, illetve a működtető egyetértését.

- ↪ A módosított pedagógia programot a jóváhagyást követő tanév szeptember első napjától az első és az ötödik évfolyamtól kezdve felmenő rendszerben kell bevezetni.

25.4. A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala

- a) Az iskola pedagógiai programja nyilvános, minden érdeklődő számára hozzáférhető.
- b) A házirend elolvasható az iskola honlapján.
- c) Az iskolai honlap internet címe: www.torokvesz.hu
- d) A pedagógiai programról minden érdeklődő tájékoztatást kérhet az iskola igazgatójától, igazgatóhelyettesétől, valamint az iskola pedagógusaitól a nevelők fogadó óráján vagy – ettől eltérően – a pedagógussal előre egyeztetett időpontban.
- e) A pedagógiai program egy-egy példánya a következő személyeknél, illetve intézményeknél tekinthető meg:
 - az iskola honlapján;
 - az iskola fenntartójánál;
 - az iskola irattárában;
 - az iskola könyvtárában;
 - az iskola igazgatójánál;
 - az iskola igazgatóhelyetteseinél.

A Törökvész Úti Általános Iskola pedagógiai programját a nevelőtestület a 2013. év március hó 29. napján tartott ülésén elfogadta.

A Törökvész Úti Általános Iskola pedagógiai programját a mai napon jóváhagytam.

Kelt: Budapest, 2013. március 29.

.....
igazgató